

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasni@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Сриједна, 19. новембра 2025. године

БАЊА ЛУКА

Број 101 Год. XXXIV

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Атос банк а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
БПШ Банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

2299

Значење израза и појмова
Члан 2.

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске и Одлуке Народне скупштине Републике Српске о именовању вршиоца дужности председника Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 91/25), вршилац дужности председника Републике Српске
доноси

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПОТРОШАЧА У РЕПУБЛИЦИ СРПској

Проглашавам Закон о заштити потрошача у Републици Српској, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Шеснаестој редовној сједници, одржаној 6. новембра 2025. године, а Вијеће народа 14. новембра 2025. године констатовало да се усвојени Закон о заштити потрошача у Републици Српској не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској, чиме су се испунили формално-правни услови за доношење указа.

Број: 01-020-3202/25
17. новембра 2025. године
Бања Лука

Вршилац дужности
председника Републике,
Ана Тришић Бабић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ПОТРОШАЧА У РЕПУБЛИЦИ СРПској

ГЛАВА I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона
Члан 1.

Овим законом уређују се основна права потрошача при куповини робе и услуга, заштита безбједности живота и здравља потрошача, обавеза обављања трговачке дјелатности на поштен начин, продаја производа и пружање услуга, декларисање производа, одговорност и гаранција за производ или услугу, непоштена пословна пракса, услуге од општег економског интереса, уговори закључени изван пословних просторија и продаја на основу уговора на даљину, непоштене одредбе у купопродајним уговорима, туристички пакет-аранжмани, временско коришћење непокретности у туризму, електронски инструменти плаћања, носиоци заштите потрошача, заштита права потрошача, надзор и казнене одредбе, као и остала питања у вези са заштитом права потрошача.

Поједини изрази и појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) потрошач је физичко лице које на тржишту прибавља робу или услуге у сврхе које нису намијењене његовој пословној или другој комерцијалној дјелатности,

2) трговац је привредно друштво, предузетник или физичко лице регистровано посебним прописима из области угоститељства, без обзира на приватно или јавно власништво, које самостално или преко другог лица наступа у његово име или за његов рачун, закључује правни посао или дјелује на тржишту у оквиру своје трговачке, пословне, занатске или професионалне дјелатности,

3) произвођач је свако лице које послује у Републици Српској (у даљем тексту: Република), које производи или увози робу или се представља као произвођач стављајући своје име, робни жиг или друго обиљежје на своју робу,

4) производ је свака роба или услуга која може бити у промету, укључујући јавне услуге, непокретности, права и обавезе,

5) роба је материјална покретна ствар, укључујући воду, гас, топлотну и електричну енергију ако се продају у ограниченом обиму или ограниченој количини, осим ствари које се продају у извршном или другом принудном поступку,

6) техничка роба су сложенији уређаји за чији је рад неопходна електрична енергија, или мотор на унутрашње сагоревање (апарати за домаћинство, компјутери, телефони, моторна возила и слично),

7) роба у расутом стању (ринфуза) је роба која није претходно запакована, а која је понуђена на продају потрошачу и која се мјери у присуству потрошача,

8) услуга је свака активност коју трговац пружа у оквиру своје дјелатности за потребе потрошача,

9) услуга од општег економског интереса (у даљем тексту: економска услуга) је јавна услуга продаје електричне енергије, гаса, топлотне енергије, воде, одвода отпадних вода, услуга телекомуникација, поштанска услуга, услуга превоза путника у градском и међуградском саобраћају, услуга одржавања чистоће и друге услуге прописане законом, од којих се одређене пружају посредством дистрибутивне мреже, чији квалитет, услове пружања, односно цијену уређује или контролише државни орган, републички орган управе или други носилац јавног овлашћења ради задовољења општег друштвеног интереса,

10) продајна цијена је коначна цијена једног комада робе, или дате количине робе, односно коначна цијена услуге, укључујући све порезе, таксе и накнаде,

11) јединична цијена робе је коначна цијена по килограму, литру, метру, квадратном метру, кубном метру или другој мјерној јединици која је у редовној употреби, укључујући све порезе, таксе и накнаде,

12) јединична цијена услуге је коначна цијена по киловат-часу струје, гаса или централног гријања, односно кубном метру воде или другој мјерној јединици пружене услуге која је у редовној употреби и одговара природи услуге, укључујући све порезе, таксе и накнаде,

13) декларација или обавјештење о производу (у даљем тексту: декларација) представља податке о производу, произвођачу и увознику који се истичу на производу у складу са законом,

14) гарантни лист је исправа која прати робу и која садржи податке прописане законом,

15) пословна пракса трговца према потрошачу (у даљем тексту: пословна пракса) је свака радња, пропуштање, начин понашања или представљања, пословна комуникација, укључујући оглашавање и стављање производа на тржиште, коју је предузео трговац, а директно је повезана са промоцијом, продајом, испоруком производа потрошачима и преузимањем производа од потрошача,

16) битно нарушавање економског понашања потрошача је коришћење пословне праксе ради знатног умањивања способности потрошача да донесе одлуку засновану на потпуној обавијештености, што доводи до тога да потрошач донесе одлуку о послу коју иначе не би донио,

17) кодекс понашања је споразум или скуп правила донесен на добровољној основи, који није прописан законом или другим прописом и којима је уређен начин поступања трговаца који су се обавезали да поштују правила кодекса понашања у пословној пракси или у више пословних пракси или привредних сектора,

18) доносилац кодекса је сваки субјект, укључујући појединог трговца или групу трговаца, који је одговоран за доношење и измјену кодекса понашања и/или надзор над спровођењем тих правила од оних који су се обавезали да га спроводе,

19) професионална пажња је стандард стручних способности и степен пажње за које се разумно очекује да ће их трговац примјенити у односу са потрошачем, а који су у складу са добром пословном праксом и општим начелом савјесности на подручју дјеловања трговца,

20) позив на куповину је сваки облик пословне комуникације трговца којом се наводе основне карактеристике производа и његова цијена, и то на начин који је прикладан средству пословне комуникације коју трговац користи, а чиме се потрошачу даје могућност куповине производа,

21) недозвољени утицај је искоришћавање предности трговца у односу према потрошачу и то употребом притиска, без обзира на то јесу ли притом употребљене сила или пријетња, на начин којим се у знатној мјери ограничава способност потрошача да донесе одлуку засновану на потпуној обавијештености,

22) одлука о послу је одлука коју доноси потрошач, а односи се на то да ли ће, како и под којим условима склопити посао, цијену платити у цијелости или у ратама, производ задржати или њиме даље располагати, користити права која има на основу уговора, без обзира на то да ли је потрошач одлучио дјеловати или суздржати се од дјеловања,

23) непоштена одредба у потрошачком уговору је одредба о којој се није појединачно преговарало и која, супротно начелу савјесности и поштења, нарушава равнотежу права и обавеза на штету потрошача,

24) купопродајни уговор је сваки уговор закључен између трговца и потрошача, укључујући сваки уговор чији су предмет и роба и услуге или било који уговор на основу којег трговац преноси или се обавезује да ће пренијети вла-

дност над робом на потрошача, а потрошач плаћа или се обавезује да ће платити цијену те робе и услуга,

25) комерцијална гаранција је документ, у писаној форми, по којем произвођач или трговац преузима обавезу према потрошачу да без додатне накнаде врати плаћену цијену, изврши замјену или поправку или на други начин поступи са робом широке потрошње у случају да роба не одговара спецификацији која је дата у гарантној изјави или у огласу који се на ту робу односи,

26) непоштена пословна пракса је понашање трговца супротно захтјевима професионалне пажње, која битно нарушава или може битно нарушити економско понашање просјечног потрошача,

27) удружење потрошача је удружење које оснивају потрошачи ради представљања и заштите својих права из овог закона,

28) распродаја, у смислу овог закона, је продаја робе по сниженој цијени у случају престанка пословања трговца, престанка пословања у пословном објекту или престанка продаје одређеног производа из предмета пословања трговца,

29) снижење је продаја робе по сниженој цијени након протека сезоне, или продаја производа са грешком, као и пригодна сајамска продаја у оквиру сајамске приредбе, као и стална продаја по сниженим цијенама у специјализованим продајним објектима без обзира на разлог снижења цијена,

30) акцијска продаја је продаја одређене количине производа једног произвођача, у одређено вријеме и на одређеном мјесту, и то по цијени која је нижа од цијене тог производа остварене у редовној продаји,

31) недостатак на производу постоји када производ нема потребна својства за редовну употребу или за нарочиту употребу за коју је потрошач набавља, а која је била позната трговцу или му је морала бити позната у вријеме закључења уговора, када производ није саобразан узорку, моделу или опису који је дао трговац, када по квалитету и функционисању не одговара ономе што је уобичајено код производа исте врсте и што потрошач може да основано очекује с обзиром на природу производа и јавна обећања о посебним својствима датим од трговца,

32) трајни носач записа је средство које омогућава потрошачу да сачува податке за личну употребу, на начин да подаци остану доступни за будућу употребу током времена примјереног сврси информације и који омогућава непромијењену репродукцију сачуваних података (папир, ЦД и ДВД дискови, УСБ флеш уређаји, меморијске картице или хард-диск рачунара, електронска пошта и др.),

33) уговор на даљину је уговор закључен између трговца и потрошача у оквиру организоване продаје или пружања услуга на даљину без истовременог физичког присуства трговца и потрошача, искључивом употребом једног или више средстава комуникације на даљину до тренутка закључења уговора, укључујући и сам тренутак закључења,

34) средства за комуникацију на даљину у смислу овог закона су сва средства која без стварног физичког присуства трговца и потрошача могу бити коришћена за закључивање уговора између двије стране, као што су: насловљени и ненасловљени штампани материјал, стандардна писма, огласи у штампи са наруџбеницом, каталог, телефон са учешћем људи или без њих, радио, видео-телефонија, видео-текст са тастатуром или екраном осјетљивим на додир, електронска пошта, интернет, телефакс, телевизија и друго,

35) уговор закључен изван пословних просторија је уговор на основу кога трговац продаје робу или услуге потрошачу и који се закључује изван његових пословних просторија, и то:

1. у току посјете трговца дому потрошача или његовом радном мјесту без обзира на то да ли се та посјета дешава на захтјев потрошача,

2. као резултат неочекиваног приступа трговца потрошачу у средствима јавног превоза или на било којем другом јавном мјесту.

Основна права потрошача Члан 3.

Основна права потрошача у смислу овог закона су:

1) право на задовољење основних потреба подразумева доступност најнужнијих производа и услуга, као што су: храна, одјећа, обућа, стамбени простор, вода, електрична енергија, здравствена заштита, образовање и хигијена,

2) право на безбједност је право на заштиту од робе и услуга које су опасне по живот, здравље, имовину или животну средину, односно чије је посједовање или употреба забрањена,

3) право на информисаност је право на располагање тачним подацима неопходним за разуман избор међу понуђеном робом и услугама,

4) право на избор је могућност избора између више робе и услуга, по прихватљивим цијенама и уз гаранцију квалитета,

5) право да се чује глас потрошача је право да посредством удружења за заштиту потрошача буде представљан и да учествује у раду надлежних органа која рјешавају питања од интереса за потрошаче,

6) право на правну заштиту је право да захтијева заштиту у законом предвиђеном поступку у случају повреде права и право на накнаду материјалне и нематеријалне штете коју му причини трговац,

7) право на образовање је право на стицање основних знања и вјештина неопходних за правилан и поуздан избор робе и услуга, као и знања о основним правима и обавезама потрошача и начину њиховог остваривања,

8) право на здраву и одрживу животну средину је право на живот и рад у окружењу које није ризично по здравље потрошача.

Одрицање од права и примјена других прописа Члан 4.

(1) Потрошач се не може одрећи права, нити бити ускраћен за права која су му дата овим законом.

(2) Ништавне су одредбе у купопродајним уговорима које су супротне одредбама овог закона и које су закључене на штету потрошача.

(3) Примјена одредаба овог закона не утиче на права која потрошачи имају на основу других закона.

(4) На односе и случајеве из области заштите потрошача који нису уређени овим законом и посебним прописима примјењиваће се одредбе закона којима се уређују облигациони односи у Републици.

(5) Уколико се у примјени овог закона појаве различита тумачења, Закон ће се примјењивати у корист потрошача.

Одговорност за промовисање, унапређење и остваривање права потрошача Члан 5.

Надлежни органи за заштиту потрошача у Републици имају обавезу и одговорност за промовисање, унапређење и остваривање права потрошача.

Захтјеви потрошача и стратешко планирање Члан 6.

Захтјеви из области заштите потрошача узимају се у обзир приликом дефинисања и спровођења политика и активности надлежних органа у Републици.

Назив и службени језик Члан 7.

Трговац који у складу са овим законом потрошачима испоручује производе или пружа услуге обавезан је да послује на једном од службених језика Републике Српске и да у писменим документима користи пословно име (фирму) и сједиште, или скраћено пословно име и сједиште, како је уписан у одговарајући регистар.

Заштита личних података Члан 8.

Забрањено је од стране трговца давање личних података о потрошачу трећим лицима, без претходног одобрења потрошача, осим ако није посебним законом другачије прописано.

ГЛАВА II

ЗАШТИТА БЕЗБЈЕДНОСТИ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ПОТРОШАЧА

Безбједност производа Члан 9.

(1) Производи намијењени потрошачима морају бити безбједни по живот и здравље потрошача и животну средину.

(2) Производи морају одговарати безбједним, здравственим, хигијенским, еколошким и другим условима у складу са законима којим се уређује здравствена исправност производа, хране, законима којима се уређује област заштите животне средине и заштите природе, важећим стандардима, техничким и другим прописима.

Чување производа Члан 10.

Трговци су обавезни да производе који су намијењени потрошачима чувају на начин и под условима утврђеним посебним законом.

Забрана продаје небезбједних производа Члан 11.

Трговцу је забрањена продаја производа намијењених потрошачима који у предвиђеном року трајања и у складу са сврхом и прописаним условима чувања и коришћења могу угрозити живот и здравље потрошача, животну средину или могу да нанесу штету имовини потрошача.

Паковање производа Члан 12.

(1) Производ мора бити упакован на начин којим се обезбјеђује очување квалитета, здравствене и хигијенске исправности у складу са овим законом и посебним прописима.

(2) Амбалажа мора бити нешкодљива за здравље потрошача и животну средину.

(3) Паковање опасних производа и смјеса врши се у складу са прописима којим се уређује област опасних материја.

ГЛАВА III

ОБАВЕЗА ОБАВЉАЊА ТРГОВАЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ У СКЛАДУ СА ДОБРИМ ПОСЛОВНИМ ОБИЧАЈИМА

Обавезе трговца Члан 13.

(1) Трговац је обавезан да продаје производ, односно пружа услугу потрошачу на начин који није у супротности са професионалном пажњом и добрим пословним обичајима.

(2) Трговац мора своје продајне услове јасно, видљиво и читко истакнути на продајном мјесту.

(3) Трговац је обавезан да продаје производе, односно пружа услуге свим потрошачима под истим условима.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, трговац може да даје посебне услове продаје за поједине производе или појединим групама потрошача уз услов да буду јасно истакнути на продајном мјесту, у складу са прописом из области трговине.

(5) Трговац је обавезан да испоручи потрошачу плаћени производ или услугу.

(6) Трговац је обавезан да испоручи потрошачу производ или услугу без одлагања, а најкасније у року од 30

дана од дана преузете уговорне обавезе, ако није другачије уговорено, те да на рачуну, предрачуна или признаници читљиво и јасно напише рок испоруке.

(7) За услуге поправака или одржавања производа, ако је вриједност услуге већа од 100 КМ, трговац је дужан да сачини предрачун на папиру или неком другом трајном носачу записа са спецификацијом услуге и прибави, у писаној форми, сагласност потрошача на предрачун прије почетка пружања услуге.

(8) Ако трговац не изврши уговорену обавезу у року из става 6. овог члана, а испуњење обавезе у року је битан елемент уговора, уговор се раскида.

(9) Изузетно од става 6. овог члана, потрошач може продржити уговор ако да писмену сагласност за накнадни рок испуњења уговора.

(10) Ако трговац ни у накнадном року не изврши уговорну обавезу, уговор се раскида.

(11) У случају раскида уговора, трговац је дужан да одмах, а најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора, врати потрошачу плаћени износ.

(12) Трговац је дужан омогућити потрошачу подношење рекламације, у продајном простору или путем поште или путем електронских средстава комуникације на начин прописан овим законом или посебним прописима.

Истицање цијена при посебним облицима продаје Члан 14.

(1) Трговац је дужан да распродају или снижење цијена производа објави на уобичајен начин на мјесту продаје.

(2) Поред означавања разлога распродаје или снижења на продајном мјесту, производ на распродаји или снижењу треба да буде јасно и видљиво означен цијеном прије и цијеном током распродаје или снижења.

(3) Ако је проценат снижења цијена објављен у распону, највећи проценат снижења треба да се односи најмање на једну петину вриједности свих производа на распродаји.

(4) Производ на акцијској продаји мора бити јасно, видљиво и читко означен ријечима "акција" или "акцијска продаја".

(5) Поред цијене производа који је на акцијској продаји мора бити истакнута цијена прије акцијске продаје.

(6) Током трајања акцијске продаје, снижења или распродаје трговац је дужан да истакне умањену продајну цијену коју примјењује током акцијске продаје, снижења и распродаје и најнижу цијену коју је трговац примјењивао за исту робу у посљедњих 30 дана.

Крајњи рок употребе и пратећа документација Члан 15.

(1) Производ који је на распродаји или снижењу, а којем ускоро истиче рок употребе, мора додатно имати видљиво истакнут крајњи рок употребе.

(2) Производи који се нуде потрошачу морају бити изложени, доступни, мјерљиви и снабђени потребном документацијом, у складу са законом.

(3) Производи са посебним техничким својствима морају имати пратећу документацију, у складу са законом којим се уређује општа безбједност производа, важећим стандардима, техничким и другим прописима.

Производ с грешком и са истеком рока употребе Члан 16.

(1) Трговац који на распродаји продаје производ са недостатком или грешком дужан је да такав производ физички одвоји од редовне продаје исправног производа и видљиво истакне да је ријеч о продаји производа са недостатком или грешком, те сваки појединачни производ посебно означити.

(2) Трговац је дужан да упозна купца са тим у чему се састоји недостатак или грешка на производу.

(3) Трговац који продаје производе којима ускоро истиче рок употребе дужан је да такав производ физички одвоји

од редовне продаје осталих производа и видљиво истакне да се ради о продаји производа којима ускоро истиче рок употребе.

Угрожени потрошач Члан 17.

(1) Угрожени потрошач је потрошач који због свог економског или друштвеног положаја, услова живота, посебних потреба или других тешких личних прилика прибавља робу или користи услугу под нарочито отежаним условима или је у томе онемогућен.

(2) Услови и критеријуми за дефинисање статуса угроженог потрошача у појединим областима економских услуга уређују се посебним прописом.

ГЛАВА IV

ПРОДАЈА ПРОИЗВОДА И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА

Услови продаје Члан 18.

(1) Трговац истиче продајну цијену производа и услуга у службеној валути која је у употреби у Босни и Херцеговини.

(2) Поред продајне цијене производа из става 1. овог члана, треба да буде видљиво истакнута цијена за јединицу мјере истог производа, назив и тип производа.

(3) Продајна цијена и цијена за јединицу мјере треба да буду јасно, видљиво, читко и недвосмислено написана на производу, односно омоту, те на продајном мјесту производа и услуге, као и на производу у излогу.

(4) На производу, поред продајне цијене, не смију се истичати друге цијене, осим у случају умањења цијене, распродаје и слично.

(5) Цијену за јединицу мјере није потребно истичати ако је једнака продајној цијени производа.

(6) За производе у расутом стању истиче се само цијена за јединицу мјере на паковању или непосредно поред производа.

(7) Уколико трговац приликом пружања услуга потрошачу испоручује резервне дијелове, обавезан је да означи и цијену резервних дијелова.

(8) У случају продаје умјетничких дјела или антиквитета, трговац није дужан да истакне продајну цијену на производу или амбалажи ако је на производ ставио ознаку на основу које се цијена производа може провјерити у цјеновнику.

(9) Трговац је дужан да за продати производ, односно пружену услугу изда рачун потрошачу, у складу са законом, а издавање рачуна не може додатно зарачунавати.

(10) Забрањено је да трговац наплаћује издавање и слање опомена потрошачу ради наплате доспјелих новчаних потраживања.

(11) За робу која је употребљавана, поправљана или са недостатком, односно чија су употребна својства и карактеристике на други начин ограничена, трговац мора на одговарајући начин у прилогу уз рачун назначити да се ради о таквој роби.

(12) Трговац је дужан да омогући потрошачу провјеру исправности зараћуног износа у односу на квалитет и количину купљеног производа, односно пружене услуге.

(13) Трговац је дужан да се придржава продајне цијене и услова продаје.

(14) Трговци који пружају услуге морају имати цјеновник услуга истакнут у продајном, односно пословном простору, лако доступан потрошачу.

(15) Истакнуте цијене у цјеновнику морају бити јасне, видљиве и читљиве, а уз цијену услуге, трговац је дужан у цјеновнику навести и врсту услуге.

(16) Ако трговац, с обзиром на број и разноврсност услуга, није у могућности све услуге које пружа истакнути на цјеновнику, онда цијену услуге мора истакнути у облику:

- 1) каталога услуга с цијенама,
- 2) посебне брошуре или проспекта с недвосмисленим описом услуга и цијенама услуга,
- 3) на други одговарајући начин, лако доступан потрошачу.

(17) Ако трговац нуди вршење услуга у посебном одјељењу продајног објекта, ценовник услуга мора бити истакнут у том одјељењу.

(18) Уколико се услуга пружа изван пословних просторија трговца, уз цијену услуге морају бити истакнути и сви припадајући трошкови услуге.

Новчана обавеза потрошача и плаћање авансом

Члан 19.

(1) Независно од општих одредаба у уговорним односима, новчана обавеза коју потрошач плаћа путем банке, јавног поштанског оператера или другог лица које у складу са законом пружа услуге платног промета, сматра се измиренем на дан када су банка, јавни поштански оператер или друго лице које у складу са законом пружа услуге платног промета примили платни налог потрошача.

(2) Уколико није другачије уговорено, ако трговац захтијева или изричито условљава куповину производа или пружање услуге уплатом аванса у дјелимичном или укупном износу, или уплатом тог износа у ратама, а производ испоручи или услугу пружи у року дужем од 30 дана од дана уплате, дужан је да потрошачу приликом испоруке обрачуна и исплати камате по стопи пословне банке трговца за орочене штедне улоге на три мјесеца, за цијели период, рачунајући од дана примљеног аванса до дана испоруке производа или пружене услуге.

(3) Ако трговац није испунио уговор, дужан је вратити потрошачу уплаћени аванс, најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора.

Доставља производа

Члан 20.

(1) Ако трговац уз продају производа нуди доставу производа у кућу или стан потрошача или неко друго мјесто, обавезан је да потрошачу производ достави у исправном стању, уговореног квалитета и количине и у договореном року, те да му том приликом уручи сва припадајућа документа, уз обавезно издавање потврде о пријему производа у писаној форми.

(2) Доставом производа из става 1. овог члана не сматра се остављање производа испред врата куће или стана потрошача или неког другог мјеста.

Чување производа

Члан 21.

(1) Трговац је дужан да сачува сва својства производа који је намијењен продаји на начин утврђен важећим прописима о квалитету производа или препоруци произвођача, а нарочито производа који има ограничени рок употребе.

(2) Прописани рок употребе мора бити јасно, видљиво и читко означен на омоту производа.

(3) Забрањена је продаја производа који због својих својстава не одговара уобичајеној употреби и прописаном квалитету.

Својства производа

Члан 22.

(1) Трговац је дужан да потрошача, на његов захтјев, упозна са својствима понуђеног производа.

(2) На изабраном узорку производа трговац је дужан да прикаже рад и својства производа и докаже његову исправност, а уколико то није могуће, обавезан је да потрошачу да детаљна упутства и објашњења о производу који продаје.

(3) Трговац који не може испунити обавезу из ст. 1. и 2. овог члана дужан је да производ повуче из продаје.

Исправе приликом продаје

Члан 23.

(1) Трговац је обавезан да потрошачу приликом продаје производа преда прописане исправе, као што су: декларација, списак сопствених и овлашћених сервиса, сертификат, гарантни лист, упутство за склапање, упутство за употребу, упозорење о могућој опасности при употреби и друге одговарајуће податке којима се потрошач додатно упознаје са својствима производа.

(2) Исправе из става 1. овог члана морају бити написане јасно, видљиво и читко на једном од службених језика Републике Српске.

(3) Превод исправа из става 1. овог члана који је произвођач припремио мора бити идентичан оригиналном тексту исправа.

Амбалажа или омот

Члан 24.

(1) Трговац је обавезан да производ продаје са оригиналним омотом или амбалажом, а на захтјев потрошача дужан је да производ посебно замота.

(2) Уколико на захтјев потрошача трговац врши додатно паковање производа и то коришћењем посебног папира за замотавање и употребом додатних украса, цијена папира и додатних услуга треба да буде јасно и видљиво истакнута.

(3) Омот, као што су: кесица, врећица, торба, посебан папир или слично, а који служе за ношење купљених производа који има у цијелости или дјелимично логотип, знак, слоган и/или назив произвођача и/или трговца или упућује на њега, сматра се рекламним средством које трговац не смије посебно зарачунати купцу.

(4) Омот треба да буде нешкодљив за здравље, прилагођен облику и маси производа и не смије стварати забуну код потрошача у вези са масом и величином производа.

(5) У нето масу робе не смије се урачунавати тежина материјала за паковање.

Књига рекламација

Члан 25.

(1) Трговац је дужан да води посебну Књигу рекламација.

(2) Потрошач има право да поднесе рекламацију у писаној или електронској форми, у случају недостатка на производу или услузи, погрешно зарачунате цијене и других недостатака.

(3) Трговац је дужан да на видном мјесту у продајном објекту држи Књигу рекламација.

(4) Трговац је дужан да на рекламацију потрошача одговори у писаној форми у року од осам дана од дана њеног пријема.

(5) Трговац је обавезан да води и чува Књигу рекламација, најмање годину дана по истеку пословне године за коју се води Књига рекламације.

(6) Трговац је дужан да приговоре које прими путем поште, електронским путем или путем других средстава мрежне комуникације која омогућавају меморисање времена и садржаја евидентира и одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, те да потрошачу без одгађања достави, у писаној или електронској форми, потврду пријема приговора, која мора да садржи редни број листа из Књиге рекламација у коју је приговор одложен.

(7) Министар трговине и туризма (у даљем тексту: министар) правилником прописује облик и садржај Књиге рекламација.

Права потрошача у случају недостатка на производу

Члан 26.

(1) Ако производ има недостатак, трговац је дужан да по захтјеву и избору потрошача:

1) поправи производ без додатних трошкова за потрошача, или

2) замијени производ без додатних трошкова за потрошача, или

3) изврши поврат уплаћеног износа и надокнади трошкове поврата производа са недостатком у року до седам дана од дана прихватања рекламације потрошача, или

4) снизи цијену производа, уколико је снижење прихватљиво за обје стране.

(2) Трговац је дужан да поправку или замјену изврши у примјереном року, али не дуже од 30 дана од дана подношења захтјева, те да плати све трошкове у вези са отклањањем недостатка, као што су рад, материјал, преузимање, испорука и слично.

(3) Трговац је дужан да по избору потрошача омогући замјену или одговарајуће умањење цијене или изврши поврат уплаћеног износа и надокнади трошкове поврата производа са недостатком, уколико се након прве поправке појави исти или сличан недостатак на истом производу.

(4) У случају објективних разлога због којих трговац није у могућности испоштовати рок из става 2. овог члана, рок се може продужити најдуже за 15 дана уз изричиту сагласност потрошача само једном, а уколико се не испоштује додатни рок, потрошач има право на раскид уговора.

(5) Трговац је одговоран за недостатак на производу у року до двије године од дана преласка ризика на потрошача, изузев код продаје половне робе, када се може уговорити краћи рок, али не краћи од годину дана.

(6) Ако потрошач није у могућности да трговцу достави амбалажу робе, то не може бити разлог за одбијање рекламације, нити разлог за одбијање отклањања недостатка на производу.

(7) Уз захтјев за отклањање недостатка на производу потрошач прилаже копију рачуна или други доказ о куповини, који подразумева:

- 1) овјерену комерцијалну гаранцију,
- 2) отпремницу,
- 3) слип – у случају плаћања банковном картицом,
- 4) извод са текућег рачуна,
- 5) потврду о пријему робе,
- 6) признаницу.

(8) Права из става 1. овог члана не утичу на право потрошача да од трговца захтјева накнаду штете због недостатка на производу, у складу са општим правилима о одговорности за штету.

(9) Потрошач је дужан да трговца обавијести, у писаној форми, о недостатку на производу у року од 60 дана од дана када је недостатак откривен, а најкасније прије истека рока из става 5. овог члана.

(10) Истеком рока из става 5. овог члана потрошач губи права која му по том основу припадају.

(11) Трговац одговара за недостатак на производу који настане као посљедица неправилне инсталације или монтаже коју је извршио трговац или друго лице које он овласти, као и за недостатак на производу који настане као посљедица неправилне инсталације или монтаже због недостатка у упутству за инсталацију или монтажу.

Права потрошача у случају недостатка на услузи

Члан 27.

(1) Ако услуга има недостатак, трговац је дужан да по захтјеву потрошача недостатак отклони, тако да:

1) услугу поново обави или доврши без додатних трошкова за потрошача у примјереном року, али не дуже од 30 дана од дана подношења захтјева, или

2) снизи уговорену цијену услуге, уколико је снижење прихватљиво за обје стране.

(2) Ако је недостатак видљив, потрошач треба да захтјев из става 1. овог члана, у писаној форми, достави трговцу у року од осам дана од дана обављене услуге.

(3) Ако потрошач накнадно открије недостатак на обављеној услузи, захтјев, у писаној форми, треба да поднесе

у року од 60 дана од дана када је недостатак откривен, а најкасније у року од двије године од дана обављене услуге.

(4) Ако је у гарантној изјави дат дужи рок од двије године, на захтјев из става 1. овог члана примјењује се рок из гарантне изјаве.

(5) Уз захтјев из ст. 2. и 3. овог члана потрошач је дужан да достави копију рачуна или други доказ о куповини из члана 26. став 7. овог закона.

(6) Ако потрошач након 30 дана од дана када је услуга обављена открије недостатак на обављеној услузи, осим враћења износа умањења из става 1. тачка 2) овог члана, потрошачу припада и камата на износ умањења, по стопи пословне банке трговца за орочене штедне улоге на три мјесеца, од дана извршене услуге до дана исплате.

Рокови и терет доказивања недостатка на производу

Члан 28.

(1) Сваки недостатак на производу који се појави у року до 12 мјесеци од куповине сматра се да је постојао у тренутку преласка ризика на потрошача, осим ако трговац стручним мишљењем не докаже супротно или ако та претпоставка није у складу са природом производа и природом недостатка.

(2) Ако трговац у одговору, у писаној форми, оспорава недостатак након рока од 12 мјесеци, а не дуже од двије године, потрошач може да затражи стручно мишљење о недостатку, а трошкове издавања мишљења сноси трговац уколико се докаже недостатак.

(3) Стручно мишљење о недостатку на производу из ст. 1. и 2. овог члана може дати овлашћени судски вјештак, овлашћени сервис или за то овлашћена установа.

Коришћење права на поправак производа

Члан 29.

(1) Уколико је потрошач одлучио да користи право на поправак, трговац је дужан да преузме производ од потрошача о свом трошку и да га пошаље на сервис, као и да га исправног врати потрошачу, или да о свом трошку обезбједи посредством сервисера отклањање недостатка на производу у дому потрошача.

(2) Обавеза трговца из става 1. овог члана односи се и на производе у гарантном року.

(3) Трговац је дужан да потрошачу приликом преузимања производа, сходно одредби из става 1. овог члана, изда потврду о стању и видљивим недостацима на производу, која мора бити потписана и од потрошача, а у супротном, сматраће се да је производ преузет без видљивих недостатака.

(4) У случају поправке, гарантни рок се продужава онолико колико је потрошач био лишен употребе производа.

(5) Ако је, због неисправног функционисања, извршена замјена производа или његова битна поправка, гарантни рок почиње поново тећи од замјене или поправке, а ако је замијењен или битно поправљен само неки дио производа, гарантни рок почиње поново тећи само за тај дио.

(6) Рок одговорности трговца за недостатак на производу продужава се за вријеме потребно за отклањање недостатка.

Оштећење производа приликом поправке

Члан 30.

(1) Ако се производ који је потрошач дао трговцу ради упућивања у овлашћени сервис на поправку, одржавање или дораду, не поправи, изгуби или уништи, трговац је дужан да потрошачу по његовом избору:

1) у року од осам дана од дана подношења захтјева потрошача испоручи нови производ са истим својствима и за исту намјену, или

2) без одгађања врати износ у висини малопродајне цијене производа.

(2) Ако трговац или овлашћени сервис оштети или поквари производ који је примио на поправку, одржавање или

дораду, дужан је да о властитом трошку поправи оштећење, односно отклони квар, одмах по пријему рекламације потрошача за извршену поправку, одржавање или дораду, а најкасније у року од три дана од дана пријема рекламације, уколико се на тај начин не смањује вриједност и употребљивост производа.

(3) Уколико трговац или овлашћени сервис не поступи у складу са ставом 2. овог члана, потрошачу припада право из става 1. т. 1) и 2) овог члана.

ГЛАВА V

ДЕКЛАРИСАЊЕ ПРОИЗВОДА

Обавеза декларисања Члан 31.

(1) Производи намијењени потрошачима морају имати декларацију у складу са законом, техничким и другим прописима и стандардима.

(2) Декларација мора бити сачињена на једном од службених језика Републике Српске.

Појам и садржај декларације Члан 32.

(1) Декларисање производа је навођење на производу или омоту производа или каталогу производа података којима се идентификују производи, својства производа, те подаци о произвођачу и трговцу који производ ставља у продају.

(2) Декларација је податак, ознака, произвођачки или трговачки жиг, слика (илустрација), знак на производу и његовом омоту, додаток у писаној форми, плочица, карика, копча и слично, смјештена на производу и/или омоту производа, прати производ или се на њега односи.

(3) Декларација је обавезна за сваки производ и треба да садржи најмање следеће податке:

1) назив производа, име под којим се производ продаје,

2) тип производа или модел производа,

3) пословно име (фирма) и адресу произвођача, а за увозне производе садржи пословно име и (назив) сједиште увозника и земљу поријекла,

4) минимални рок трајања производа, зависно од природе производа.

(4) Код претходно замотаног производа, декларација треба да садржи и нето масу, а треба да садржи и, уколико постоје, модификована својства производа и организација, саставне дијелове и додатке, као и поступак којим је то остварено.

(5) Назив под којим се производ продаје је ознака или опис производа и његове употребе, ако је потребно, које је довољно да тачно омогући купцу да препозна тражени производ и разликује га од других сличних производа са којима би га било могуће замијенити.

(6) Садржај декларације за поједине производе или групе производа прописују надлежни органи у складу са посебним прописом.

(7) Адреса из става 3. тачка 3) овог члана обавезно садржи: мјесто, улицу и број, број телефона и адресу електронске поште.

(8) Сматра се да производ, његови састојци или додаци, као и организми, имају модификована својства у смислу става 4. овог члана уколико:

1) стручно мишљење засновано на одговарајућој анализи може показати да су утврђена својства различита у поређењу са уобичајеним за тај производ, саставом или додатком, као и организми, узимајући у обзир прихваћене границе природних различитости за та својства,

2) постоји присуство материје у производу, саставу или додатку, као и организму, која није присутна у истом таквом већ постојећем, а која може или за коју се процјењује да би могла утицати на здравље,

3) постоји присуство материје у производу, саставу или додатку, као и организму, која није присутна у истом таквом већ постојећем, а која изазива оправдану сумњу да производ није подесан за употребу.

(9) Подаци наведени у декларацији не смију се уклањати или мијењати.

ГЛАВА VI

ОДГОВОРНОСТ И ГАРАНЦИЈА ЗА ПРОИЗВОД ИЛИ УСЛУГУ

Одговорност произвођача и трговца Члан 33.

(1) Произвођач је одговоран за штету узроковану грешком у његовом производу у складу са одредбама закона којим се уређују облигациони односи у Републици.

(2) Трговац је одговоран за недостатке на роби који постоје у тренутку преноса ризика на потрошача, без обзира на то да ли је потрошач свјестан недостатака у складу са одредбама закона којим се уређују облигациони односи у Републици.

Злоупотреба израза комерцијална гаранција Члан 34.

(1) Комерцијална гаранција не искључује и не утиче на права потрошача која произлазе из законске одговорности трговца за недостатак на производу.

(2) При закључењу уговора о продаји робе и оглашавању поводом продаје, трговац је дужан да се уздржи од употребе израза "комерцијална гаранција" и израза с тим значењем, ако по основу уговора о продаји потрошач не стиче више права него из законске одговорности трговца за недостатак на производу или других права у складу са овим законом.

Обезбјеђење сервисирања и резервни дијелови Члан 35.

(1) За техничку робу и сложеније уређаје произвођач, односно трговац дужан је да утврди и у техничком упутству наведе рок обезбјеђењеног сервисирања и да снабдије тржиште резервним дијеловима, прибором и другим производима без којих се тај производ не може употребљавати према предвиђеној намјени (у даљем тексту: резервни дијелови).

(2) Рок из става 1. овог члана не смије бити краћи од три године за апарате за домаћинство, односно пет година за друге технички сложене производе, осим ако посебним прописом није другачије одређено.

(3) Након престанка производње производа, произвођач или трговац дужан је да обезбјеђи набавку резервних дијелова ради одржавања производа у року који за техничку робу и сложеније уређаје не може бити краћи од пет година.

(4) Ако произвођач, односно трговац нема сопствени сервис у Републици, дужан је да за технички сложене производе обезбјеђи и списак правних и физичких лица која су овлашћена за сервисирање.

Овлашћени сервис Члан 36.

(1) Произвођач, односно трговац дужан је да овлашћене сервисе и тржиште редовно снабдијева потребном врстом и количином резервних дијелова.

(2) Овлашћен је сервис онај који има пуноважну пуномоћ произвођача да може сервисирати производе и има потписан уговор за набавку резервних дијелова.

ГЛАВА VII

НЕПОШТЕНА ПОСЛОВНА ПРАКСА

Забрана непоштене пословне праксе Члан 37.

(1) Непоштена пословна пракса је забрањена.

(2) Пословна пракса је непоштена ако:

1) је супротна захтјевима професионалне пажње,

2) у смислу одређеног производа, битно нарушава или може битно да наруши економско понашање просјечног потрошача коме је таква пракса намијењена или до којег она допире, односно просјечног члана одређене групе потрошача на коју је та пракса усмјерена,

3) је обмањујућа и агресивна.

(3) Пословна пракса која може битно нарушити економско понашање само јасно одредиве групе потрошача који су због тјелесних или душевних мана, доби или лакомислености посебно осјетљиви на одређену пословну праксу или одређени производ, и то на начин на који је трговац могао разумно да предвиди, процјењиваће се са становишта просјечног члана те групе потрошача.

(4) Одредба става 3. овог члана не утиче на дозвољеност коришћења уобичајене и законите рекламне праксе преувеличавања или давања изјава за које се не очекује да буду схваћене дословно.

Обмањујућа пословна пракса

Члан 38.

(1) Пословна пракса сматра се обмањујућом ако садржи нетачне информације, због чега је неистинита или ако на неки други начин, укључујући њено цјелокупно представљање, па чак ако је информација чињенично тачна, обмањује или може заварати просјечног потрошача у вези са неким од околности наведених у ставу 2. овог члана, чиме га наводи или га може навести да донесе одлуку о послу коју иначе не би донио.

(2) Околности из става 1. овог члана на које се обмањујућа пословна пракса односи су:

1) постојање или природа производа,

2) основна обиљежја производа, као што су: његова доступност, предности, ризици, начин израде, састав, додаци који прате производ, постојање помоћи која се пружа потрошачима после продаје и поступање по њиховим притужбама, начин и датум производње или пружања услуге, достава, подобност за употребу, начин употребе, количина, спецификација, држава производње и држава поријекла жига, очекивани резултати употребе или резултати спроведених тестова или провјера на производу,

3) обим обавеза трговца, мотиви трговачке праксе, природа поступка продаје, било која изјава или симбол који се односи на директно или индиректно спонзорство или одобрење трговца или производа,

4) цијена производа или начин на који је она израчуната или постојање одређене погодности у вези са цијеном,

5) потреба за сервисирањем, резервним дијеловима, замјеном или поправком,

6) положај, особине и права трговца или његовог заступника, као што су њихов идентитет, имовина, квалификације, статус, чланство у одређеним удружењима или повезаност са неким другим субјектима, њихово индустријско, комерцијално или интелектуално власништво, награде и признања,

7) права потрошача, укључујући права која потрошач има на основу правила о одговорности за материјалне недостатке,

8) ризици којима потрошач може бити изложен.

(3) Пословна пракса такође се сматра обмањујућом уколико, у конкретном случају, узимајући у обзир сва обиљежја и околности случаја, просјечног потрошача наведе или га може навести да донесе одлуку о утицај коју иначе не би донио, а то укључује:

1) било који облик стављања производа на тржиште, укључујући и компаративно оглашавање које доводи до поистовјетивања тог производа са неким другим производом, заштитним знаком, заштитним именом или другим знаком распознавања конкурента на тржишту,

2) непоштовање обавеза трговца, које произлази из кодекса понашања који га обавезује, под претпоставком да та обавеза не представља намјеру, већ да се ради о чврстој обавези коју је могуће провјерити и под претпоставком да је трговац у оквиру пословне праксе назначио да је везан кодексом понашања.

Обавезне информације

Члан 39.

(1) Пословна пракса сматра се обмањујућом ако у конкретном случају, узимајући у обзир сва обиљежја и околности случаја, као и ограничења конкретних средстава комуникације, не садржи важне информације које су, зависно од контекста, потребне просјечном потрошачу да би могао донијети одлуку о послу засновану на потпуној обавијештености и тиме га наведе или га може навести да донесе одлуку о послу коју иначе не би донио.

(2) Узимајући у обзир околности из става 1. овог члана, обмањујућом праксом такође се сматра:

1) ако трговац скрива обавијештења из става 1. овог члана или ако су пружена обавијештења нејасна, неразумљива, двосмислена или неблаговремена,

2) ако трговац не наведе пословну сврху пословне праксе, а она није очигледна из контекста, а у оба случаја таква пракса просјечног потрошача наведе, или га може навести, да донесе одлуку о послу коју иначе не би донио.

(3) Када трговац при преношењу пословне праксе користи конкретно средство комуникације које је ограничено временом или простором, приликом оцјене да ли је одређено важно обавијештење изостављено, бринуће се о тим ограничењима, као и о осталим мјерама које је трговац предузео да би се то обавијештење доставило потрошачу на неки други начин.

(4) У случају позива на куповину, ако то већ није очигледно из контекста, битним се сматрају информације о:

1) основним карактеристикама производа у мјери која одговара производу и средству комуникације које се користе,

2) називу и адреси трговца, те по потреби, називу и адреси трговца у чије име послује,

3) продајној цијени производа, или кад природа производа не омогућава да цијена буде израчуната унапријед,

4) начину на који ће цијена из тачке 3) овог става бити израчуната,

5) додатним поштанским трошковима, трошковима превоза и доставе, а када ти трошкови не могу бити израчунати унапријед, са знаком да се плаћају и ти додатни трошкови,

6) условима плаћања и доставе, те осталим елементима испуњења уговора, као и о начину на који се поступа по притужбама потрошача, ако ти елементи одступају од захтјева професионалне пажње,

7) постојању права на раскид или отказ уговора, ако се ради о производима или правним пословима за која су предвиђена и та права,

8) друге информације које је трговац дужан да пружи потрошачу приликом било које врсте пословне комуникације, укључујући оглашавање и стављање производа на тржиште у складу са овим законом и другим прописима.

Облици пословне праксе који се сматрају обмањујућом пословном праксом

Члан 40.

Обмањујућом пословном праксом трговца сматра се:

1) неистинита тврдња трговца да је потписник одређеног кодекса понашања,

2) неовлашћено истицање заштитних знакова, знакова квалитета или сличних знакова,

3) неистинита тврдња трговца да је одређени кодекс понашања одобрен од надлежног органа или одређене организације,

4) неистинита тврдња трговца да његову пословну праксу или продају производа одобрава, подржава или помаже одређени надлежни орган или одређена организација или истинита тврдња истог садржаја у случају да се трговац не придржава услова под којима му је дато одобрење, подршка или помоћ,

5) позив на куповину производа по одређеној цијени, без истицања чињенице да трговац има оправдане разлоге да вјерује да неће бити у могућности да понуди испоруку тог или сличног производа по наведеној цијени, у вријеме и у количини који су разумни с обзиром на производ, обим оглашавања производа и понуђену цијену, односно да неће бити у могућности да обезбједи да други трговац испоручи тај производ или сличан производ по наведеној цијени, у времену и у количини који су разумни с обзиром на наведене околности,

6) позив на куповину производа по одређеној цијени, а затим одбијање да се купцу покаже оглашавани производ или одбијање прихватања поруџбине потрошача, односно доставе производа у разумном року или показивање не-исправног узорка производа, а све с намјером рекламе неког другог производа,

7) неистинита тврдња трговца да ће производ бити доступан само у кратком року или да ће бити доступан у кратком року под одређеним условима, с циљем да се потрошач наведе да донесе одлуку о куповини без одгађања, односно да му се ускрати могућност или вријеме потребно за доношење разумне одлуке,

8) неистинита тврдња трговца или на други начин стварање погрешног утиска да је одређени производ у промету у складу са важећим прописима,

9) представљање права која су потрошачу гарантована законом као посебне предности коју трговац нуди потрошачу,

10) употреба уредничког простора у медијима за оглашавање производа, односно пропуштање трговца да у садржају огласа звуком или сликом нагласи да се ради о плаћеном оглашавању, а не о садржају иза којег стоји уредништво,

11) неистинита тврдња трговца о природи и значају ризика коме потрошач излаже себе или своју породицу ако не купи одређени производ,

12) оглашавање производа који је сличан производу који је произвео неки други произвођач и то на начин да се намјерно наводи потрошач на погрешан закључак да је оглашавани производ произвео тај други произвођач,

13) уколико трговац успоставља, води или оглашава систем продаје производа у оквиру којег потрошач плаћа накнаду за могућност остварења прихода који не зависи од успјешности продаје одређеног производа, већ од учествовања других потрошача у том систему продаје,

14) неистинита тврдња трговца да престаје са пословањем или да се премјешта у друге пословне просторије,

15) неистинита тврдња трговца да одређени производ повећава шансу за награду у играма на срећу,

16) неистинита тврдња трговца да одређени производ може излјечити одређену болест, дисфункционалност или малформацију,

17) пружање нетачних информација о условима на тржишту или могућности куповине одређеног производа на тржишту, с циљем да се потрошач наведе да производ купи под условима који су неповољнији од уобичајених тржишних услова,

18) тврдња да се расписује наградна или промотивна игра ако се након тога не додијели обећана награда или одговарајућа замјена за њу,

19) описивање производа ријечима гратис, бесплатно, без накнаде или другим ријечима сличног значења, ако је потрошач дужан да сноси било какав трошак осим неизбјежног трошка јављања на оглас и преузимања, односно доставе производа,

20) стављање рачуна или сличног документа којим се захтијева плаћање у огласни материјал, чиме се код потрошача ствара погрешан утисак да је већ наручио оглашавани производ,

21) неистинита тврдња или стварање погрешног утиска да трговац не поступа у оквиру своје пословне дјелатности, професије или заната или лажно представљање трговца као потрошача.

Агресивна пословна пракса

Члан 41.

Пословна пракса трговца сматра се агресивном ако у конкретном случају, узимајући у обзир сва обиљежја и околности случаја, коришћењем узнемиравања, принуде, укључујући физичку силу или пријетњу, те недопуштен утицај, у битној мјери умањује или може да умањи слободу избора производа или поступања просјечног потрошача у вези са производом, те га тиме наводи или га може навести да донесе одлуку коју иначе не би донио.

Критеријуми за утврђивање узнемиравајуће или принудне пословне праксе

Члан 42.

Приликом одлучивања о томе да ли је у пословној пракси коришћено узнемиравање, присила, укључујући физичку силу или пријетњу, или недозвољени утицај, узимају се у обзир сљедећи критеријуми:

1) вријеме, мјесто, природа и трајање агресивне праксе,

2) употреба пријетећег или увредљивог језика или понашања,

3) чињеница да трговац свјесно, у намјери да утиче на одлуку потрошача у вези са производом, користи несретне или друге тешке околности у којима се потрошач налази, а које утичу на способност расуђивања потрошача,

4) тешка или несразмјерна вануговорна препрека коју трговац поставља потрошачу који жели да оствари своје уговорно право, укључујући право да раскине или поништи уговор или изабере други производ или другог трговца,

5) пријетња трговца да ће према потрошачу предузети одређену радњу која није у складу са законом.

Облици пословне праксе који се сматрају агресивном пословном праксом

Члан 43.

(1) Агресивном пословном праксом сматра се:

1) стварање утиска код потрошача да не може напустити пословне просторије док не закључи уговор,

2) посјета трговца потрошачу у његовом дому, без претходне сагласности потрошача, осим у случајевима остваривања потраживања из уговора,

3) вишеструко обраћање потрошачу, противно његовој вољи, телефоном, телефаксом, електронском поштом или другим средством за даљинску комуникацију, осим у случајевима остваривања потраживања из уговора,

4) захтјев да потрошач, који намјерава да оствари своја права из полисе осигурања, достави документе који се не могу сматрати значајним за оцјену основаности његовог захтјева или упорно избјегавање да се одговори на захтјев потрошача ради одвраћања од остваривања његових уговорних права,

5) директно подстицање дјете посредством огласа да купе или утичу на родитеље или друга одрасла лица да за њих купе производ који је предмет оглашавања,

6) захтијевање плаћања производа, одмах или са одгађањем, или враћање или чување производа који је трговац набавио, а потрошач га уопште није наручио,

7) директно обавјештавање потрошача да ће посао или опстанак трговца бити угрожен ако потрошач не купи одређени производ или услугу,

8) стварање погрешног утиска код потрошача да је освојио или да ће предузимањем одређене радње освојити награду или неку другу корист, када награда или корист не постоји,

или ако је предузимање било које радње с циљем освајања награде или користи условљено тиме да потрошач плати одређени износ новца или претрпи одређене трошкове.

(2) Одредба из става 1. тачке 3) овог члана не утиче на примјену правила овог закона или других прописа о ограничењу или забрани коришћења одређених средстава за даљинску комуникацију у одређеним околностима.

Кодекс понашања Члан 44.

(1) Трговци могу донијети Кодекс понашања и одговорни су за поштовање правила понашања из тог кодекса.

(2) Министарство трговине и туризма (у даљем тексту: Министарство) подстиче трговца или групу трговаца који су донијели Кодекс понашања да контролишу ту појаву пословне праксе трговаца и да обавјештавају потрошаче о постојању и садржини Кодекса понашања.

(3) Одредбе Кодекса понашања не могу бити у супротности са важећим прописима који се односе на заштиту потрошача.

ГЛАВА VIII УСЛУГЕ ОД ОПШТЕГ ЕКОНОМСКОГ ИНТЕРЕСА

Опште одредбе Члан 45.

(1) Пружање економске услуге потрошачу заснива се на уговорном односу између потрошача и трговца.

(2) Трговац који пружа економску услугу обавезан је да омогући потрошачу коришћење економске услуге под једнаким условима, без дискриминације.

Приступ економским услугама Члан 46.

(1) Трговац који пружа економску услугу посредством дистрибутивне мреже дужан је да омогући сигурно снабдијевање потрошача и пружање ове услуге под унапријед познатим и уговореним условима прописаним од трговца или другог овлашћеног органа, уколико за то постоји техничка могућност.

(2) Условје и промјене услова из става 1. овог члана трговац је дужан да објави у једном дневном листу који се дистрибуира на територији Републике и на својој интернет страници.

(3) За пружање услуга из става 1. овог члана трговац је дужан да са потрошачем закључи уговор, у писаној форми, на основу општих услова, као и да потрошача обавијести, у писаној форми, о свакој промјени услова пружања економских услуга из уговора, најкасније мјесец дана прије почетка примјене тих услова.

(4) Трговац из става 1. овог члана мора уговором омогућити потрошачу право на раскид уговора уколико потрошач није сагласан са промјеном цијене, односно тарифе, због измјене општих услова пословања или других битних елемената уговора који су неповољнији по потрошача, као и због престанка коришћења услуге, при чему је потрошач обавезан да плати износ за услуге које су му пружене до раскида уговора, а трговац је обавезан да, без додатних трошкова за потрошача, преузме опрему коју је инсталирао ради омогућавања коришћења услуге.

(5) Потраживање на основу накнада за услуге из става 1. овог члана застаријева истеком рока од годину дана од дана настанка обавезе.

(6) На захтјев потрошача или удружења за заштиту потрошача које овласти потрошач трговац је дужан да бесплатно достави услове пружања услуга уколико нису објављени на интернет страници трговца.

Одржавање стандарда и квалитета економске услуге Члан 47.

(1) Потрошач који закључује нови уговор или му се, на његов захтјев, пружају економске услуге мора добити, без наплате, образац уговора који ће садржавати услове уговора.

(2) Обавеза плаћања услуга мора се односити само на стварног корисника и/или на страну која је потписала уговор.

(3) Трговац је дужан да се придржава прописаних стандарда и квалитета економске услуге коју пружа, у складу са законом, општим условима и уговором.

(4) Одговорност за испуњење обавеза из става 3. овог члана има трговац као уговорна страна, а тијела, односно органи који додјељују овлашћења за обављање економских услуга имају регулаторну и надзорну функцију коју врше ради заштите свих учесника на тржишту.

Обрачун по основу стварне испоруке Члан 48.

(1) Потрошња електричне енергије, топлотне енергије, гаса, воде и слично треба да буде обрачуната потрошачу на основу стварних испорука, читаних на мјерном уређају потрошача.

(2) Ако се потрошња из става 1. овог члана не обрачунава на основу мјерења на мјерном уређају, на захтјев потрошача, испоручилац услуге је дужан да потрошачу омогући уградњу одговарајућег мјерног уређаја, на основу пројекта о техничкој изводљивости и у складу са општим условима за испоруку и снабдијевање.

(3) Пројекат о техничкој изводљивости уградње одговарајућег мјерног уређаја израђује и овјерава овлашћено стручно правно или физичко лице, у складу са законом.

(4) Начин надокнађивања трошкова набавке и уградње одговарајућег мјерног уређаја и опремања мјерног мјеста из става 2. овог члана регулише се општим условима или посебним актом који доноси пружалац услуге.

(5) Крајњи потрошач који се налази на мјестима заједничке потрошње, као што је заједница етажних власника, има право да захтијева испоруку електричне енергије и воде у складу са ст. 1. и 2. овог члана.

Спецификација рачуна Члан 49.

(1) Рачун за пружање економске услуге потрошачу треба да садржи све елементе који потрошачу омогућавају да провјерава и прати износ свог задужења и остварује увид у текућу потрошњу ради провјере укупне потрошње према пруженом квалитету услуге.

(2) Рачун за пружене телекомуникацијске услуге треба да садржи све потребне податке који потрошачу омогућавају провјеру исправности обрачуна пружених услуга, као што су: позивани број са којим је остварена веза, вријеме трајања позива, број импулса и износ у обрачунском периоду.

(3) Обрачунски период за издавање рачуна из ст. 1. и 2. овог члана не може бити дужи од мјесец дана.

(4) Трошкови издавања рачуна из ст. 1. и 2. овог члана су бесплатни.

Рјешавање рекламација Члан 50.

(1) Трговац који пружа економску услугу дужан је да успостави бесплатну и лако доступну контакт линију за помоћ потрошачима у вези са коришћењем економске услуге.

(2) Потрошач који је незадовољан квалитетом и обрачуном пружене економске услуге има право да трговцу поднесе приговор у писаној или електронској форми.

(3) Трговац који пружа економску услугу дужан је да формира комисију за рјешавање рекламација потрошача у чијем раду морају учествовати представници удружења за заштиту потрошача која су уписана у евиденцију Министарства.

(4) Комисија из става 3. овог члана обавезна је да на рекламацију потрошача одговори у писаној форми у року од 30 дана од дана пријема приговора, о чему води посебну евиденцију.

(5) У одговору комисија из става 3. овог члана мора да наведе да ли уvažава потрошачки приговор, да образложи

своју одлуку по приговору и понуди конкретан приједлог за разрјешење потрошачког приговора.

Савјетодавно тијело Члан 51.

(1) Надлежни органи који одлучују о правима и обавезама потрошача – економских услуга обавезни су да формирају Савјетодавно тијело у чијем раду учествују представници удружења потрошача која су уписана у евиденцију Министарства, а то тијело своје одлуке доноси без дискриминације, на транспарентан и објективан начин.

(2) Надлежни органи из става 1. овог члана своје одлуке доносе након прибављања мишљења Савјетодавног тијела из става 1. овог члана.

(3) Савјетодавно тијело и комисију за рјешавање рекламација потрошача финансира надлежни орган, односно трговац који га оснива, у складу са својим интерним актом.

Оспоравање рачуна Члан 52.

(1) Ако се рачун за пружену економску услугу оспорава у судском или вансудском поступку, а потрошач уредно плаћа све слједеће неспорне рачуне, трговац не смије потрошачу обуставити пружање услуге до окончања судског или вансудског поступка.

(2) Ако је трговац обуставио пружање услуге прије него што је од надлежног органа обавијештен о покретању поступка из става 1. овог члана, дужан је да настави пружање услуге потрошачу до окончања судског или вансудског поступка.

(3) Обавеза из ст. 1. и 2. овог члана односи се и на случај када трговац покрене поступак присилне наплате против потрошача.

(4) Судским или вансудским поступком у смислу ст. 1. и 2. овог члана сматра се сваки поступак предвиђен важећим прописима, као и сваки поступак предвиђен општим условима или другим правилима пружаоца економске услуге.

Обустављање пружања економске услуге Члан 53.

(1) Трговац може да обустави пружање услуга од општег економског интереса ако потрошач не измири своје текуће обавезе за пружене услуге у року од два мјесеца од дана издавања рачуна.

(2) Трговац је дужан да потрошача прије обуставе из става 1. овог члана у писаној или електронској форми:

1) упозори на обавезе по основу уговора,

2) позове да измири заостале обавезе у року који не може бити краћи од 30 дана од дана достављања упозорења.

(3) Трговац који пружа економску услугу, или друго правно или физичко лице које заступа трговца, не може потрошачу додатно наплаћивати трошкове у вези са наплатом доспјелих новчаних потраживања.

ГЛАВА IX

УГОВОРИ ЗАКЉУЧЕНИ ИЗВАН ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРИЈА И ПРОДАЈА НА ОСНОВУ УГОВОРА НА ДАЉИНУ

Предуговорно обавјештење Члан 54.

(1) Трговац је обавезан да благовремено, прије закључења уговора на даљину и уговора ван пословних просторија, потрошача обавијести о:

1) пословном имену (фирми), матичном броју и пуној адреси трговца на коју потрошач може упутити приговор, пореском броју, бројевима телефона, факса и адреси електронске поште, датуму слања обавјештења, подацима потребним ради идентификације уговора,

2) имену производа или услуге, имену под којим се производ продаје,

3) главним особинама и употребним вриједностима производа, односно услуге,

4) продајној цијени и свим додатним трошковима за потрошача,

5) условима плаћања, испоруке или извршења уговора,

6) подацима о комерцијалним гаранцијама и услугама послје продаје, као што су сервисирање и продаја резервних дијелова за вријеме и послје гарантног рока,

7) праву на раскид уговора и року за раскид уговора,

8) условима за отказивање уговора закљученог на неодређено вријеме или на период дужи од годину дана,

9) трошковима употребе средстава даљинске комуникације када се тај трошак не зарачунава по основној тарифи,

10) периоду, односно опцији за који вриједи понуда или цијена,

11) најкраћем року трајања уговора у случају уговора о испоруци робе или пружању услуга, који се извршава стално или периодично,

12) судској надлежности и примјени одређеног материјалног права у случају спора.

(2) Обавјештење из става 1. овог члана треба да буде једнозначно, јасно, лако разумљиво и прилагођено средству за комуникацију на даљину.

(3) Обавјештење из става 1. овог члана мора садржавати упозорење да уговор у име и за рачун малолетника или потпуно пословно неспособног лица могу склопити само њихови законски заступници, односно упозорење да лица са ограниченом пословном способношћу могу склопити уговор само уз сагласност њиховог законског заступника.

(4) Приликом продаје на даљину путем средстава за комуникацију на даљину, на почетку сваке комуникације трговац треба да саопшти свој идентитет и јасну трговачку намјеру.

(5) Трговац који склапа уговоре изван пословних просторија мора да се легитимише идентификационом картицом.

Обавјештење у писаној форми Члан 55.

(1) За вријеме уговарања, а најкасније прије испоруке, потрошач треба да добије обавјештење у писаној или другој трајној форми са свим подацима из члана 54. овог закона.

(2) Непосредно након отпреме производа, трговац је дужан да на прикладан начин обавијести потрошача о времену и начину отпреме.

(3) У случају склапања уговора о услузи која се пружа једнократно употребом средстава комуникације на даљину и коју наплаћује оператер средстава комуникације на даљину, трговац није дужан да изда обавјештење из става 1. овог члана, осим информације о сједишту трговца или другој адреси на коју потрошач може упутити приговор.

(4) Ако се слањем наруџбенице истовремено прихвата и обавеза плаћања, о томе мора да постоји јасно обавјештење на наруџбеници или на тастеру или некој другој сличној функцији, ако се слање наруџбенице врши њиховим активирањем.

(5) Уколико трговац не поступи у складу са обавезом из става 4. овог члана, уговор или наруџбеница не обавезују потрошача.

Оператер средстава даљинске комуникације Члан 56.

(1) Оператер средстава даљинске комуникације је било које лице чији посао, занимање или дјелатност укључује и омогућавање трговцу употребу једног или више средстава даљинске комуникације.

(2) Забрањује се објављивање огласа у јавним средствима информисања за услуге са додатном вриједношћу ако се уз сваки такав објављени оглас не истакне јасно, видљиво и читко назив и пуна адреса трговца, као и телефонски број који не смије бити из нумерације бројева са додатном

вриједношћу и матични број лица које пружа наведене услуге.

(3) Оператери који пружају услуге са додатном вриједношћу у Републици дужни су да формирају јавни телефонски именик тих бројева са назнаком услуге и цијене те услуге, који садржи податке о власнику броја, податке о даваоцу садржаја услуга, матични број оператора и даваоца садржаја услуга, пуну адресу и телефонски број који не смије бити из нумерације бројева са додатном вриједношћу.

(4) Услуге са додатном вриједношћу не могу се пружати без објаве и доступности података из ст. 2. и 3. овог члана.

Изузеци од примјене Члан 57.

(1) Одредбе о заштити потрошача у уговорима о продаји на даљину и изван пословних просторија не односе се на:

1) уговор о грађењу, продаји, закупу или другом праву на непокретности, осим на уговор о продаји робе и њеној уградњи у непокретност и на уговор о грађењу који се односи на адаптацију, односно поправку непокретности,

2) уговор о испоруци на адресу потрошача прехранбених производа, пића или других производа намијењених дневној употреби у домаћинству,

3) уговор о осигурању,

4) уговор о продаји хартија од вриједности,

5) уговоре закључене употребом аутомата за продају или у пословним просторијама које су опремљене аутоматима,

6) уговоре закључене са оператерима телекомуникација употребом јавних телефонских говорилица,

7) уговоре закључене ради изградње и продаје непокретности или који се тичу других права на непокретностима, осим закупа,

8) уговоре закључене на аукцијама,

9) уговоре о пружању услуге смештаја који није у стамбене сврхе, транспорта робе, услуга изнајмљивања аутомобила или услуга повезаних са слободним активностима уколико уговор предвиђа конкретни рок или период извршења.

(2) Код уговора о слободним активностима на отвореном трговац може да задржи право да, под оправданим околностима, не изврши своју обавезу испоруке наручене робе или услуге због тога што је нема или му није на располагању, те нема обавезу вратити уплаћени износ најкасније 14 дана од дана када је потрошач примио информацију о немогућности испоруке.

Право на раскид уговора Члан 58.

(1) Потрошач има право да раскине уговор на даљину или уговор ван пословних просторија трговца без образложења и без трошкова у року од 14 дана.

(2) Обавјештење о једностраном раскиду уговора доставља се трговцу у писаној форми.

(3) Уколико је обавјештење о праву на раскид саставни дио уговора, у том случају обавјештење мора бити истакнуто и написано на исти начин као и остале одредбе уговора као што су: фонт, величина слова, боја, облик и слично.

(4) У случају спора трговац је дужан да докаже да је потрошачу на вријеме предао обавјештење о праву на једностран раскид уговора.

(5) У случају достављања обавјештења о једностраном раскиду уговора, потрошач је ослобођен свих обавеза из уговора, изузев обавезе враћања производа који му је испоручен.

(6) Уговор је раскинут у тренутку када је трговац примио обавјештење о раскиду.

(7) Уговор је раскинут на вријеме ако је обавјештење о раскиду упућено до истека рока из става 1. овог члана.

(8) Ако потрошач није примио писмено обавјештење о једностраном раскиду уговора, његово право на раскид није временски ограничено.

(9) Рок за раскид тече од дана када је потрошач примио производ.

(10) Код услуга рок за раскид почиње да тече од дана закључења уговора.

(11) Ако трговац потрошачу није доставио обавјештење из члана 55. овог закона, потрошач има право да раскине уговор у року од године дана, и то:

1) када се ради о производу – од дана када је потрошач примио производ,

2) када се ради о услузи – од дана закључења уговора.

(12) Ако трговац потрошачу достави обавјештење из члана 55. овог закона у року од године дана, рок из става 1. овог члана почиње тећи од дана пријема писменог обавјештења.

(13) Ако потрошач користи право из става 1. овог члана, дужан је да о томе трговцу достави обавјештење у писаној форми.

(14) У случају раскида уговора на даљину по којем је потрошач примио производ, потрошач надокнађује само трошак враћања производа.

(15) Када потрошач раскине уговор о продаји на даљину или изван пословних просторија, трговац је дужан да му без одгађања врати плаћени износ новца, а најкасније у року од 14 дана од дана када је примио писмено обавјештење од потрошача.

(16) Ако трговац не врати плаћени износ, дужан је да осим цијене, заједно са законским затезним каматама, плати и додатних 10% износа за сваких 30 дана кашњења.

(17) Потрошач не одговара за штету коју је трговац претрпио због раскида уговора.

Искључење права на раскид уговора на даљину Члан 59.

(1) Потрошач нема право на раскид уговора на даљину, уколико се стране нису другачије договориле, ако се ради о:

1) уговору о пружању услуге, ако је пружање услуге почело уз изричит престанак потрошача прије истека рока од 14 дана из члана 58. овог закона,

2) уговору о играма на срећу,

3) уговору о продаји робе или услуга, ако цијена производа или услуге зависи од промјена на финансијском тржишту на које трговац не може утицати,

4) уговору о продаји производа израженог по спецификацији потрошача или прилагођеног личним потребама потрошача или производа који због своје природе не може бити враћен или је подложен брзом пропадању,

5) уговору о продаји аудио и видео записа и компјутерских програма које је потрошач отпаковао,

6) уговору о продаји новина, периодичних публикација и магазина.

(2) Ако трговац уговором о продаји на даљину обезбјеђује потрошачу кредит сам или посредством трећег лица, не може у случају одустајања од уговора захтијевати затезне камате или друге трошкове када потрошач користи своје право из члана 58. овог закона.

(3) Ако је дошло до преваре у употреби платне картице у вези са уговором на даљину, потрошач има право на поврат цјелокупних средстава.

Рок испоруке и изузеци од примјене Члан 60.

(1) Трговац треба да испоручи производ или да пружи услугу у року од 30 дана од дана када му је потрошач послао наруџбу.

(2) Када трговац не изврши своју обавезу испоруке наручене робе или услуге због тога што је нема или му није

на располагању, потрошач мора да буде информисан о томе и мора му бити враћен уплаћени износ најкасније у року од 14 дана од дана када је примио информацију о немогућности испоруке.

(3) Одредбе чл. 54, 55. и 58. овог закона и став 1. овог члана не примјењују се на:

1) уговоре о испоруци прехранбених производа, пића или других производа намијењених дневној употреби у домаћинству, на адресу потрошача, његово боравиште или радно мјесто,

2) уговоре којима се обезбјеђује смјештај, превоз, угоститељске услуге или услуге за слободно вријеме, а којима се пружалац услуга обавезује да, након што је уговор склопљен, услугу пружи тачно одређеног дана или током одређеног периода.

Ненаручени производ

Члан 61.

(1) Забрањује се испорука потрошачу производа или услуге коју потрошач није наручио ако таква испорука захтијева плаћање.

(2) Потрошач има право да примљени производ или услугу коју није наручио задржи, без обавезе плаћања или обавјештавања трговца о томе.

(3) Ћутња потрошача се не сматра пристанком на уговор.

(4) Ништавне су одредбе у условима пословања трговца или понуди посла без претходне наруџбе потрошача према којој би ћутање потрошача значило прихватање понуде.

Злоупотреба средстава за комуникацију на даљину

Члан 62.

Трговац не смије према потрошачу употребити средства за комуникацију на даљину, као што су: телефон, телефакс, електронску пошту и друго без његовог претходног пристанка.

Терет доказивања у случају спора

Члан 63.

У случају спора против трговца или оператера средстава даљинске комуникације због повреде права потрошача из уговора о продаји на даљину, терет доказивања у вези са постојањем претходног обавјештења, писмене потврде претходног обавјештења и придржавања рокова испуњења уговора склопљеног средствима за комуникацију на даљину је на трговцу.

ГЛАВА X

НЕПОШТЕНЕ ОДРЕДБЕ У КУПОПРОДАЈНИМ УГОВОРИМА

Појам непоштене уговорне одредбе

Члан 64.

(1) Непоштена одредба у купопродајном уговору је одредба о којој се није појединачно преговарало и која, супротно начелу савјесности и поштења, нарушава равнотежу права и обавеза на штету потрошача или чијим би се испуњењем значајно одступило од оправданог очекивања потрошача.

(2) Сматра се да се о појединој уговорној одредби није појединачно преговарало ако је ту одредбу унапријед формулисао трговац, а потрошач није имао утицај на њен садржај, а нарочито ако се ради о одредби унапријед сачињеног типског уговора.

(3) Ако се појединачно преговарало о појединој уговорној одредби или појединим аспектима уговорне одредбе, то не утиче на могућност да се остале одредбе уговора оцијене као непоштене, ако цјелокупна оцјена уговора указује на то да је ријеч о типском уговору.

(4) Ако трговац тврди да се о појединој уговорној одредби у унапријед формулисаном типском уговору појединачно преговарало, дужан је да то докаже.

Обавјештење и разумљивост уговорних одредаба

Члан 65.

(1) Уговорне одредбе обавезују потрошача само ако је прије закључења уговора био упознат са његовим садржајем, односно ако су му уговорни услови били познати у вријеме закључења уговора.

(2) Уговорне одредбе треба да буду разумљиве и у вези са другим одредбама у истом или другом уговору између истих страна, узимајући у обзир природу производа или услуге и свих других учесника у вези са закључењем уговора.

(3) У случају недоумице у вези са значењем појединих одредаба у уговору, важи значење које је повољније за потрошача.

(4) Сматра се да је потрошач био упознат са уговорним одредбама ако га је трговац упозорио и ако су му оне биле доступне.

Ништавност уговорне одредбе

Члан 66.

(1) Трговац не смије захтијевати уговорне одредбе које су неправедне или које би проузроковале штету потрошачу.

(2) Уговорне одредбе из става 1. овог члана ништавне су.

(3) Ништавност поједине одредбе уговора не повлачи ништавност и самог уговора уколико може опстати без ништавне одредбе, ако она није била услов и одлучујућа побуда у његовом закључивању.

Нарочито непоштене уговорне одредбе

Члан 67.

(1) Непоштен уговорним одредбама нарочито се сматрају одредбе којима се:

1) искључује или ограничава одговорност трговца за случај смрти или повреде потрошача изазваних чињењем или нечињењем трговца,

2) искључују или ограничавају права потрошача за случај потпуног или дјелимичног неизвршења уговорних обавеза од трговца,

3) уговара факултативно право трговца у вези са извршењем уговорене услуге, а потрошач обавезује на извршење уговорене обавезе,

4) утврђује право трговца да задржи средства која је платио потрошач који је одустао од закључења или извршења уговора, при чему исто право није утврђено за потрошача уколико трговац одустане од закључења или извршења уговора,

5) обавезује потрошача да плати несразмјерно високу казну у односу на стварну штету у случају неизвршења уговорене обавезе,

6) утврђује дискреционо право трговца на једностран раскид уговора без утврђивања истог права за потрошача,

7) утврђује право трговца да задржи средства плаћена за услуге које није извршио, а уговор је раскинут на његову иницијативу,

8) утврђује право трговца на раскид уговора закљученог на неодређено вријеме без благовременог обавјештења потрошача, осим у изузетно оправданим околностима,

9) утврђује право трговца на аутоматско продужење уговора закљученог на одређено време ако потрошач не изјави да раскида уговор, а уговорени рок за изјаву о раскиду је неразумно кратак,

10) обавезује потрошача на прихватање обавеза са којим није имао прилику да буде упознат прије закључења уговора,

11) утврђује право трговца да једнострано измијени уговорне одредбе без оправданог, уговором предвиђеног разлога,

12) утврђује право трговца да без оправданог разлога једнострано измијени особине производа који је предмет уговора,

13) утврђује право трговца да висину цијене производа одреди у моменту испоруке или повећа цијену производа без утврђивања права потрошача на раскид уговора уколико је коначна цијена већа од првобитно уговорене,

14) утврђује право трговца да одјењује да ли испоручени производ одговара уговореном квалитету,

15) утврђује искључиво право трговаца да тумачи уговорне одредбе,

16) обавезује потрошача на извршење свих уговорних обавеза, без обзира на то да ли је трговац испунио своје уговорне обавезе,

17) искључује или ограничава одговорност трговца за обавезе које су за њега преузели његови заступници, да поштује уговорне обавезе које су у његово име преузели његови агенти или условљава поштовање тих обавеза испуњењем одређених формалности од стране потрошача,

18) утврђује право трговца да без претходног пристанка потрошача врши пренос уговорних права и обавеза на треће лице, чиме се потрошач доводи у неповољнији положај,

19) потрошач одриче права утврђених овим законом,

20) искључује или ограничава право потрошача на заштиту права пред судом.

(2) Одредба става 1. тачка 13) овог члана не односи се на цијене производа које се утврђују на основу прописаног метода, уколико је тај метод изричито описан.

Надлежност суда из Републике

Члан 68.

(1) За уговоре закључене у Републици између домаћег потрошача и страног правног или физичког лица обавезно се као правна заштита потрошача уговара надлежност суда из Републике.

(2) Одредба која је у супротности са ставом 1. овог члана ништавна је.

(3) Уговор између домаћег потрошача и иностраног правног или физичког лица и сваки уговор о продаји на даљину, без обзира на сједиште трговца, сматра се уговором закљученим у Републици.

ГЛАВА XI

ТУРИСТИЧКИ ПАКЕТ-АРАНЖМАНИ

Уговор о туристичком пакет-аранжману

Члан 69.

(1) Туристичка агенција која обавља послове организатора путовања (у даљем тексту: организатор путовања) обавезна је да са сваким потрошачем закључи уговор о туристичком пакет-аранжману, уколико овим законом или законом којим се уређује област туризма није другачије прописано.

(2) Уговором о туристичком пакет-аранжману се обавезује организатор путовања да пружи потрошачу најмање двије услуге које је утврдила агенција самостално или по захтјеву потрошача и то услуге превоза и смјештаја, као и друге туристичке услуге које нису споредне услуге превоза и/или смјештаја а чине значајан дио укупне цијене, с тим да је потрошач дужан да плати агенцији јединствену цијену.

(3) Уговором из става 1. организатор путовања и посредник (у даљем тексту: агенција) се обавезују да потрошачу пруже и услугу вишедневног боравка који укључује само услугу смјештаја у одређеним терминима или одређеном трајању без обзира на издвојени обрачун или наплату појединачних услуга.

(4) Уговор о туристичком пакет-аранжману се искључиво односи на туристичка путовања која трају дуже од 24 часа или укључују бар једно ноћење.

(5) Посредник закључује уговор из става 1. овог члана уколико је то прописано у посредничком уговору у туризму.

(6) Изјава организатора путовања да је он једини посредник приликом закључивања уговора о туристичком пакет-аранжману са субјектима који пружају услуге путо-

вања (даваоци услуга) неће се сматрати валидном ако је потрошач, с обзиром на остале околности које прате уговор, могао имати утисак да је организатор путовања лично одговоран за извршење уговорених услуга.

Садржај и услови уговора

Члан 70.

(1) Уговор о туристичком пакет-аранжману се закључује у писаној форми или на трајном носачу записа.

(2) Уговор мора бити написан јасним и разумљивим језиком и мора бити читљив уколико је у писаној форми.

(3) Приликом склапања уговора, организатор путовања пружа путнику примјерак уговора или потврду о том уговору на трајном носачу података, а путник има право захтијевати примјерак уговора у штампаном облику уколико је исти закључен у истовременој физичкој присутности путника и организатора путовања.

(4) Поред података из члана 69. овог закона, уговор о туристичком пакет-аранжману мора да садржи и:

1) посебне захтјеве потрошача са којима се агенција сагласила,

2) адресу, поступак и рок за улагање притужби потрошача и рок за рјешавање притужби потрошача,

3) пословно име и адресу агенције и потрошача,

4) датум и мјесто закључења уговора о туристичком пакет-аранжману и потписе уговорних страна,

5) услове под којима потрошач има право да раскине уговор о туристичком пакет-аранжману,

6) цијену, рок и услове плаћања, капару и слично,

7) право потрошача да, у писаној или другој форми, агенцији или другом лицу укаже на пропусте у извршењу уговора о туристичком пакет-аранжману.

(5) Ако организатор путовања закључује уговор о туристичком пакет-аранжману путем посредника, пословно име (фирма) и адреса посредника морају да буду изричито наведени у уговору.

Програм путовања

Члан 71.

(1) За реализацију појединачног туристичког пакет-аранжмана или излета агенција је дужна да обезбиди програм путовања у писаној штампаној или електронској форми, који садржи разумљиве, тачне и јасне информације о цијени путовања, капари, року за плаћање преосталог износа и друге податке у складу са законом којим се уређује област туризма.

(2) Подаци објављени у програму путовања су обавезујући за агенцију.

(3) Прије закључења уговора о туристичком пакет-аранжману, агенција може да изврши измјене под условом да је то њено право назначено у програму путовања.

(4) Агенција и потрошач могу се договорити о условима аранжмана који су другачији од оних наведених у програму путовања.

(5) Агенција је дужна да програм путовања уручи кориснику туристичке услуге прије закључења уговора о туристичком пакет-аранжману.

(6) Електронска форма програма путовања из става 1. овог члана подразумијева информације о туристичком аранжману које се налазе на носачу слике или звука које нуди агенција.

Предуговорно информисање

Члан 72.

(1) Прије закључења уговора о туристичком пакет-аранжману агенција је обавезна да информише потрошача о:

1) захтјеву за визирање пасоша, а посебно о времену за добијање визе, с тим да се ова обавеза односи на формалности које се тичу грађана Републике,

2) медијској и полицијској формалности, ако ти услови нису већ наведени у програму путовања које се ор-

ганизује и учињени доступним потрошачу, уз услов да у међувремену није било измјена програма,

3) укупној цијени аранжмана, укључујући све порезе, таксе и накнаде, као што су лучке и аеродромске таксе за укрцавање или искрцавање или боравишне таксе,

4) укупном износу средстава који је потрошач дужан да плати прије почетка путовања, распореду доспијећа и износу рата,

5) одредишту, средствима, карактеристикама и категоријама превоза, датумима, времену и мјесту поласка и повратка са путовања,

6) времену и мјесту привременог заустављања, врсти превоза и својствима превозног средства, опремљености, степену удобности превозног средства и услуга у превозном средству,

7) смјештајном објекту (локација, врста, категорија и садржај објекта према важећим прописима државе у којој се објекат налази), смјештајној јединици (соба, апартман, студио, опремљеност, ниво удобности и друге карактеристике),

8) броју, распореду, врсти, карактеристикама и начину уживања јела,

9) посјетама, излетима и другим услугама које су укључене у укупну цијену аранжмана,

10) могућности за уговарање полисе осигурања која покрива трошкове отказа уговора о туристичком пакет-аранжману од стране потрошача у случају несреће или болести или трошкове помоћи и повратка са путовања,

11) подацима о царинским, граничним и административним формалностима,

12) условљавању реализације уговора о туристичком пакет-аранжману са бројем пријављених путника и року за обавјештавање потрошача о раскиду уговора о туристичком пакет-аранжману у случају недовољног броја пријављених путника и

13) називу, пословном имену и сједишту агенције ради достављања писмена у судском поступку.

(2) Потрошачу треба да буду саопштене све уговорне одредбе прије закључења уговора о туристичком пакет-аранжману, као и да му се уручи најмање један примјерак уговора.

(3) Уговор о туристичком пакет-аранжману обавезно садржи све одредбе из програма путовања који је лично уручен потрошачу.

(4) Агенција је обавезна да потрошача на јасан и разумљив начин обавијести о подацима из става 1. овог члана без наплате посебне накнаде, у писаној форми или другом трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу, текстом који је исписан симболима и исте величине као у уговору о туристичком пакет-аранжману.

Обавјештење о промјени података из уговора

Члан 73.

(1) У случају закључења уговора о туристичком пакет-аранжману, подаци из члана 72. овог закона постају његов саставни дио, обавезују агенцију и не могу се мијењати, осим ако уговорне стране изричито уговоре другачије или ако промјене настану услед више силе.

(2) Агенција је дужна да обавијести потрошача о свакој промјени података из члана 71. овог закона у примјереном року прије закључења уговора о туристичком пакет-аранжману, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу.

(3) Ако је потрошач путем средства комуникације на даљину резервисао аранжман, агенција је дужна да обавијести потрошача о свакој промјени података из члана 71. овог закона у примјереном року прије закључења уговора о туристичком пакет-аранжману, средством комуникације на даљину којим је потрошач извршио резервацију.

(4) Агенција је обавезна да у уговору о туристичком пакет-аранжману изричито наведе сваку промјену у пода-

цима из члана 71. овог закона која настане у периоду од обавјештавања потрошача о појединостима до закључења уговора.

Потврда о путовању

Члан 74.

(1) У тренутку закључења уговора о туристичком пакет-аранжману или непосредно након његовог закључења, осим ако овим законом није другачије прописано, агенција је обавезна да потрошачу изда потврду о путовању.

(2) Потврда о путовању, осим цијене, услова плаћања из члана 70. став 4. тачка б) овог закона мора садржавати и податке о:

1) коначном одредишту, а уколико путовање подразумемијева више одредишта, потребно их је посебно навести са временом боравка и датумима,

2) датуму и планираном времену одласка на путовање и повратка са путовања,

3) посјетама, екскурзијама, другим услугама или факултативним излетима коју су укључени у цијену аранжмана,

4) обавјештењу о задржаном праву на измјену цијена и елемената који утичу на формирање цијена, као и о чињеницама које нису укључене у цијену путовања,

5) уговореним посебним захтјевима потрошача,

6) пословном имену и адреси агенције,

7) имену, адреси и броју телефона локалног представника агенције којем се потрошач може обратити за помоћ по потреби, а уколико агенција није обезбиједила представника, број телефона агенције за хитне позиве,

8) информацијама о могућој уплати суме осигурања за покриће трошкова у случају потрошачевог отказивања уговора о туристичком пакет-аранжману, повреде, болести, смртног случаја, повратка у Републику, односно БиХ, укључујући име и адресу осигураваоца,

9) условима и захтјевима који се тичу уговора о туристичком пакет-аранжману.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, потврда треба да садржи и обавјештење о локалном представнику агенције, броју телефона агенције за хитне позиве, агенција је обавезна да потрошачу достави приликом закључења уговора о туристичком пакет-аранжману, а најкасније прије почетка путовања.

(4) Обавјештење о обавези достављања података који омогућавају непосредан контакт са малолетником који путује или борава у иностранству без пратње родитеља или старатеља, као и о имену, адреси и броју телефона лица одговорног за малолетника у мјесту боравка у иностранству, агенција је дужна да потрошачу достави прије закључења уговора о туристичком пакет-аранжману, а најкасније 14 дана прије почетка путовања.

Цијена туристичког пакет-аранжмана

Члан 75.

(1) У уговору о туристичком пакет-аранжману цијена аранжмана се не може мијењати, осим ако је то у уговору изричито предвиђено и ако уговор садржи податке за израчунавање нове цијене.

(2) У складу са овим законом, накнадна промјена обрачуна цијене аранжмана може се утврдити у случају:

1) промјене трошкова превоза за више од 8% од уговорене цијене, а која је проузрокована промјеном цијена нафте и деривата нафте (гориво),

2) промјене таксе за одређене услуге, као што су: пристајање на лукама и аеродромима, тегљарење и путничке таксе на аеродромима,

3) утицаја промјене девизног курса, ако та промјена утиче на повећање цијене аранжмана више од 8%.

(3) Агенција је обавезна да информисе потрошача о повећању цијене када сазна за околности из става 2. овог члана.

(4) Ако агенција захтијева повећање цијене, потрошач има право да одустане од уговора о туристичком пакет-аранжману под условом да то одмах саопшти агенцији.

(5) Уговорена цијена не смије се повећати у било којем случају у периоду од 20 радних дана прије уговореног датума поласка на путовање.

Пренос аранжмана Члан 76.

(1) Прије него што почне путовање, потрошач може пренијети свој аранжман на другог потрошача који испуњава све услове за путовање, с тим да је обавезан да о томе обавијести агенцију најкасније у року од седам дана.

(2) Други потрошач који преузима аранжман и његов претходник солидарно су одговорни агенцији за плаћање цијене и трошкова преношења уговорних обавеза.

(3) У случају из става 1. овог члана, агенција може захтијевати накнаду само трошкова који настану замјеном потрошача.

Одустанак од уговора Члан 77.

(1) Потрошач може потпуно или дјелимично одустати од уговора о туристичком пакет-аранжману у било које вријеме прије поласка на путовање.

(2) Ако потрошач одустане од уговора о туристичком пакет-аранжману, агенција губи право на наплату уговорене цијене.

(3) Ако потрошач прије почетка путовања одустане од уговора о туристичком пакет-аранжману у примјерном року који се одређује с обзиром на врсту путовања у општим условима путовања агенције, агенција има право на накнаду административних трошкова, који не могу бити већи од 5% од вриједности аранжмана.

(4) У случају неблаговременог одустајања од уговора о туристичком пакет-аранжману, агенција може од потрошача захтијевати накнаду у одређеном проценту од уговорене цијене, а проценат се утврђује сразмјерно периоду преосталом до почетка путовања и који мора бити економски оправдан.

(5) Ако потрошач одустане од уговора о туристичком пакет-аранжману због околности које није могао избјећи или отклонити и које би да су постојале у вријеме закључења уговора о туристичком пакет-аранжману представљале оправдан разлог да не закључи уговор, као и у случају ако потрошач обезбједи одговарајућу замјену или замјену пронађе агенција, агенција има право искључиво на накнаду административних трошкова.

Измјена одредаба уговора Члан 78.

(1) Ако прије уговореног дана почетка путовања агенција утврди да је принуђена да измијени поједине битне одредбе уговора о туристичком пакет-аранжману, као што су цијена, дестинација, превозно средство, карактеристике или категорија превоза, датум поласка, врста, локација, категорија или ниво удобности смјештаја, обавезна је да измјене без одгађања саопшти потрошачу, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу, да би потрошач донио одлуку у вези са измјеном уговора о туристичком пакет-аранжману.

(2) Ако је потрошач средством комуникације на даљину резервисао аранжман, агенција је обавезна да измјене из става 1. овог члана достави потрошачу средством комуникације на даљину којим је потрошач извршио резервацију.

(3) У случају из става 1. овог члана, потрошач има право да:

1) прихвати замјену уговореног путовања другим путовањем истог или бољег квалитета без обавезе потрошача да плати разлику у цијени,

2) прихвати замјену уговореног путовања другим путовањем слабијег квалитета и накнаду за разлику у цијени,

3) захтијева враћање уплаћених средстава по основу уговора о туристичком пакет-аранжману.

(4) Потрошач је обавезан да, без одгађања, обавијести агенцију о одлуци из става 3. овог члана, у писаној форми или на трајном носачу записа или средством комуникације на даљину којим је извршио резервацију.

(5) У случају раскида уговора о туристичком пакет-аранжману прије поласка на путовање, агенција је обавезна да потрошачу рефундира капару коју је уплатио и то у року од 30 дана од дана пријема писменог обавјештења потрошача из става 4. овог члана.

(6) Агенција не може захтијевати од потрошача да плати накнаду штете у случају раскида уговора о туристичком пакет-аранжману прије поласка на путовање, а потрошач има и право да захтијева да му се исплати камата на његову уплаћену капару по стопи коју обрачунава комерцијална банка на тромјесечне депозите и то за период од дана уплате капаре до дана отказивања уговора.

(7) Ако за вријеме извршења уговора о туристичком пакет-аранжману дође до измјена у аранжману, а потрошач се одлучи да раскине уговор о туристичком пакет-аранжману, у том случају потрошач сноси само реалне трошкове извршених услуга агенције до тренутка одустајања од аранжмана.

(8) У сваком случају, без обзира на врсту одлуке коју донесе, потрошач има право да тражи накнаду штете.

(9) О сваком пропусту у вези са извршењем уговора о туристичком пакет-аранжману који примјети на лицу мјеста, потрошач је обавезан да обавијести пружаоца одговарајућих услуга и организатора и/или трговца на мало, у писаној форми или на било који други одговарајући начин, што је прије могуће.

Обавезе агенције у случају измјене услуга из уговора Члан 79.

(1) Ако агенција након почетка путовања утврди да потрошачу нису пружене, односно да неће бити у могућности да потрошачу пружи услуге у складу са уговором о туристичком пакет-аранжману, обавезна је да понуди потрошачу друге одговарајуће услуге до окончања путовања без додатних трошкова за потрошача, као и да исплати евентуалну разлику у цијени између уговорених и пружених услуга.

(2) Ако пружање услуга из става 1. овог члана није могуће, или потрошач не прихвати услугу из оправданих разлога, агенција је обавезна да потрошачу надокнади трошкове који су посљедица измјене након поласка на путовање, као и да обезбједи бесплатан повратак одговарајућим превозним средством у мјесто поласка или друго мјесто о којем се договори са потрошачем.

(3) Ако агенција не пружи потрошачу услуге из става 1. овог члана или ако не обезбједи бесплатан повратак одговарајућим превозним средством у мјесто поласка или друго мјесто о којем се договори са потрошачем, потрошач може да:

1) о свом трошку прибави друге одговарајуће услуге и

2) изврши повратак одговарајућим превозним средством у мјесто поласка или друго мјесто о којем се договори са агенцијом.

(4) У случају из става 3. овог члана агенција је дужна да потрошачу, на његов захтјев, надокнади трошкове.

Организовање боравка ученика током школовања у иностранству Члан 80.

(1) Ако агенција организује боравак ученика или студента на школовању, односно на студијама у иностранству, обавезна је да обезбједи смјештај ученика, односно студента у одговарајућој породици или другом одговарајућем смјештају, у сарадњи са учеником, односно студентом и у складу са стандардима који се основано могу очекивати у земљи из које потиче.

(2) Агенција је обавезна да обезбиједи ученику, односно студенту могућност редовног похађања наставе или обуке у току боравка у иностранству.

(3) Агенција је обавезна да најкасније у року од 14 дана од дана почетка путовања обавијести потрошача о имену, адреси и телефонском броју породице домаћина и имену, адреси и телефонском броју одговорног лица коме ученик, односно студент може да се обрати за помоћ у мјесту боравка у иностранству.

(4) Агенција је дужна да ученику, односно студенту, пружи неопходне информације о култури, обичајима и начину живота у земљи домаћина.

(5) Ако агенција не испуни обавезе из ст. 3. и 4. овог члана, потрошач има право да прије почетка путовања без накнаде раскине уговор о туристичком пакет-аранжману.

(6) Терет доказивања испуњења обавеза из ст. 3. и 4. овог члана је на агенцији.

(7) Потрошач има право да раскине уговор о туристичком пакет-аранжману у било које вријеме прије путовања.

(8) У случају да потрошач раскине уговор о туристичком пакет-аранжману након почетка путовања, агенција је дужна да организује повратак ученика, односно студента у мјесто поласка.

(9) У случају да потрошач раскине уговор о туристичком пакет-аранжману након почетка путовања из разлога за које агенција не одговара, агенција има право на накнаду трошкова повратка ученика, односно студента.

Права потрошача у случају одступања од уговора Члан 81.

(1) Агенција и локални представник агенције дужни су да без одгађања:

1) одговоре на притужбе потрошача за вријеме трајања путовања и

2) отклоне свако одступање од уговора о туристичком пакет-аранжману на које потрошач укаже.

(2) У случају да одступање од уговора о туристичком пакет-аранжману на које потрошач укаже није отклоњено за вријеме трајања путовања, потрошач има право да захтијева сразмјерно умањење цијене.

(3) Ако одступање од уговора о туристичком пакет-аранжману на које потрошач укаже, а није отклоњено за вријеме трајања путовања, представља неизвршење или дјелимично извршење уговорне обавезе у вези са њеним обимом или квалитетом и потрошач може да захтијева од агенције повраћај уплаћених средстава по основу уговора о туристичком пакет-аранжману.

(4) Потрошач не може да захтијева умањење цијене ако несавјесно пропусти да укаже на одступања између пружених и уговорених услуга.

Реализација аранжмана и право на раскид уговора Члан 82.

(1) Агенција је обавезна да реализује аранжман на начин који је уговорен.

(2) У случају да аранжман није реализован у складу са уговором о туристичком пакет-аранжману, потрошач може да захтијева од агенције отклањање недостатака у примјереном року.

(3) Ако агенција у примјереном року не отклони недостатке у реализацији уговора о туристичком пакет-аранжману у складу са чланом 81. овог закона, потрошач може да раскине уговор.

(4) Потрошач није дужан да агенцији остави примјерен рок за отклањање недостатака у реализацији уговора о туристичком пакет-аранжману ако:

1) пружање друге одговарајуће услуге није могуће или ако агенција изричито одбије да пружи другу одговарајућу услугу,

2) нема интерес за отклањање недостатака у реализацији уговора.

(5) Агенција сноси трошкове повратка потрошача у мјесто поласка или друго мјесто о којем се договори са потрошачем и друге трошкове који настану због раскида уговора о туристичком пакет-аранжману.

Престанак уговорних обавеза Члан 83.

(1) Ако због догађаја за који нису одговорне уговорне стране испуњење обавезе агенције постане немогуће, престају и обавезе потрошача.

(2) Ако је у случају из става 1. овог члана потрошач предузео одређене радње ради испуњења своје уговорне обавезе, потрошач може да захтијева од агенције враћање уплаћених средстава по правилима о враћању стеченог без основа.

(3) Трошкове повратка потрошача у мјесто поласка или друго договорено мјесто сnose уговорне стране у једнаким дијеловима, а друге трошкове који се односе на престанак уговора о туристичком пакет-аранжману сноси потрошач.

Одговорност агенције за штету Члан 84.

(1) Ако агенција или треће лице које је у име агенције требало да изврши обавезу из уговора о туристичком пакет-аранжману не испуни, односно дјелимично испуни обавезу из уговора или ако касни са њеним испуњењем, потрошач може да захтијева накнаду штете, укључујући нематеријалну штету.

(2) Ако у случају из става 1. овог члана потрошач поднесе агенцији захтјев за накнаду штете јер треће лице које је у име агенције требало да изврши обавезу из уговора о туристичком пакет-аранжману није испунило, односно дјелимично је испунило обавезу из уговора или ако закасни са њеним испуњењем, агенција је овлашћена да од трећег лица захтијева накнаду уплаћеног износа.

(3) Агенција се ослобађа одговорности из става 1. овог члана ако докаже да је неиспуњење, дјелимично испуњење или кашњење са испуњењем последица потрошачевог намјерног или крајње непажљивог поступања.

Пријављивање недостатака и права потрошача Члан 85.

(1) Потрошач је обавезан да агенцију и локалног представника агенције на коју је агенција упутила потрошача за случај потребе пружања одређене помоћи, у писаној форми или на други одговарајући начин, обавијести о недостацима извршених услуга, најкасније у року од 30 дана од дана утврђивања недостатака.

(2) Агенција је обавезна да прије почетка путовања, на јасан и разумљив начин, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу, обавијести потрошача о дужности из става 1. овог члана и могућим последицама пропуштања извршења те дужности.

(3) Агенција је обавезна да потрошачу омогући да се на једноставан и приступачан начин обраћа лицу одговорном за пријем притужби потрошача за вријеме трајања путовања.

(4) Ако агенција не испуни обавезе из ст. 2. и 3. овог члана, потрошач не може сносити штетне последице пропуштања да агенцију или локалног представника агенције на коју је агенција упутила потрошача за случај потребе пружања одређене помоћи обавијести о немогућности извршења уговора о туристичком пакет-аранжману.

(5) Ако потрошач пропусти да благовремено обавијести агенцију у року прописаном општим условима путовања агенције о недостацима пружених услуга, не може захтијевати умањење цијене из члана 78. овог закона, раскид уговора из члана 79. овог закона и накнаду штете из члана 84. овог закона, осим ако се одговорност за пропуштање рока из става 1. овог члана не може ставити потрошачу на одговорност.

Накнада трошкова при раскиду уговора Члан 86.

Агенција је обавезна да потрошачу надокнади трошкове настале раскидом уговора о туристичком пакет-аранжману, осим у случају:

- 1) раскида уговора о туристичком пакет-аранжману због недовољног броја пријављених путника, ако је прије закључења уговора обавијестила потрошача да је извршење путовања условљено бројем пријављених путника и да рок за обавјештавање потрошача о раскиду не може бити краћи од пет дана од дана почетка путовања,
- 2) престанка уговора о туристичком пакет-аранжману због немогућности испуњења уговорних обавеза за који нису одговорне уговорне стране, при чему се велики број пријављених путника не сматра као немогућност испуњења.

Изузеци од права на накнаду Члан 87.

(1) Потрошач нема право да прими накнаду за неизвршење уговора о туристичком пакет-аранжману од агенције у следећим случајевима:

- 1) ако је уговор о туристичком пакет-аранжману отказан због недовољног броја учесника под условом да је потрошач био унапријед информисан о тој клаузули уговора,
- 2) ако је уговор о туристичком пакет-аранжману отказан због више силе као последице непредвиђеног и изузетног догађаја чије су последице такве природе да се нису могле избјећи, нити предвидјети и поред дужне пажње.

(2) У смислу става 1. тачка 2) овог члана пребукирање капацитета се не сматра вишом силом.

Обавезе агенције у случају раскида уговора Члан 88.

- (1) Агенција је обавезна да предузме све неопходне мјере у случају раскида уговора о туристичком пакет-аранжману, а посебно у вези са повратком потрошача ако је повратна карта била уговорена.
- (2) Агенција сноси све остале трошкове у случају из става 1. овог члана.

Солидарна одговорност за извршење уговора Члан 89.

(1) Организатор путовања и посредник солидарно су одговорни потрошачу за извршење уговорених услуга, као и за штету насталу услед неизвршења уговора о туристичком пакет-аранжману, чак и у случају када је уговор закључио посредник у своје име, а за рачун организатора путовања.

(2) Лица која пружају услуге током путовања на захтјев агенције или лице које наручи те услуге одговорни су потрошачу за извршење тих услуга, као и за штету насталу због неизвршења или непотпуног извршења услуга, а потрошач има право да упути одштетни захтјев било којем од наведених лица.

(3) На гаранцију трговца за услуге из уговора о туристичком пакет-аранжману које нису извршене због неспособности плаћања трговца, сходно се примјењују правила о активирању јемства према закону којим се уређује област туризма.

ГЛАВА XII

ВРЕМЕНСКО КОРИШЋЕЊЕ НЕПОКРЕТНОСТИ У ТУРИЗМУ

Врсте уговора Члан 90.

(1) За временско коришћење непокретности у туризму, у смислу овог закона, закључују се следећи уговори: уговор о временски подијељеном коришћењу непокретности, уговор о дугорочном производу за одмор, уговор о препродаји, уговор о размјени (у даљем тексту: уговори о временском коришћењу непокретности у туризму) и споредни уговор.

(2) Уговор о временски подијељеном коришћењу непокретности је уговор који траје дуже од једне године и којим потрошач стиче, уз накнаду, право да користи једну или више смјештајних јединица у угоститељском објекту за смјештај за ноћење у количини већој од једног периода заузећа.

(3) Уговор о дугорочном производу за одмор је уговор који траје дуже од једне године и којим потрошач првенствено, уз накнаду, стиче право да добије попуст или другу погодност у вези са смјештајем, одвојено или заједно са путовањем или другим услугама.

(4) Уговор о препродаји је уговор којим трговац, уз накнаду, помаже потрошачу да прода или купи временски подијељено коришћење смјештајне јединице у угоститељском објекту за смјештај или дугорочни производ за одмор.

(5) Уговор о размјени је уговор којим се потрошач, уз накнаду, прикључује систему размјене који му дозвољава приступ смјештају за ноћење или другим услугама у замјену за допуштање другим лицима да временски ограничено уживају у погодностима које произлазе из његовог уговора о временски подијељеном коришћењу непокретности.

(6) Споредни уговор је уговор којим потрошач прибавља услуге које су у вези са уговором о временски подијељеном коришћењу непокретности или уговором о дугорочном производу за одмор, а које пружа трговац или треће лице по основу аранжмана између трећег лица и трговца.

Обавјештавање потрошача прије закључења уговора Члан 91.

(1) Трговац је дужан да потрошача у примјереном року прије закључења уговора о временском коришћењу непокретности у туризму тачно и потпуно обавијести о подацима наведеним у стандардним информативним обрасцима за уговоре.

(2) Обавјештења из става 1. овог члана трговац је дужан да достави потрошачу без накнаде, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу, на јасан и разумљив начин.

(3) Министар правилником прописује садржај стандардних информативних образаца за уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму.

Измјена података из информативних образаца Члан 92.

(1) Информативни обрасци из члана 91. став 1. овог закона чине саставни дио уговора о временском коришћењу непокретности у туризму и не могу се мијењати осим ако се уговорне стране о томе изричито сагласе или ако су измјене настале због неуобичајених и непредвидивих околности ван контроле трговца чије последице нису могле бити избјегнуте и у случају дужне пажње.

(2) Евентуалне измјене података из информативних образаца из члана 91. став 1. овог закона морају се предочити потрошачу прије закључења уговора о временском коришћењу непокретности у туризму, на папиру или другом трајном носачу записа приступачном потрошачу, уз обавезу да се измјене назначе у уговору.

Обавезе трговца при оглашавању уговора Члан 93.

(1) Приликом оглашавања уговора о временском коришћењу непокретности у туризму, трговац је дужан да обавијести потрошача о условима и начину за добијање обавјештења из члана 91. овог закона.

(2) У случају да приликом промотивног или продајног догађаја, трговац нуди лично потрошачу да закључе уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму, обавезан је да јасно истакне промотивну или продајну сврху тог догађаја.

(3) Трговац мора омогућити да обавјештење из члана 91. овог закона буде доступно потрошачу за вријеме трајања промотивног или продајног догађаја.

Обавезе трговца приликом закључења уговора
Члан 94.

(1) Уговор о временском коришћењу непокретности у туризму се закључује у писаној форми или на трајном носачу записа.

(2) Трговац је дужан да након потписивања уговора о временском коришћењу непокретности у туризму потрошачу преда најмање један примјерак потписаног уговора.

(3) У случају закључења уговора о временском коришћењу непокретности у туризму, подаци из члана 91. овог закона постају саставни дио уговора, обавезују трговца и не могу се мијењати, осим ако уговорне стране изричито уговоре другачије или ако промјене настану усљед више силе.

(4) Трговац је дужан да у примјереном року прије закључења уговора о временском коришћењу непокретности у туризму, обавијести потрошача о свакој промјени података из члана 91. овог закона, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу.

(5) Трговац је дужан да у уговорима о временском коришћењу непокретности у туризму изричито наведе сваку промјену података из члана 91. овог закона која настане у периоду од обавјештавања потрошача о подацима до закључења уговора.

Садржај уговора
Члан 95.

(1) Уговори о временском коришћењу непокретности у туризму, поред података из члана 91. овог закона морају да садрже, најмање:

- 1) податке о датуму и мјесту закључења уговора,
- 2) име, пребивалиште и потпис потрошача,

3) пословно име (фирму), односно име, пребивалиште, односно сједиште и потпис трговца, односно име, пребивалиште и потпис овлашћеног лица трговца.

(2) Трговац је дужан да у примјереном року прије закључења уговора потрошача изричито обавијести о:

- 1) праву потрошача на једнострано раскид уговора,
- 2) року у коме потрошач може да једнострано раскине уговоре,
- 3) забрани наплате цијене унапријед прије истека рока у коме потрошач може да једнострано раскине уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму.

(3) Потрошач мора да одвојено од потписивања уговора потпише уговорне одредбе које се односе на права потрошача из става 2. овог члана.

(4) Образац о једностраном раскиду уговора о временском коришћењу непокретности у туризму саставни је дио уговора.

(5) Министар правилником прописује садржај и изглед обрасца о једностраном раскиду уговора о временском коришћењу непокретности у туризму.

Право на раскид уговора
Члан 96.

(1) Потрошач може да једнострано раскине уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму, без обавезе да наведе разлоге за раскид, у року од 14 дана о дана пријема закључених уговора.

(2) У случају истовременог закључења уговора из члана 90. ст. 2, 3. и 4. овог закона и уговора о размјени, рок за једнострано раскид уговора рачуна се од дана пријема закљученог уговора о омогућавању размјене временски подијељеног коришћења непокретности.

Услови и рокови за раскид уговора
Члан 97.

(1) Ако трговац није доставио потрошачу образац о једностраном раскиду уговора о временском коришћењу непокретности у туризму у писаној форми или на трајном носачу записа, потрошач може да једнострано раскине уго-

воре, односно предуговоре у року од годину дана и 14 дана од дана пријема закљученог уговора, односно предуговора.

(2) Ако трговац достави потрошачу образац за једнострано раскид уговора о временском коришћењу непокретности у туризму прије истека годину дана од дана када је потрошач примио примјерак закључених уговора, односно предуговора, рок за једнострано раскид уговора из члана 96. овог закона рачуна се од дана када је потрошач примио образац о једностраном раскиду уговора.

(3) Ако трговац не обавијести потрошача о подацима из члана 91. овог закона у писаној форми или на трајном носачу записа, потрошач има право да једнострано раскине уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму, односно предуговоре у року од три мјесеца и 14 дана од дана када је примио примјерак закључених уговора, односно предуговора.

(4) Ако трговац достави потрошачу обавјештење о подацима из члана 91. овог закона прије истека три мјесеца од дана када је потрошач примио примјерак закљученог уговора о временском коришћењу непокретности у туризму, односно предуговора, рок за једнострано раскид уговора из члана 96. овог закона рачуна се од дана када је потрошач примио обавјештење.

Изјава о једностраном раскиду уговора
Члан 98.

(1) Изјава којом потрошач једнострано раскида уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму производи правно дејство ако је дата у писаној форми или на трајном носачу записа.

(2) Изјаву из става 1. овог члана потрошач је обавезан да достави трговцу на обрасцу за једнострано раскид уговора о временском коришћењу непокретности у туризму, осим у случају из члана 97. став 1. овог закона.

(3) Изјава из става 2. овог члана сматра се благовременом ако је послата прије истека рока за једнострано раскид уговора.

Посљедице једностраног раскида уговора
Члан 99.

(1) Једностраним раскидом уговора о временском коришћењу непокретности у туризму, односно предуговора, престају обавезе уговорних страна да изврше, односно закључе уговоре.

(2) Потрошач има право да једнострано раскине уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму без накнаде трошкова и није дужан да плати услуге које су му пружене прије једностраног раскида уговора, односно предуговора.

(3) Ако потрошач једнострано раскине уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму сматра се да су раскинути сви повезани уговори без обавезе плаћања било каквих трошкова од потрошача, укључујући уговор о кредиту без обзира на то да ли је потрошачу кредит одобрио трговац или треће лице.

(4) Ако је потрошачу кредит одобрило треће лице, трговац је дужан да о једностраном раскиду уговора обавијести даваоца кредита.

(5) Уколико потрошач раскине уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму, трговац је дужан да му без одгађања врати плаћени износ новца, а најкасније у року од 15 дана од дана када је примио писмено обавјештење од потрошача.

Забрана уговарања плаћања и других извршења обавеза
Члан 100.

(1) Приликом закључења уговора из члана 90. ст. 2, 3. и 4. овог закона забрањено је уговарање плаћања, пружања средстава обезбјеђења, изричитог признања дуга или другог извршења обавезе према трговцу или трећем лицу прије истека рока за једнострано раскид уговора.

(2) Приликом закључења уговора о препродаји, забрањено је уговарање плаћања, пружања средстава

обезбјеђења, изричитог признања дуга или другог извршења обавезе према трговцу или трећем лицу прије његовог извршења, односно прије него што је препродаја извршена.

Плаћање и раскид уговора о дугорочном производу за одмор
Члан 101.

(1) У случају закључења уговора о дугорочном производу за одмор, плаћање цијене врши се само у ратама, у једнаким годишњим износима за вријеме трајања уговора.

(2) Укупан износ који је потрошач обавезан да уплати, укључујући чланарину, обрачунава се у једнаким годишњим ратама.

(3) Трговац је дужан да потрошачу пошаље захтјев за плаћање сваке рате у писаној форми или на трајном носачу записа, најкасније 14 дана прије дана њеног доспијећа.

(4) Након исплате прве рате, потрошач може без камате да раскине уговор о дугорочном производу за одмор достављањем обавјештења о једностраном раскиду уговора трговцу, у року од 14 дана од дана пријема захтјева за плаћање наредне рате.

Пружање помоћи приликом препродаје
Члан 102.

(1) Трговац је обавезан да потрошачу пружи помоћ приликом препродаје временски подијељеног коришћења непокретности, односно дугорочног производа за одмор.

(2) Ако трговац не пружи потрошачу помоћ на начин из става 1. овог члана, потрошач може да захтијева од трговца да откупи временски подијељено коришћење непокретности или дугорочног производа за одмор.

Активирање гаранције
Члан 103.

На гаранцију трговца за услуге из уговора о временски подијељеном коришћењу непокретности које нису извршене због неспособности плаћања трговца, сходно се примјењују правила о активирању банкарске гаранције према прописима из области туризма.

Солидарна одговорност за извршење уговорних обавеза
Члан 104.

Трговац, лица која по налогу трговца учествују у продаји временски подијељеног коришћења непокретности, лица којима је трговац повјерио обављање одређених послова из уговора о продаји временски подијељеног коришћења непокретности, остали трговци који учествују у продаји услуга временски подијељеног коришћења непокретности и посредници у продаји услуга временски подијељеног коришћења непокретности солидарно су одговорни потрошачу за извршење и за правне посљедице неизвршења уговорних обавеза.

ГЛАВА XIII

ЕЛЕКТРОНСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПЛАЋАЊА

Електронски инструменти плаћања и електронски новац
Члан 105.

(1) Електронским инструментима плаћања (у даљем тексту: ЕИП) су инструменти плаћања на даљину који кориснику и власнику, односно потрошачу омогућавају приступ средствима на њиховом рачуну код финансијске институције, ради обављања преноса новчане вриједности (трансакције) у којем се тражи идентификациони број и/или сличан доказ идентитета.

(2) ЕИП-ом се сматрају картице за плаћање, као што су: кредитне и дебитне картице, продајне картице, картице трговачких друштава помоћу којих се врши одгађање те ређења рачуна, као и примјена телекомуникационог и кућног банкарства.

(3) Електронски новац (у даљем тексту: е-новац) означава електронски (укључујући магнетно) похрањену новчану вриједност која чини новчано потраживање према

издаваоцу тог новца, а издата је након пријема новчаних средстава ради извршавања платних трансакција и прихвата је физичко или правно лице које није издавалац тог новца, при чему електронски новац не укључује дигитални запис валуте коју није издала и за чију вриједност не гарантује централна банка, нити други орган јавног сектора, те која нема правни статус новца или валуте.

(4) Е-новац не сматра се инструментом плаћања на даљину.

(5) Одредбе о ЕИП-у односе се на:

1) дозначавање новца посредством ЕИП-а, осим плаћања наручених или остварених дознака посредством финансијских институција,

2) улагање и повлачење готовине помоћу ЕИП-а из уређаја, као што су банкомати, у просторијама или изван просторија издаваоца ЕИП-а или других правних лица, који на основу уговора прихватају ЕИП.

(6) Одредбе о ЕИП-у не односе се на плаћања чеком и на гарантне функције ЕИП-а код одређених картица ЕИП-а у вези са плаћањем чеком.

Издавање и употреба ЕИП-а
Члан 106.

(1) Издавалац ЕИП-а, у оквиру свог пословања, ставља на располагање ЕИП на основу међусобно закљученог уговора у писаној форми.

(2) Власник ЕИП-а је лице које је на основу уговора са издаваоцем закључило уговор из става 1. овог члана.

(3) Корисник ЕИП-а на основу уговора закљученог са власником ЕИП-а у писаној форми располаже ЕИП-ом.

(4) Корисник ЕИП-а може бити и сам власник ЕИП-а.

Обавјештавање корисника ЕИП-а
Члан 107.

(1) Издавалац ЕИП-а обавезан је да приликом закључења уговора, а прије испоруке ЕИП-а, у писаној или електронској форми, заинтересованом кориснику, односно потрошачу саопшти следеће податке:

1) опис ЕИП-а, а по потреби и техничке захтјеве који се односе на примјену одговарајуће комуникационе опреме власника и корисника ЕИП-а, врсту и начин употребе ЕИП-а, укључујући и горњу финансијску границу плаћања, уколико постоји,

2) преглед обавеза и одговорности власника и/или корисника и издаваоца ЕИП-а, а нарочито опис мјера које издавалац ЕИП-а треба да предузме да би учинио безбједним ЕИП и средства која омогућавају његову употребу, као што је: уношење и употреба шифре у ЕИП, у форми личног идентификационог броја или неке друге шифре,

3) уобичајено вријеме у којем се дебитује или кредитира рачун власника или корисника ЕИП-а, укључујући и датум претварања, односно уобичајено вријеме у којем ће примати рачуне ако власник или корисник ЕИП-а нема рачун код издаваоца ЕИП-а,

4) све трошкове који терете власника ЕИП-а, а посебно висину почетних и годишњих такса, провизије и трошкове које власник или корисник ЕИП-а плаћа издаваоцу ЕИП-а за обављене послове, а по потреби и камате и начин њиховог обрачуна,

5) вријеме у којем власник или корисник ЕИП-а може ставити приговор на одређени пренос новчане вриједности, као и упутство о поступку за помоћ и одштету који су власнику или кориснику ЕИП-а на располагању и начин подношења приговора,

6) право које се примјењује на уговор.

(2) Ако се ЕИП може употријебити за послове са иностранством, односно ван земље издаваоца ЕИП-а, односно прикључења, издавалац ЕИП-а ће власнику или кориснику ЕИП-а саопштити:

1) износ свих такса и цијену за замјену страног средства плаћања, а по потреби и девизни курс,

2) референтни курс за обрачун посла, укључујући и датум девизног курса.

Обавјештавање након преноса новчане вриједности
Члан 108.

(1) Након обављеног преноса новчане вриједности, издавалац ЕИП-а обавезан је да кориснику ЕИП-а, у писаној или електронској форми, достави обавјештење које садржи најмање:

1) податке помоћу којих корисник ЕИП-а може идентификовати пренос новчане вриједности и податке о прихватаоцу преноса,

2) износ преноса који ће у обрачунској вриједности теретити власника,

3) валуту у којој ће износ преноса теретити корисника ЕИП-а,

4) износ таксе и трошкова за обављени пренос.

(2) Издавалац ЕИП-а дужан је да власнику и кориснику ЕИП-а омогући провјеру најмање пет посљедњих преноса новчаних вриједности, као и преостали износ новчаних средстава на том рачуну.

Обавезе и одговорност корисника ЕИП-а
Члан 109.

(1) Власник и корисник ЕИП-а треба да употребе ЕИП у складу са условима који важе за издавање и употребу ЕИП-а и да предузму све мјере да би се ЕИП и његова употреба учинила безбједним, а посебно податке који омогућавају његову употребу, као што су: лични идентификациони број или другу шифру.

(2) Корисник ЕИП-а дужан је да издаваоцу ЕИП-а или установи коју он назначи, без одгађања саопштити:

1) губитак или крађу ЕИП-а или средства које омогућава његову употребу,

2) прокњижење неодобреног преноса новчане вриједности на његовом рачуну,

3) сваку грешку и сваку неправилност вођења рачуна код издаваоца ЕИП-а.

(3) Корисник ЕИП-а не смије забиљежити у препознатљивом облику свој лични идентификациони број или другу шифру, а нарочито не на ЕИП-у, нити на било којем предмету који са ЕИП-ом носи са собом.

(4) Корисник ЕИП-а може поништити наруџбу коју је испоставио посредством свог ЕИП-а.

(5) Када корисник ЕИП-а обавијести издаваоца ЕИП-а о губитку или крађи ЕИП-а или лице које издавалац одреди, корисник ЕИП-а није више одговоран за посљедице губитка или крађе ЕИП-а, осим у случају крађе непажње, преваре или кршења одредаба овог закона од корисника ЕИП-а.

Ограничење одговорности корисника ЕИП-а
Члан 110.

(1) До тренутка пријаве губитка или крађе, корисник ЕИП-а сам надокнађује настале трошкове највише до износа од 300 КМ, осим ако је губитак настао крајњом непажњом корисника ЕИП-а, преваром или поступањем у супротности са чланом 109. став 2. овог закона.

(2) Корисник ЕИП-а није одговоран ако је ЕИП употребљен без његовог присуства или без његове идентификационе картице.

(3) Примјена повјерљиве шифре или другог идентификационог средства није довољна за одговорност корисника ЕИП-а.

Права и обавезе издаваоца ЕИП-а
Члан 111.

(1) Издавалац ЕИП-а може мијењати услове уговора, ако су те промјене благовремено саопштене власнику или кориснику ЕИП-а лично, тако да власник може због промје-

не услова одустати од уговора у року од мјесец дана од дана пријема таквог обавјештења.

(2) Одредбе става 1. овог члана не односе се на промјену каматне стопе која важи од дана њеног објављивања ако издавалац ЕИП-а о томе без одгађања лично обавијести власника или корисника ЕИП-а, што не утиче на право власника ЕИП-а да одустане од уговора.

(3) Издавалац ЕИП-а:

1) не смије открити лични идентификациони број власника ЕИП-а или било коју шифру власника ЕИП-а, осим власнику ЕИП-а,

2) не смије послати незатражени ЕИП, осим ако је ријеч о замјенском ЕИП-у за ЕИП који власник или корисник ЕИП-а већ посједује,

3) је дужан да чува интерне записе ради омогућавања провјере и исправке грешака у преносима новчаних вриједности из члана 105. овог закона,

4) је дужан да власнику и кориснику ЕИП-а обезбиједи прикладно средство ради достављања потребних саопштења, с тим да када корисник ЕИП-а обавјештење предаје посредством телефона, издавалац ЕИП-а је дужан да кориснику ЕИП-а потврди пријем обавјештења у писаној форми.

(4) У случају спора са власником ЕИП-а у вези са преносом новчаних вриједности из члана 105. овог закона, издавалац ЕИП-а, уз задржавање права доказа друге стране, треба да докаже и да је:

1) пренос уредно забиљежен и прокњижен и

2) да на пренос није утицао технички квар или сличан недостатак.

Одговорност издаваоца ЕИП-а
Члан 112.

(1) Издавалац ЕИП-а одговоран је за:

1) необављен или погрешно обављен пренос новчане вриједности власника или корисника ЕИП-а и када је пренос обављен посредством уређаја/терминала који није под директним и искључивим надзором издаваоца ЕИП-а, под условом да пренос није обављен преко уређаја чију употребу издавалац ЕИП-а није одобрио,

2) преносе које власник или корисник ЕИП-а није одобрио и за сваку грешку или неисправност вођења рачуна власника или корисника ЕИП-а,

3) износ необављеног или дјелимично обављеног преноса новчаних вриједности са обрачунатим каматама,

4) износ који је потребан да би рачун власника или корисника ЕИП-а био враћен у стање у којем се налазио прије прокњиженог износа који није одобрен,

5) финансијске посљедице, а посебно оне које се односе на обим и накнаду штете према одредбама закљученог уговора између издаваоца ЕИП-а и власника ЕИП-а.

(2) Издавалац ЕИП-а одговара власнику ЕИП-а за губитак уписане вриједности или за мањкаво обављање преноса новчаних вриједности због функционалне грешке уређаја или ЕИП-а, све док губитак или мањкавост не буду поново исправљени под условом да функционалну грешку није проузроковао корисник ЕИП-а намјерно или у супротности са одредбом члана 108. став 1. тачка 1) овог закона.

(3) Функционалне грешке уређаја или ЕИП-а не смију за власника или корисника ЕИП-а проузроковати штету коју издавалац ЕИП-а не би могао разумно надокнадити.

Губитак и крађа ЕИП-а
Члан 113.

(1) Издавалац ЕИП-а дужан је да обезбиједи да корисник ЕИП-а може у свако доба пријавити губитак или крађу ЕИП-а.

(2) Издавалац ЕИП-а дужан је да након пријема обавјештења од корисника ЕИП-а о губитку или крађи ЕИП-а, предузме мјере ради спречавања даље употребе ЕИП-а.

ГЛАВА XIV НОСИОЦИ ЗАШТИТЕ ПОТРОШАЧА

Носиоци заштите потрошача Члан 114.

У смислу овог закона носиоци заштите потрошача у Републици су:

- 1) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада),
- 2) Министарство,
- 3) други републички органи управе у оквиру своје надлежности утврђене законом који уређује стварну надлежност органа управе,
- 4) агенције, фондови и регулаторна тијела у оквиру своје надлежности у складу са законом којим се уређују њихове надлежности,
- 5) органи јединица локалне самоуправе,
- 6) Привредна комора Републике Српске и Комора самосталних предузетника Републике Српске,
- 7) удружења за заштиту потрошача,
- 8) образовне институције и медији,
- 9) Републичка управа за инспекцијске послове Републике Српске и други надлежни инспекцијски органи,
- 10) Омбудсман у осигурању,
- 11) Омбудсман за банкарски систем.

Програм за заштиту потрошача Члан 115.

(1) Влада, на приједлог Министарства, доноси Програм за заштиту потрошача у Републици (у даљем тексту: Програм).

(2) Програмом се утврђују циљеви политике заштите потрошача, начин и динамика остваривања тих циљева, субјекти овлашћени за реализацију програма, финансијска средства и други елементи значајни за остваривање заштите потрошача.

(3) Програм се доноси за период од двије године.

Надлежности Министарства Члан 116.

Министарство је надлежно да у области заштите потрошача:

- 1) предлаже Влади Програм,
- 2) брине се о реализацији Програма,
- 3) проучава и даје приједлоге који се односе на политику заштите потрошача,
- 4) сарађује са удружењима за заштиту потрошача и прати њихов рад,
- 5) води евиденцију удружења и савеза за заштиту потрошача у Републици,
- 6) прати стање у области заштите потрошача и, у оквиру своје надлежности, предлаже надлежним органима измјене прописа у вези са заштитом потрошача,
- 7) координира рад надлежних органа из члана 105. став 1. т. 3) до 10) овог закона на изради Програма и Годишњег програма за заштиту потрошача у БиХ,
- 8) сарађује и размјењује информације и податке са свим субјектима одговорним за заштиту потрошача у Републици,
- 9) врши расподјелу финансијских средстава за реализацију послова из области заштите потрошача,
- 10) заједно са републичким органом управе надлежним за послове образовања, удружењима и савезима за заштиту потрошача из члана 109. овог закона сарађују са основним и средњим школама ради едукације ученика о потрошачким правима и обавезама,
- 11) врши и друге послове у складу са законом.

Удружења или савези потрошача Члан 117.

(1) Дјелатност заштите потрошача обављају удружења за заштиту потрошача која уписом у регистар код надлежног суда у складу са законом стичу својство правног лица.

(2) Удружења потрошача оснивају потрошачи ради унапређења, остваривања и заштите својих права.

(3) Удружења за заштиту потрошача су непрофитна и независна од трговаца или њихових удружења, органа власти и политичких странака.

(4) Удружења за заштиту потрошача дјелују на нивоу јединице локалне самоуправе и републичком нивоу.

(5) Савез удружења за заштиту потрошача оснива се ради бољег утицаја на политику заштите потрошача, ради представљања и учешћа у раду у органима и организацијама на републичком, локалном или на нивоу БиХ, као и ради представљања и учешћа у раду у међународним организацијама потрошача, а могу га основати најмање три удружења из става 1. овог члана.

(6) Удружења или савези потрошача не могу стицати и користити средства од трговца и других учесника на тржишту, осим у случајевима пружања услуга уз накнаду као што је котизација за организовање семинара, конференција, округлих столова или сличних активности или по основу накнаде за рад у комисијама за рјешавање рекламација.

Евиденција и финансирање удружења потрошача Члан 118.

(1) Поједине послове утврђене Програмом могу вршити удружења и савези за заштиту потрошача који су уписани у евиденцију Министарства.

(2) Захтјев за упис у евиденцију се подноси Министарству.

(3) О захтјеву из става 2. овог члана министар одлучује рјешењем о упису у евиденцију.

(4) С циљем усмјеравања и подстицања рада удружења и савеза за заштиту потрошача у буџету Републике могу се планирати средства за финансирање:

1) планских активности удружења, као што су: семинари, брошуре, промотивни материјали, едукација, подршка регионалних скупова,

2) пројеката у области заштите потрошача,

3) материјалних трошкова.

(5) Јединице локалне самоуправе дужне су да учествују у заштити потрошача на свом подручју предузимањем мјера и активности из своје надлежности, а нарочито да подстичу дјеловање организација потрошача ради бољег информисања, савјетовања и едукације потрошача с циљем остваривања њихових права и интереса, као и да помажу рад организација потрошача, нарочито обезбјеђивањем простора и других услова за њихов рад.

(6) Послови из става 4. тачка 2) овог члана додјељују се на основу јавног конкурса, који расписује Министарство.

(7) Критеријуми за расподјелу финансијских средстава су: прецизно дефинисање проблема и начин његовог рјешавања у пројектном приједлогу, изводљивости крајњих циљева пројекта, са конкретним утицајем и видљивим резултатима, прецизно дефинисање циљне групе и корисника пројекта, способности подносиоца приједлога за додјелу новчаних средстава (посједовање искуства у вођењу сличних пројеката), финансијске изводљивости пројекта, са тачно назначеним главним ставкама буџета које су базиране на предложеним активностима, "одрживости пројекта", односно могућности примјене пројекта, компетентности лица која су укључена у пројекат и критеријум евидентираног броја чланова у удружењу.

(8) Министар правилником прописује садржај, облик, начин вођења евиденције и документацију потребну за упис у евиденцију.

(9) Министар правилником прописује поступак утврђивања испуњености критеријума за расподјелу финансијских средстава за реализацију послова из области заштите потрошача.

Активности удружења Члан 119.

У оквиру својих програмских активности и циљева, удружења за заштиту потрошача:

1) брину се о заштити појединачних и заједничких интереса потрошача,

2) дају савјете и пружају друге врсте помоћи за остваривање права потрошача,

3) информишу потрошаче о цијенама, квалитету, контроли и безбједности производа и услуга,

4) спроводе испитивања и врше упоредне анализе производа и услуга посредством акредитованих, односно овлашћених тијела за оцјењивање усаглашености у складу са посебним прописима и о резултатима информишу јавност,

5) достављају надлежним органима информације о трговцима или даваоцима услуга који продају производе или пружају услуге који не одговарају прописаним условима за безбједност и квалитет производа и услуга,

6) сарађују са свим надлежним органима из члана 105. овог закона,

7) доносе годишњи план рада,

8) учествују у изради Програма,

9) заступају потрошача у вансудском поступку за заштиту права потрошача,

10) учествују у изради прописа из области заштите потрошача,

11) учествују у раду комисија за рјешавање рекламација из члана 50. став 3. овог закона и савјетодавних тијела из члана 51. став 1. овог закона,

12) воде евиденцију приговора потрошача,

13) организују семинаре, конференције, округле столове и обављају друге активности и то за потрошаче без накнаде, а за трговце и друге учеснике на тржишту уз могућност наплате котизације.

ГЛАВА XV

ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА

Вансудска и судска заштита права потрошача

Члан 120.

(1) Заштита права потрошача у смислу овог закона остварује се у вансудском и у судском поступку.

(2) Вансудска заштита права потрошача из овог закона остварује се пред надлежним инспекцијским органима.

(3) Судска заштита права потрошача из овог закона остварује се пред надлежним судом.

Поступак заштите права потрошача

Члан 121.

(1) Уколико трговац не удовољи оправданом захтјеву потрошача, потрошач се може обратити Републичкој управи за инспекцијске послове и надлежним инспекцијским органима јединица локалне самоуправе ради заштите својих права у року од 90 дана од дана сазнања за учињену повреду или угрожавање права, а најкасније у року од шест мјесеци од дана учињене повреде, односно угрожавања права.

(2) Осим органа из става 1. овог члана, потрошач се може својим захтјевом обратити и другим надлежним органима који су посебним прописима овлашћени да поступају по захтјевима за заштиту права потрошача.

(3) Органи из ст. 1. и 2. овог члана дужни су да размотре захтјев за заштиту права потрошача из своје надлежности, те о предузетим радњама и мјерама писмено обавијесте потрошача у року од 30 дана од дана пријема захтјева за заштиту права.

Заједнички интереси потрошача

Члан 122.

(1) Надлежни суд ће својим актом наредити престанак било какве радње или праксе која је у супротности са одредбама овог закона или других прописа, а који штете заједничким интересима потрошача.

(2) Надлежни органи из члана 114. став 1. т. 2), 3), 4), 5), 7) и 9) овог закона, овлашћени су да покрену поступак пред надлежним судом за доношење акта из става 1. овог члана.

Судски поступак и колективна права потрошача

Члан 123.

(1) Поступак из члана 122. став 1. овог закона спроводи се по одредбама хитног поступка.

(2) Суд има овлашћења да наложи објављивање пресуде у цијелости или дјелимично у медијима или да затражи од тужене стране да у том смислу да своју изјаву.

(3) Суд може одлучити о наметању финансијских санкција за сваки дан кашњења у испуњењу судске одлуке.

(4) У случају кршења одредаба које се односе на презентовање уговора или на постављање непоштених одредаба у купопродајним уговорима, поступак пред надлежним судом може бити покренут заједнички или појединачно против већег броја трговаца из истог економског сектора или њихових асоцијација које користе или препоручују исту праксу или постављање сличних непоштених одредаба у купопродајним уговорима.

(5) У истом поступку, субјекти одговорни за заштиту потрошача из члана 114. став 1. т. 2), 3), 4), 5), 7) и 9) овог закона имају овлашћења да захтијевају надокнаду штете нанесене колективним интересима потрошача.

ГЛАВА XVI

НАДЗОР

Управни и инспекцијски надзор

Члан 124.

(1) Управни надзор над примјеном овог закона врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове посредством републичког тржишног инспектора и надлежног тржишног инспектора у јединицама локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни инспектор), у складу са овлашћењима прописаним овим законом и прописом којима се уређује инспекцијски надзор.

Права и дужности инспектора

Члан 125.

У вршењу инспекцијског надзора надлежни инспектор има сва права, дужности и овлашћења која су прописана овим законом и законима којима се уређује инспекцијски надзор.

Поступање надлежног инспектора

Члан 126.

(1) Ако надлежни инспектор у вршењу надзора утврди да је трговац одбио да поступи по основаној рекламацији потрошача из чл. 25, 26, 27, 28, 30. и 50. овог закона доносије рјешење којим ће трговцу наложити да испуни захтјев потрошача, одредити начин испуњења захтјева и рок за поступање.

(2) На начин из става 1. овог члана надлежни инспектор поступа и када трговац или произвођач не испуњава услове из гарантног листа у складу са овим законом и посебним прописом.

(3) Надлежни инспектор ће рјешењем наложити отклањање недостатака и одредити рок за поступање ако:

1) трговац у року из члана 13. став 11. овог закона не врати потрошачу плаћени износ,

2) трговачу није потрошачу вратио уплаћени аванс у року из члана 19. став 3. овог закона,

3) трговац приговоре које прими путем поште, електронским путем или путем других средстава мрежне комуникације не евидентира и одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, потрошачу без одгађања, у писаној или електронској форми, не достави потврду пријема

приговора, која мора да садржи редни број листа из Књиге рекламација у коју је приговор одложен (члан 25. став 7),

4) трговац не омогући потрошачу замјену, одговарајуће умањење цијене, поврат уплаћеног износа и надокнади трошкова поврата производа са недостатком (члан 26. став 3),

5) трговац потрошачу, у случају недостатка на услузи, без додатних трошкова за потрошача, услугу поново не обави или је не доврши, или не снизи цијену услуге уколико је снижење прихватљиво за обје стране (члан 27. став 1),

6) трговац не продужи гарантни рок онолико колико је потрошач био лишен употребе производа (члан 29. став 4), као и уколико трговац не утврди нови гарантни рок у складу са обавезама из члана 29. став 5. овог закона.

Обуштављање продаје производа Члан 127.

(1) Надлежни инспектор ће донијети рјешење којим наређује обуштављање продаје производа до отклањања утврђених неправилности ако установи да трговац или давалац услуге:

1) продаје производе за које није обезбиједио одговарајућу документацију прописану чланом 23. став 1. овог закона, као и резервне дијелове, континуирани технички сервис, односно одржавање и поправку, у складу са овим законом,

2) продаје производе са недостатком који нису обиљежени на прописан начин,

3) продаје производе који немају декларацију или декларација не садржи прописане податке,

4) продајну цијену производа, односно услуге није видљиво истакао или није истакнута у службеној валути БиХ,

5) распродају производа није објавио на начин уобичајен у мјесту продаје,

6) производ на распродаји није јасно и видљиво означен цијеном прије и цијеном након снижења,

7) највећи проценат снижења цијена производа на распродаји не износи најмање једну петину вриједности свих производа на распродаји,

8) производ који је на распродаји јер му ускоро истиче рок употребе нема видљиво истакнут крајњи рок употребе,

9) путем распродаје продаје производ са недостатком или грешком и није такав производ физички одвојио од редовне продаје исправног производа и видљиво истакнуо да се ради о продаји производа са недостатком или грешком, те сваки појединачни производ посебно означио,

10) продаје производе којима ускоро истиче рок употребе и није такве производе физички одвојио од редовне продаје осталих производа и видљиво истакао да се ради о продаји производа којима ускоро истиче рок употребе,

11) током трајања акцијске продаје, снижења или распродаје није истакао најнижу цијену коју је примјењивао за исту робу у последњих 30 дана,

12) злоупотребљава израз "комерцијална гаранција" и израз с тим значењем, у складу са чланом 34. став 2. овог закона.

(2) Ако надлежни инспектор утврди недостатке из става 1. овог члана донијете рјешење којим ће одредити рок до када је трговац дужан да отклони утврђени недостатак.

(3) Ако трговац не отклони утврђени недостатак у року који је одређен у рјешењу инспектора, инспектор ће донијети рјешење о забрани продаје производа, односно пружања услуга.

(4) Забрана из става 3. овог члана траје до отклањања недостатака због којих је та мјера изречена рјешењем надлежног инспектора.

Забрана продаје производа Члан 128.

Надлежни инспектор ће донијети рјешење којим забрањује продају производа ако у вршењу надзора установи да трговац или давалац услуге:

1) продаје производе или пружа услуге које нису сигурне по живот и здравље потрошача и животну средину,

2) продаје производе или пружа услуге здравствено или хигијенски неисправних производа, производа којима је истекао рок употребе,

3) продаје производе у амбалажи штетној по здравље потрошача или животну средину, односно ако је паковање и препакивање производа учињено на начин којим није обезбијеђено очување здравствене и хигијенске исправности и квалитет производа,

4) прописани рок употребе није јасно, видљиво и читко назначен на омоту производа.

Забрана продаје рекламног средства Члан 129.

Надлежни инспектор ће донијети рјешење којим ће наложити забрану продаје рекламног средства трговца, односно омота, као што су: кесица, врећица, торба, посебан папир или слично, који служи за ношење купљених производа који има, у цијелости или дјелимично, логотип, знак, слоган и/или назив произвођача и/или трговца или упућује на њега.

ГЛАВА XVII

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји трговца и одговорног лица Члан 130.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај трговац као правно лице, ако:

1) производи намијењени потрошачима нису безбједни по живот и здравље потрошача и животну средину, односно не одговарају здравственим, хигијенским, еколошким и другим условима у складу са законима којим се уређује здравствена исправност производа, хране, законом којим се уређује област заштите природе и животне средине, важећим стандардима, техничким и другим прописима (члан 9),

2) продаје производ, односно пружа услугу потрошачу на начин који је у супротности са професионалном пажњом и добрим пословним обичајима (члан 13. став 1),

3) не испоручи потрошачу плаћени производ или услугу без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана презете уговорне обавезе, осим ако није другачије уговорено, ако на рачуну или другој исправи читљиво и јасно не напише рок испоруке и ако у случају раскида уговора, одмах, а најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора, не врати потрошачу плаћени износ (члан 13. ст. 6. и 11),

4) распродају производа не објави на уобичајен начин на мјесту продаје (члан 14. став 1),

5) уз продају производа нуди доставу производа у кућу или стан потрошача или неко друго мјесто, а потрошачу производ не достави у исправном стању, уговореног квалитета и количине као и у договореном року, те му том приликом не уручи сва припадајућа документа, уз обавезно издавање потврде о пријему производа у писаној форми (члан 20. став 1),

6) не сачува сва својства производа који је намијењен продаји на начин утврђен важећим прописима о квалитету производа или препоруци произвођача, а нарочито производа који има ограничен рок употребе (члан 21. став 1),

7) не води Књигу рекламација (члан 25. став 1),

8) пружа јавну услугу а не омогући потрошачу коришћење јавне услуге под једнаким условима, без дискриминације (члан 45. став 2),

9) са потрошачем не закључи уговор у писаној форми на основу општих услова, ако писменим путем не обавијести потрошача о свакој промјени услова пружања економских услуга из уговора, најкасније мјесец дана прије почетка примјене тих услова, или не омогући право на раскид уговора у складу са чланом 46. ст. 3. и 4. овог закона,

10) потрошачу обустави пружање јавне услуге до окончања судског или вансудског поступка, а рачун за пружену јавну услугу се обуставио пружање јавне услуге прије него што је од надлежног органа обавијештен о покретању поступка (члан 52. ст. 1. и 2),

11) врши испоруку потрошачу производа или услуге коју потрошач није наручио, ако таква испорука захтијева плаћање (члан 61. став 1),

12) послује као туристичка агенција која обавља послове организатора путовања (организатор путовања) и туристичка агенција која посредује у организацији туристичког путовања, а са сваким потрошачем не закључи уговор о туристичком пакет-аранжману (члан 69. ст. 1. и 5),

13) не закључи уговор о временском коришћењу непокретности на начин из члана 94. став 1. овог закона,

14) у вријеме закључења уговора о временском коришћењу непокретности у туризму уговори плаћање, пружања средстава обезбјеђења, изричитог признања дуга или другог извршења обавезе према трговцу или трећем лицу прије истека рока за једнострани раскид уговора, односно уговори плаћање, пружања средстава обезбјеђења, изричитог признања дуга или другог извршења обавезе према трговцу или трећем лицу прије закључења уговора о временском коришћењу непокретности, односно прије него што трговац на други начин испуни обавезе из уговора о препродаји (члан 100. ст. 1. и 2).

(2) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 1.500 КМ до 7.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.

Прекршаји трговца и одговорног лица Члан 131.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај трговац као правно лице ако:

1) потрошачима испоручује производе или пружа услуге а не послује на једном од службених језика Републике Српске и у писаним документима не користи пословно име (фирму) и сједиште, или скраћено пословно име и сједиште како је уписано у одговарајући регистар (члан 7),

2) продаје производе потрошачима који у предвиђеном року трајања и у складу са сврхом и прописаним условима чувања и коришћења могу угрозити живот и здравље потрошача, животну средину или могу да нанесу штету имовини потрошача (члан 11),

3) даје личне податке о потрошачу трећим лицима, без претходног одобрења потрошача (члан 8),

4) не продаје производе, односно не пружа услуге свим потрошачима под истим условима (члан 13. став 3),

5) не означи разлоге распродаје или снижења на продајном мјесту, ако производ на распродаји или снижењу јасно и видљиво не означи цијеном прије и цијеном у току распродаје или снижења, ако производ на акцијској продаји јасно, видљиво и читко не означи ријечима "акција" или "акцијска продаја", или ако поред цијене производа на акцијској продаји не истакне цијену производа остварену у редовној продаји (члан 14. ст. 2, 4. и 5),

6) ако током распродаје, снижења или акцијске продаје не истакне најнижу цијену коју је примјењивао за исту робу у посљедњих 30 дана (члан 14. став 6),

7) производ који је на распродаји, а којем ускоро истиче рок употребе, нема видљиво истакнут крајњи рок употребе, односно ако производи са посебним техничким својствима немају пратећу документацију (члан 15. ст. 1. и 3),

8) на распродаји физички не одвоји производ са недостатком или грешком, од редовне продаје исправног производа и видљиво не истакне да је ријеч о продаји производа са недостатком или грешком, те сваки појединачни производ посебно не означи (члан 16. став 1),

9) продаје производе којима ускоро истиче рок употребе, а такав производ физички не одвоји од редовне продаје осталих производа и видљиво не истакне да је ријеч о продаји производа којима ускоро истиче рок употребе (члан 16. став 3),

10) видљиво не истакне цијену за јединицу мјере производа, назив и тип производа (члан 18. став 2),

11) за производе у расутом стању не истакне цијену за јединицу мјере на паковању или непосредно поред производа (члан 18. став 6),

12) приликом пружања услуга потрошачу испоручује резервне дијелове, а не назначи цијену резервних дијелова и ако продаје умјетничка дјела или антиквитете, а на производ не стави ознаку на основу које се цијена производа може провјерити у цјеновнику (члан 18. ст. 7. и 8),

13) се не придржава продајне цијене (члан 18. став 13),

14) рок није јасно, видљиво и читко означен на омоту производа који има прописани рок употребе (члан 21. став 2),

15) продаје производ који због својих својстава не одговара уобичајеној употреби и прописаном квалитету (члан 21. став 3),

16) исправе нису написане јасно, видљиво и читко на једном од службених језика Републике Српске (члан 23. став 2),

17) производ продаје са оригиналним омотом или амбалажом, а на захтјев потрошача производ посебно не замота (члан 24. став 1),

18) у продајном објекту видно не истакне Књигу рекламација (члан 25. став 3),

19) не поступи у складу са чланом 26. став 1, чланом 27. став 1. овог закона,

20) не преузме производ од потрошача о свом трошку и не пошаље га на сервис, те га исправног не врати потрошачу (члан 29),

21) не поступи у складу са чланом 30. став 1. овог закона,

22) декларација не садржи податке из члана 32. став 3. овог закона,

23) за техничку робу, сложеније уређаје не утврди и у техничком упутству не наведе рок обезбјеђењеног сервисирања, и не изврши снабдијевање тржишта резервним дијеловима, прибором и другим производима без којих се тај производ не може употребљавати према предвиђеној намени (члан 35. став 1),

24) овлашћене сервисе и тржиште редовно не снабдијева потребном врстом и количином резервних дијелова (члан 36. став 1),

25) поступи супротно члану 39. став 4. овог закона и потрошачу не саопшти битне информације, односно ако поступи супротно чл. 38, 40. и 41. овог закона,

26) у најмање једном гласилу који се дистрибуира на цијелој територији Републике и на својој интернет страници, ако је има не објави услове и промјене из члана 46. став 1. овог закона (члан 46. став 2),

27) не обрачунава потрошњу електричне енергије, топлотне енергије, гаса, воде и слично, на основу стварних испорука, читаних на мјерном уређају потрошача (члан 48. став 1),

28) рачун за пружене економске услуге не садржи све елементе који потрошачу омогућавају да провјерава и прати износ свог задужења и остварује увид у текућу потрошњу (члан 49. став 1),

29) рачун за пружене телекомуникацијске услуге не садржи све потребне податке који потрошачу омогућавају провјеру исправности обрачуна пружаних услуга (позивни број са којим је остварена веза, вријеме трајања позива, број импулса и износ) у обрачунском периоду (члан 49. став 2),

30) ако поступи супротно обавези обавјештавања из члана 54. став 1. овог закона,

31) за вријеме уговарања, а најкасније прије испоруке, не достави потрошачу обавјештење у писаној форми или другом трајном носачу записа са свим подацима из члана 54. овог закона (члан 55. став 1),

32) не испоручи робу или не пружи услугу у року од 30 дана од дана када му је потрошач послао наруџбу (члан 60. став 1),

33) уговор о туристичком пакет-аранжману не закључи у писаној форми или на трајном носачу записа, и ако уговор не садржи све законом прописане податке (члан 70),

34) програм путовања не уручи кориснику туристичке услуге прије закључења уговора (члан 71. став 5),

35) поступи у супротности са обавезом информисања из члана 72. став 1. овог закона,

36) уговор не садржи све одредбе из програма путовања који је лично уручен потрошачу (члан 72. став 3),

37) не обавијести потрошача о свакој промјени података из члана 71. овог закона у примјереном року прије закључења уговора, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу (члан 73. став 2),

38) у тренутку закључења уговора или непосредно након његовог закључења, не изда потрошачу потврду о путовању (члан 74. став 1),

39) не информише потрошача о повећању цијене и ако повећава уговорену цијену у периоду од 20 радних дана прије уговореног датума поласка на путовање (члан 75. ст. 3. и 5),

40) прије уговореног дана почетка путовања утврди да је принуђен да измијени поједине битне одредбе уговора, као што су цијена, дестинација, превозно средство, карактеристике или категорија превоза, датум почетка путовања, врсту, локацију, категорију или ниво удобности смјештаја, а те измјене без одгађања не саопшти потрошачу, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу (члан 78. став 1),

41) у случају раскида уговора прије поласка на путовање, потрошачу не рефундира капару коју је уплатио и то у року од 30 дана од дана пријема писменог обавјештења потрошача (члан 78. став 5),

42) након почетка путовања утврди да потрошачу нису пружене, односно да неће бити у могућности да потрошачу пружи услуге у складу са уговором, а потрошачу не понуди друге одговарајуће услуге до окончања путовања без додатних трошкова за потрошача, као и не исплати евентуалну разлику у цијени између уговорених и пружених услуга, односно ако потрошачу не надокнади трошкове који су посљедица измјене након поласка на путовање, као и не обезбједи бесплатан повратак одговарајућим превозним средством у мјесто поласка или друго мјесто о којем се говори са потрошачем (члан 79. ст. 1. и 2),

43) поступи супротно обавезама из члана 80. ст. 1, 2. и 8. овог закона,

44) не предузме све неопходне мјере у случају раскида уговора, а посебно у вези са повратком потрошача ако је повратна карта била уговорена (члан 88),

45) потрошача у примјереном року прије закључења уговора о временски подијељеном коришћењу непокретности тачно и потпуно не обавијести о подацима наведеним у стандардним информативним обрасцима за уговоре о временском коришћењу непокретности (члан 91. став 1),

46) након потписивања уговора о временском коришћењу непокретности у туризму потрошачу не преда најмање један примјерак потписаног уговора (члан 94. став 2),

47) не поступи по обавези обавјештавања из члана 95. став 2. овог закона,

48) потрошачу не пружи помоћ приликом препродаје временски подијељеног коришћења непокретности, односно дугорочног производа за одмор (члан 102. став 1).

(2) Новчаном казном од 800 КМ до 4.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.

Прекршаји трговца и одговорног лица Члан 132.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај трговац (оператер, издавалац ЕИП-а) као правно лице ако:

1) као оператер пружа услуге са додатном вриједношћу у Републици, а не формира јавни телефонски именик бројева са назнаком услуге и цијене те услуге са подацима о власнику броја, подацима о даваоцу садржаја услуга, матичног броја оператера и даваоца садржаја услуга, пуном адресом и телефонским бројем који не смије бити из нумерације бројева са додатном вриједношћу (члан 56. став 3),

2) као издавалац ЕИП-а, приликом закључења уговора, а прије испоруке ЕИП-а, у писаној или електронској форми, заинтересованом кориснику, односно потрошачу не саопшти податке из члана 107. став 1. овог закона,

3) након обављеног преноса новчане вриједности, издавалац ЕИП-а кориснику ЕИП-а, у писаној или електронској форми, не достави обавјештење из члана 108. став 1. овог закона,

4) не употреби ЕИП у складу са условима који важе за издавање и употребу ЕИП-а и не предузме све мјере да би се ЕИП и његова употреба учинила безбједним, а посебно податке који омогућавају његову употребу (лични идентификациони број или другу шифру), (члан 109. став 1),

5) поступи супротно члану 111. став 3. овог закона,

6) као издавалац ЕИП-а не обезбједи да корисник ЕИП-а у свако доба може да пријави губитак или крађу ЕИП-а (члан 113. став 1).

(2) Новчаном казном од 600 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 800 КМ до 3.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.

Прекршаји трговца и одговорног лица Члан 133.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај трговац (оператер, издавалац ЕИП-а) као правно лице ако:

1) као издавалац ЕИП-а власнику или кориснику ЕИП-а не саопшти податке из члана 107. став 2. овог закона,

2) као издавалац ЕИП-а власнику и кориснику ЕИП-а не омогући провјеру најмање пет посљедњих преноса новчаних вриједности, као и преостали износ средстава на том рачуну (члан 108. став 2),

3) као издавалац ЕИП-а, након пријема обавјештења од корисника ЕИП-а о губитку или крађи ЕИП-а, не предузме мјере ради спречавања даље употребе ЕИП-а (члан 113. став 2).

(2) Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.

Прекршаји трговца и одговорног лица Члан 134.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај трговац као правно лице ако:

1) даје посебне услове продаје за поједине производе или појединим групама потрошача, а те услове јасно не истакне на продајном мјесту, у складу са прописом из области трговине (члан 13. став 4),

2) не сачини предрачун са спецификацијом услуге чија је вриједност већа од 100 КМ и не прибави, у писаној форми, сагласност потрошача на предрачун прије почетка пружања услуге (члан 13. став 7),

3) у продајном простору или путем поште или путем електронских средстава комуникације не омогући подношење рекламација, на начин прописан овим законом или посебним прописима (члан 13. став 12),

4) је проценат снижења цијена објављен у распону, а највећи проценат снижења се не односи најмање на једну петину вриједности свих производа на распродаји (члан 14. став 3),

5) производи који се нуде потрошачу нису изложени, доступни, мјерљиви и снабђени потребном документацијом, у складу са законом (члан 15. став 2),

6) не упозна купца са чињеницом у чему се састоји недостатак или грешка на производу (члан 16. став 2),

7) продајна цијена и цијена за јединицу мјере нису јасно, видљиво, читко и недвосмислено написане на производу, односно омоту, те на продајном мјесту производа и услуге, као и на производу у излогу, као и ако су на производу, поред продајне цијене, истакнуте друге цијене (члан 18. ст. 3. и 4),

8) зарачунава издавање рачуна (члан 18. став 9),

9) у прилогу уз рачун не назначи да се ради о роби која је употребљавана, поправљана или са недостатком, односно чија су употребна својства и карактеристике на други начин ограничена и ако не омогући потрошачу провјеру исправности зарачуног износа у односу на квалитет и количину купљеног производа, односно пружене услуге (члан 18. ст. 11. и 12),

10) не обезбједи цјеновник услуга истакнут у продајном, односно пословном простору, лако доступан потрошачу, ако уз цијену услуге не наведе врсту и обим услуга и ако наплаћује издавање и слање опомена потрошачу ради наплате доспјелих новчаних потраживања (члан 18. ст. 10, 14. и 15),

11) су истакнуте цијене двосмислене, нејасне, невидљиве и нечитке ако цијене не истакне у облику каталога услуга са цијенама, посебне брошуре или проспекта са недвосмисленим описом услуга са цијенама и на други одговарајући начин, ако нуди вршење услуга у посебном одјељењу продајног објекта, а цјеновник услуга не истакне у том одјељењу и ако се услуга пружа изван пословних просторија трговца, а у цијени услуге не истакне све припадајуће трошкове (члан 18. ст. 16, 17. и 18),

12) потрошачу након испоруке производа или пружене услуге не обрачуна и исплати камате по стопи пословне банке трговца за орочене штетне улоге на три мјесеца, ако је рок испоруке дужи од 30 дана (члан 19. став 2),

13) потрошача, на његов захтјев, не упозна са својствима понуђеног производа, односно ако на изабраном узорку производа не прикаже рад и својства производа и докаже његову исправност или потрошачу не да детаљна упутства и објашњења о производу који продаје (члан 22. ст. 1. и 2),

14) не поступи у складу са чланом 23. ст. 1. и 3. овог закона,

15) уколико поступи супротно члану 24. ст. 2, 3, 4. и 5. овог закона,

16) не одговори на рекламацију потрошача у року од осам дана од дана пријема рекламације, ако не води и не чува Књигу рекламација, најмање годину дана по истеку пословне године за коју се води Књига рекламација и ако трговац приговоре које прими путем поште, електронским путем или путем других средстава мрежне комуникације не евидентира и не одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, потрошачу без одгађања не достави писмену или електронску потврду пријема приговора (члан 25. ст. 4, 5. и 6),

17) поправку или замјену не изврши у примјереном року, односно не дужи од 30 дана од дана подношења захтјева, те ако не плати све трошкове у вези са отклањањем

недостатка (рад, материјал, преузимање, испорука и слично), (члан 26. став 2),

18) не поступи у складу са обавезом поврата износа на основу камата из члана 27. став 6. овог закона,

19) оштети или поквари производ који је примио на поправку, одржавање или дораду, а о властитом трошку не поправи оштећење, односно отклони квар у року од три дана од дана пријема рекламације (члан 30. став 2),

20) употребљава израз “комерцијална гаранција” и израз с тим значењем супротно члану 34. став 2. овог закона,

21) након престанка производње не обезбједи набавку резервних дијелова ради одржавања производа, односно ако нема сопствени сервис у Републици, а за технички сложене производе не обезбједи списак правних и физичких лица (сервиса) које је овластио за пружање услуга (члан 35. ст. 3. и 4),

22) поступи супротно члану 39. став 3. овог закона,

23) поступи у складу са агресивном пословном праксом из члана 43. овог закона,

24) на захтјев потрошача или овлашћеног удружења за заштиту потрошача не достави бесплатно услове који нису објављени на интернет страници трговца (члан 46. став 6),

25) потрошачу не достави без наплате, образац уговора који ће садржавати услове уговора (члан 47. став 1),

26) на захтјев потрошача, онемогући уградњу одговарајућег мјерног уређаја, на основу пројекта о техничкој изводљивости и у складу са општим условима за испоруку и снабдијевање (члан 48. став 2),

27) поступи супротно члану 50. овог закона,

28) се потрошачу не легитимише идентификационом картицом (члан 54. став 5),

29) потрошачу не достави обавјештење о праву на једнострани раскид уговора, обавјештење не садржи име, односно фирму трговца, његову адресу, датум слања обавјештења, податке потребне ради идентификације уговора, уговорне стране, те предмет уговора и његову цијену, као и рок за раскид уговора, ако обавјештење није истакнуто и написано на исти начин као и остале одредбе уговора, уколико је обавјештење о праву на раскид саставни дио уговора (члан 54. и члан 58. ст. 2. и 3),

30) на прикладан начин не обавјести потрошача о времену и начину отпреме и то непосредно након отпреме производа (члан 55. став 2),

31) не изврши обавезу испоруке наручене робе или услуге због тога што је нема или му није на располагању, а о томе не информира потрошача, нити му извршити поврат уплаћеног износа најкасније у року од 14 дана од дана кад је примио информацију о немогућности испоруке (члан 60. став 2),

32) поступи супротно члану 62. овог закона,

33) поступи супротно члану 66. став 1. овог закона,

34) уговор о туристичком пакет-аранжману не садржи све одредбе из програма путовања који је лично уручен потрошачу и ако на јасан и на разумљив начин не обавјести потрошача о подацима из члана 72. став 1. овог закона, без наплате посебне накнаде, у писаној форми или другом трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу, текстом који је исписан симболима и исте величине као у уговору (члан 72. ст. 3. и 4),

35) не обавјести потрошача о свакој промјени података из члана 70. овог закона у примјереном року прије закључења уговора средством комуникације на даљину којим је потрошач извршио резервацију (члан 73. став 3),

36) потврда не садржи податке из члана 74. став 2. овог закона, и не поступи у складу са чланом 74. ст. 3. и 4. овог закона,

37) поступи супротно члану 75. став 1. и члану 85. ст. 2. и 3. овог закона,

38) не поступи у складу са чланом 78. став 2. овог закона,

39) у року од 14 дана од дана почетка путовања не обавијести потрошача о имену, адреси и телефонском броју породице домаћина, и имену, адреси и телефонском броју одговорног лица коме ученик, односно студент може да се обрати за помоћ у мјесту боравка у иностранству (члан 80. став 3),

40) обавјештење не достави потрошачу без накнаде, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу, на јасан и разумљив начин (члан 91. став 2),

41) не предочи измјене уговора прије његовог закључења, на папиру или другом трајном носачу записа приступачном потрошачу, уз обавезу да се измјене назначе у уговору (члан 92. став 2),

42) поступи супротно члану 93. и члану 94. ст. 4. и 5. овог закона,

43) потрошачу не пошаље захтјев за плаћање сваке рате у писаној форми или на трајном носачу записа, најкасније 14 дана прије дана њеног доспијећа (члан 101. став 3).

(2) Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.

Мјера забране обављања дјелатности Члан 135.

(1) За учињене прекршаје из чл. 130. и 131. овог закона које је поновно починио исти трговац у року од двије године од дана правоснажности рјешења о прекршају, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања дјелатности у трајању од 90 дана до шест мјесеци.

(2) За учињене прекршаје из чл. 132, 133. и 134. овог закона које је поновно починио исти трговац у року од двије године од дана правоснажности рјешења о прекршају, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања дјелатности у трајању до 90 дана.

ГЛАВА XVIII

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Усклађивање пословања трговаца Члан 136.

Трговци, односно даваоци јавних услуга обавезни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Усклађивање пословања удружења потрошача Члан 137.

Ступањем на снагу овог закона удружења за заштиту потрошача која су уписана у евиденцију Министарства обавезна су ускладити своја пословања са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Окончање започетих поступака Члан 138.

Поступци заштите потрошача почети према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

Примјена посебних прописа за финансијске услуге Члан 139.

У вези са заштитом права потрошача у коришћењу финансијских услуга које обухватају банкарске и кредитне услуге, услуге осигурања и пензијског осигурања, услуга у вези са добровољним пензијским фондовима, инвестиција и услуга плаћања примјењују се одредбе посебних прописа.

Рок за формирање савјетодавних тијела Члан 140.

Надлежни органи који одлучују о правима и обавезама потрошача економских услуга дужни су да формирају савјетодавна тијела из члана 51. овог закона у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Подзаконски акти Члан 141.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће подзаконске акте:

1) Правилник о облику и садржају Књиге рекламације (члан 25. став 6),

2) Правилник о садржају стандардних информативних образаца за уговоре о временском коришћењу непокретности у туризму (члан 91. став 3),

3) Правилник о садржају и изгледу обрасца о једностраном раскиду уговора о временском коришћењу непокретности у туризму (члан 95. став 5),

5) Правилник о садржају, начину и облику вођења евиденције удружења за заштиту потрошача (члан 118. став 8),

6) Правилник о поступку утврђивања испуњености критеријума за расподелу средстава за рад удружења за заштиту потрошача (члан 118. став 9).

Престанак важења ранијег Закона Члан 142.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити потрошача у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 63/14, 18/17 и 90/21).

Ступање на снагу Члан 143.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-021-1362/25
6. новембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

2300

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске и Одлуке Народне скупштине Републике Српске о именовању вршиоца дужности предсједника Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 91/25), вршилац дужности предсједника Републике Српске д о н о с и

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПРЕДМЕТИМА ОД ДРАГОЦЈЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Проглашавам Закон о предметима од драгоцјених метала у Републици Српској, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Шеснаестој редовној сједници, одржаној 6. новембра 2025. године, а Вијеће народа 14. новембра 2025. године констатовало да се усвојени Закон о предметима од драгоцјених метала у Републици Српској не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској, чиме су се испунили формално-правни услови за доношење указа.

Број: 01-020-3201/25
17. новембра 2025. године
Бањалука

Вршилац дужности
предсједника Републике,
Ана **Трипић Бабић**, с.р.

ЗАКОН

О ПРЕДМЕТИМА ОД ДРАГОЦЈЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

ГЛАВА I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона Члан 1.

Овим законом уређују се захтјеви у погледу степена финоће, производње и увоза предмета од драгоцјених метала

и њихово означавање, испитивање, жигосање и стављање на тржиште у Републици Српској, права и обавезе произвођача, односно увозника, откупљивача и трговаца предметима од драгоцјених метала, признавања иностраних жигова и ознака, откуп употребљених предмета од драгоцјених метала, вршење надзора у области предмета од драгоцјених метала, као и друга питања од значаја за стављање на тржиште предмета од драгоцјених метала.

Циљ Закона

Члан 2.

Циљ овог закона је да обезбиди:

1) производњу, увоз, стављање на тржиште, трговину и употребу предмета од драгоцјених метала који су усаглашени са техничким захтјевима и означени и жигосани на начин прописан у складу са овим законом,

2) заштиту потрошача од нелегалне производње и трговине предметима од драгоцјених метала и оних предмета који нису усаглашени са прописаним захтјевима и означени и жигосани на прописани начин,

3) слободну трговину предметима од драгоцјених метала који су у складу са овим законом,

4) подршку и развој одговарајуће инфраструктуре која омогућава примјену међународних принципа и правила у области предмета од драгоцјених метала.

Примјена

Члан 3.

(1) Предмет од драгоцјеног метала је накит који садржи све дијелове који га чине комплетним или било који други предмет израђен у цијелости или дијелом од платине, злата, сребра, паладијума и њихових легура, а који према одредбама овог закона има прописан степен финоће.

(2) Овај закон примјењује се на накит, украсе и друге предмете који су израђени од легура које садрже драгоцјени метал у прописаном саставу и финоћи, који се стављају на тржиште или држе припремљени ради стављања на тржиште или су изложени као узорци, а који у погледу степена финоће, означавања и жигосања испуњавају услове прописане овим законом.

(3) На питања која овим законом нису посебно уређена примјењују се одредбе Закона о општем управном поступку.

Предмети од драгоцјених метала на које се овај закон не примјењује

Члан 4.

Одредбе овог закона не примјењују се на:

1) предмете од драгоцјених метала намијењене извозу,
2) ковани новац од драгоцјених метала и њихових легура који служе као законско средство плаћања,

3) инвестиционо и монетарно злато у смислу прописа којима се уређује њихов промет, као ни на инвестиционо сребро, платину и паладијум,

4) предмете од драгоцјених метала старије производње који имају научну, историјску, културну и умјетничку вриједност, као ни на перца за наливпера,

5) предмете од драгоцјених метала који су у потпуности превучени емајлом, драгим каменом, бисером или другим неметалним материјалом,

6) предмете од других метала превучени драгоцјеним металима,

7) држаче (окове) за драго камење, бисере или други предмет, односно копче у којима је маса драгоцјеног метала према укупној маси предмета незнатна,

8) предмете од драгоцјених метала или њихових легура који су приватно власништво појединца,

9) предмете од драгоцјених метала који се производе или привремено увозе као узорци за изложбе и сајмове и нису намијењени за стављање на тржиште,

10) полупроизводе од драгоцјених метала који се користе у стоматолошкој протетици и предмете који се кори-

сте у медицини, ветеринарству, те у научне и индустријске сврхе,

11) легуре за лемљење на бази платине, злата, сребра и паладијума.

Значење појмова

Члан 5.

(1) Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) драгоцјени метали су платина, злато, сребро и паладијум,

2) легура драгоцјених метала је чврста хомогена смјеса коју чини најмање један драгоцјени метал и један или више других метала,

3) мјешовити предмет од драгоцјених метала је предмет чији су саставни дијелови од различитих драгоцјених метала, њихових легура и дијелова других метала и материјала, као и предмет чији су саставни дијелови израђени од једног драгоцјеног метала различитих финоћа,

4) мали предмет од драгоцјених метала је предмет израђен од платине, злата или паладијума масе мање од 1 грама и предмет израђен од сребра масе мање од 3 грама,

5) употребљени предмет од драгоцјених метала је ношени, оштећени, потргани, демодирани и ломљени накит или оштећени дукати и златници,

6) превлака од драгоцјених метала је слој драгоцјеног метала који се наноси на предмет или његове дијелове хемијским, електрохемијским, механичким или неким другим поступком,

7) средство за лемљење (лем) је легура драгоцјених метала која се може користити само као везивни материјал за лемљење предмета од драгоцјених метала,

8) недрагоцјени (основни – базни) метали су сви метали осим платине, злата, сребра и паладијума,

9) полупроизводи су полуге, грануле и други облици израђени од драгоцјених метала или његових легура, намијењени за израду готових производа,

10) финоћа је маса драгоцјеног метала садржана у укупној маси легуре, изражена у хиљадитим дијеловима,

11) степен финоће је најнижи прописани садржај масе чистог драгоцјеног метала, изражен у хиљадитим дијеловима, у односу на укупну масу легуре (X/1.000, односно ‰),

12) ознака финоће је знак прописаног садржаја, облика и димензије који представља бројчану вриједност која одговара једном од прописаних степена финоће предмета од драгоцјеног метала,

13) знак произвођача, односно знак увозника предмета од драгоцјеног метала је знак прописаног садржаја, облика и димензија којим произвођач, односно увозник означава предмете од драгоцјених метала,

14) означавање предмета од драгоцјених метала је утискивање додијељеног знака произвођача, односно знака увозника и припадајуће ознаке финоће,

15) испитивање предмета од драгоцјених метала је поступак којим се оцењује усаглашеност предмета од драгоцјених метала са прописаним захтјевима и састоји се од идентификације предмета од драгоцјеног метала, визуелног прегледа стања предмета и прописаних ознака на њему, мјерења масе и утврђивања састава и степена финоће прописаним методама и опремом за испитивање,

16) жигосање предмета од драгоцјених метала је потврђивање усаглашености испитаног предмета у погледу састава, финоће и ознака са одредбама овог закона утискивањем републичког жига или међународног жига у складу са међународним споразумом чији је потписник БиХ, односно Република Српска,

17) републички жиг је жиг којим се потврђује исправност испитиваних предмета од драгоцјених метала у погледу врсте драгоцјених метала, финоће и ознака прописаних овим законом,

18) привредни субјект је свако привредно друштво или предузетник,

19) произвођач предмета од драгоцјених метала је привредни субјект регистрован код надлежног органа за обављање дјелатности производње и поправке предмета од драгоцјених метала и којем је у складу са овим законом додијељен знак произвођача,

20) увозник предмета од драгоцјених метала је привредни субјект регистрован код надлежног органа за обављање дјелатности увоза, а који може бити и заступник страног произвођача предмета од драгоцјених метала, којем је у складу са овим законом додијељен знак увозника,

21) трговац предметима од драгоцјених метала је привредни субјект регистрован код надлежног органа за обављање дјелатности трговине на велико и мало и који врши стављање на тржиште предмета од драгоцјених метала који су у погледу степена финоће и ознака на њима у складу са овим законом,

22) откупљивач је произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала који обавља откуп употребљених предмета од драгоцјених метала и њихових дијелова и који је уписан у регистар откупљивача код Републичког завода за стандардизацију и метрологију,

23) субјект надзора је трговац, произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала, који је ставио предмет на тржиште или га држи припремљеног ради стављања на тржиште.

(2) Граматички изрази употребљени у овом закону за означавање женског или мушког рода подразумевају оба пола.

Субјекти Члан 6.

Субјекти у области предмета од драгоцјених метала у Републици Српској су Републички завод за стандардизацију и метрологију (у даљем тексту: Завод), министарство надлежно за област привреде, произвођачи, увозници и трговци предметима од драгоцјених метала, те други субјекти који обављају послове из области предмета од драгоцјених метала.

Завод Члан 7.

Завод обавља следеће послове:

1) припрема и доноси прописе из области предмета од драгоцјених метала,

2) додјељује знак произвођача, односно знак увозника предмета од драгоцјених метала у Републици Српској издавањем рјешења,

3) издаје рјешење о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала које обавља у радним просторијама произвођача, односно увозника,

4) води регистар додијељених знакова произвођача, односно увозника у Републици Српској,

5) води регистар откупљивача предмета од драгоцјених метала у Републици Српској,

6) врши испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала и издаје пратеће документе,

7) води регистар издатих рјешења о знаку произвођача и знаку увозника,

8) води регистар издатих рјешења о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала које обавља у радним просторијама произвођача, односно увозника,

9) води регистар о количинама жигосаних предмета од драгоцјених метала и количинама предмета који се нису могли жигосати у Републици Српској,

10) врши испитивање и експертизу драгоцјених метала и њихових легура, те издаје увјерење о усаглашености предмета од драгоцјених метала,

11) врши надзор над предметима од драгоцјених метала и сарађује са надлежним инспекцијским органима,

12) сарађује са другим надлежним органима и пружа стручну помоћ из области предмета од драгоцјених метала,

13) одлучује у управним поступцима из области предмета од драгоцјених метала,

14) пружа информације из области предмета од драгоцјених метала,

15) обавља послове издавачко-публицистичке дјелатности из области предмета од драгоцјених метала,

16) сарађује са институцијама и организацијама из области предмета од драгоцјених метала у земљи и иностранству,

17) обавља и друге послове из области предмета од драгоцјених метала у складу са овим законом.

ГЛАВА II

УСЛОВИ ЗА СТАВЉАЊЕ НА ТРЖИШТЕ ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЈЕНИХ МЕТАЛА

Услови за стављање на тржиште Члан 8.

Предмет од драгоцјених метала може се ставити на тржиште у Републици Српској, односно држати припремљен ради стављања на тржиште, или држати изложен као узорак ако у погледу означавања, испитивања, жигосања и пратеће документације испуњава услове прописане овим законом.

Услови за произведене предмете Члан 9.

Предмет од драгоцјених метала произведен у Републици Српској може се ставити на тржиште, односно држати припремљен ради стављања на тржиште, или држати изложен као узорак ако је означен додијељеним знаком произвођача, ознаком финоће и жигосан републичким жигом.

Услови за увезене предмете Члан 10.

(1) Увезени предмет од драгоцјених метала може се ставити на тржиште у Републици Српској, односно држати припремљен ради стављања на тржиште, или држати изложен као узорак ако има ознаку финоће, додијељени знак увозника и жигосан је републичким жигом.

(2) Увезени предмет од драгоцјених метала није дозвољено означити знаком произвођача из Републике Српске.

(3) Увезени предмет од драгоцјених метала који има жиг признат у Републици Српској на основу међународног или билатералног споразума чији је потписник Република Српска, односно БиХ, или жиг признат у складу са овим законом, не жигосе се републичким жигом.

Начин држања предмета од драгоцјених метала у продајном простору Члан 11.

(1) У продајном простору произвођача, увозника и трговца могу се налазити предмети од драгоцјених метала само уколико су усаглашени са одредбама овог закона и посебно груписани.

(2) Дио продајног простора у којем се налазе предмети од драгоцјених метала обиљежава се натписом о прописаним врстама и степену финоће драгоцјеног метала.

(3) Предмети израђени од других метала који нису драгоцјени метали у продајном простору обавезно се посебно групишу, одвајају од предмета од драгоцјених метала и обиљежавају натписом да изложени предмети нису од драгоцјеног метала.

Обавеза трговаца, произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала Члан 12.

(1) Трговац предметима од драгоцјених метала обавезан је да у продајном простору:

1) на видном мјесту држи слику републичких жигова,

2) посједује лупу или уређај помоћу којег могу да се увећају и јасно виде ознаке и жигови на предметима од драгоцјених метала прописани овим законом,

3) посједује верификовану вагу класе тачности II,

4) на видном мјесту држи обавјештење да предмети од платине, злата и паладијума масе до 1 грама и предмети од сребра масе до 3 грама, нису обавезни бити жиговани већ само означени,

5) на видном мјесту држи обавјештење да предмети од платине, злата и паладијума масе до 0,5 грама и предмети од сребра масе до 1 грама, нису обавезни бити ни жиговани ни означени.

(2) За предмете од драгоцјених метала којима тргује, трговац је обавезан посједовати документацију из које су јасно и недвосмислено видљиви следећи подаци:

1) назив и количина предмета од драгоцјених метала,

2) врста драгоцјеног метала и степен финоће предмета од драгоцјеног метала,

3) пословно име произвођача, односно увозника,

4) назив државе поријекла за увезене предмете.

(3) Трговац који није произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала, не може се бавити откупом употребљених предмета од драгоцјених метала, као ни поправком и преправком предмета од драгоцјених метала.

(4) Произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала, поред обавеза из става 1. овог члана, обавезан је да у продајном простору постави на видном мјесту и рјешење о знаку произвођача, односно знаку увозника предмета од драгоцјених метала.

ГЛАВА III

ЗАХТЈЕВИ ЗА ПРЕДМЕТЕ ОД ДРАГОЦЈЕНИХ МЕТАЛА

Захтјеви у погледу степена финоће предмета од драгоцјених метала
Члан 13.

(1) Предмети од драгоцјених метала који се стављају на тржиште обавезно испуњавају техничке захтјеве у погледу једног од следећих степена финоће:

1) предмети од платине:

1. 950 хиљадитих дијелова (950/1.000),
2. 900 хиљадитих дијелова (900/1.000),
3. 850 хиљадитих дијелова (850/1.000),

2) предмети од злата:

1. 950 хиљадитих дијелова (950/1.000),
2. 916 хиљадитих дијелова (916/1.000),
3. 840 хиљадитих дијелова (840/1.000),
4. 750 хиљадитих дијелова (750/1.000),
5. 585 хиљадитих дијелова (585/1.000),

3) предмети од сребра:

1. 950 хиљадитих дијелова (950/1.000),
2. 925 хиљадитих дијелова (925/1.000),
3. 800 хиљадитих дијелова (800/1.000),

4) предмети од паладијума:

1. 950 хиљадитих дијелова (950/1.000),
2. 500 хиљадитих дијелова (500/1.000).

(2) Предмети из става 1. овог члана, поред прописаних степена финоће, могу имати и финоћу 999 хиљадитих дијелова (999/1.000).

(3) Предмети од злата који су израђени ковањем (златници, спомен-плакете и сл.), поред прописаних степена финоће из става 1. тачка 2) овог члана, могу имати и финоћу 900 хиљадитих дијелова (900/1.000).

(4) Највиши степен драгоцјености у смислу овог закона има платина, затим злато, паладијум па сребро.

Предмети који се не сматрају предметима од драгоцјених метала
Члан 14.

Предмети који се не сматрају предметима од драгоцјених метала у смислу овог закона су:

1) предмети од платине који имају степен финоће нижи од 850 хиљадитих дијелова (850/1.000),

2) предмети од злата који имају степен финоће нижи од 585 хиљадитих дијелова (585/1.000),

3) предмети од сребра који имају степен финоће нижи од 800 хиљадитих дијелова (800/1.000),

4) предмети од паладијума који имају степен финоће нижи од 500 хиљадитих дијелова (500/1.000).

Негативно одступање и нижи степен финоће
Члан 15.

(1) За предмете који се стављају на тржиште није дозвољено негативно одступање њихове финоће од степена финоће који су прописани чланом 13. овог закона.

(2) Предмет који има финоћу већу од прописане за одређени степен из члана 13. овог закона, а мању од следећег вишег степена финоће, сматра се предметом који има финоћу нижег степена, без негативних одступања.

Захтјеви у вези са изразом предмета од драгоцјених метала
Члан 16.

(1) Поред захтјева у вези са степеном финоће, предмет од драгоцјених метала обавезно испуњава и захтјеве који се односе на степен финоће средстава употребљених за лемљење, превлака од других драгоцјених метала, дијелова израђених од недрагоцјених метала и неметалних дијелова, уколико их садржи, као и друге захтјеве у вези са његовом изразом.

(2) Директор Завода, уз сагласност министра надлежног за привреду и предузетништво (у даљем тексту: министар), доноси правилник којим се за предмете од драгоцјених метала прописују захтјеви у вези са изразом из става 1. овог члана.

Предмет превучен другим драгоцјеним металом
Члан 17.

Предмет од драгоцјеног метала превучен другим драгоцјеним металима сматра се предметом од драгоцјеног метала од којег је израђен.

Мјешовити предмет од драгоцјених метала
Члан 18.

(1) Предмет од драгоцјених метала чији су саставни дијелови израђени од легура различитих драгоцјених метала међу којима нису јасно уочљиве границе или разлике, има ознаку финоће драгоцјеног метала који је саставни дио легуре и који је најмање драгоцјен.

(2) Предмет од драгоцјених метала чији су саставни дијелови израђени од легура истог драгоцјеног метала, али различитих степена финоће међу којима нису уочљиве границе или разлике, има ознаку финоће саставног дијела чији је степен финоће најнижи.

(3) Предмет од драгоцјених метала чији су саставни дијелови израђени од легура различитих драгоцјених метала међу којима је граница јасно уочљива, има ознаку финоће драгоцјеног метала на дијелу који је најмање драгоцјен, а означавање осталих дијелова тог предмета није обавезно.

(4) Ако се остали дијелови предмета из става 3. овог члана означавају, ти дијелови се означавају ознаком финоће легуре драгоцјеног метала од које су израђени.

Мјешовити предмет од драгоцјених метала и других материјала
Члан 19.

Предмет од драгоцјених метала који се састоји од дијелова драгоцјених метала и од дијелова других материјала

обавезно има ознаку финоће на дијелу израђеном од драгоцјеног метала, а дијелови од метала који није драгоцјени метал и који су саставни дио предмета обавезно имају ознаку METAL, MET или M, у зависности од његове величине.

ГЛАВА IV

ОЗНАЧАВАЊЕ ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЈЕНИХ МЕТАЛА

Знак финоће, знак произвођача и знак увозника

Члан 20.

(1) Произвођач предмета од драгоцјених метала обавезно означава израђени предмет од драгоцјених метала својим додијељеним знаком произвођача и припадајућом ознаком финоће.

(2) Увозник предмета од драгоцјених метала обавезно означава увезени предмет од драгоцјених метала својим додијељеним знаком увозника.

(3) Уколико предмет из става 2. овог члана нема ознаку финоће или та ознака не одговара бројчаној вриједности степена финоће у смислу члана 13. овог закона, увозник је обавезан означити тај предмет стварном ознаком финоће.

(4) Ознака финоће из ст. 1. и 3. овог члана по бројчаној вриједности обавезно одговара једном од степена финоће прописаних чланом 13. овог закона.

(5) Произвођачу, односно увознику предмета од драгоцјених метала није дозвољено предмете од драгоцјених метала означити другим ознакама изузев ознака из ст. 1, 2. и 3. овог члана.

(6) Увозник предмета од драгоцјених метала предмет од драгоцјених метала из увоза који има жиг признат у Републици Српској на основу међународног или билатералног споразума чији је потписник Република Српска, односно БиХ, или жиг признат у складу са овим законом, не означава додатно својим знаком увозника и ознаком финоће.

(7) Директор Завода, уз сагласност министра, доноси правилник којим се прописују облик, димензије и садржај ознака финоће, знака произвођача и знака увозника предмета од драгоцјених метала, као и начин на који се предмети означавају знаком финоће и знаком произвођача, односно увозника.

Услови за добијање знака произвођача,
односно знака увозника

Члан 21.

(1) Привредни субјект који намјерава да обавља послове производње, односно увоза предмета од драгоцјених метала, подноси Заводу захтјев за додјелу знака произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала, а уз захтјев прилаже и документацију прописану у складу са Правилником о условима, поступку и начину додјеле знака произвођача, односно знака увозника предмета од драгоцјених метала.

(2) За додјелу знака произвођача или знака увозника привредни субјект из става 1. овог члана обавезан је да испуњава следеће услове:

1) да је регистрован код надлежног органа за обављање дјелатности производње и поправке предмета од драгоцјених метала, односно за обављање дјелатности увоза,

2) да има потребан радни простор, опрему за рад и за послене,

3) да има сједиште или организациону јединицу у Републици Српској.

(3) Директор Завода, уз сагласност министра, доноси правилник којим се прописују услови, поступак и начин додјеле знака произвођача, односно знака увозника предмета од драгоцјених метала, као и друга питања у вези са радом произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала.

Рјешење о знаку произвођача, односно увозника
предмета од драгоцјених метала

Члан 22.

(1) Директор Завода доноси рјешење којим се додјељује знак произвођача, односно знак увозника.

(2) Произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала не може ставити предмет од драгоцјених метала на тржиште без додијељеног знака произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала.

(3) Рјешење из става 1. овог члана издаје се на период од пет година, коначно је и против њега се може покренути управни спор.

(4) Рјешење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Завода.

(5) Захтјев за обнављање важења рјешења о знаку произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала подноси се најкасније 45 дана прије истека периода на који је рјешење издато.

(6) У захтјеву из става 5. овог члана произвођач, односно увозник, наводи да ли задржава претходно додијељен знак или тражи додјелу новог знака произвођача, односно увозника.

(7) Знак произвођача, односно увозника за који је истекао период на који је издато рјешење из става 1. овог члана и за који није поднесен захтјев за обнављање рјешења није дозвољено употребљавати, те се такав знак доставља Заводу у року од десет дана од дана истека важења рјешења, ради уништења.

(8) Завод води регистар о произвођачима, односно увозницима предмета од драгоцјених метала који посједују рјешење из става 1. овог члана, као и регистар додијељених знакова произвођача, односно увозника, који су доступни на интернет страници Завода.

Укидање рјешења о знаку произвођача, односно увозника

Члан 23.

(1) Директор Завода доноси рјешење о укидању рјешења о знаку произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала, ако се утврди:

1) да произвођач, односно увозник више не испуњава прописане услове за производњу, односно увоз предмета од драгоцјених метала,

2) да је произвођач, односно увозник или одговорно лице код произвођача, односно увозника, извршило кривично дјело недозвољене трговине или кривично дјело фалсификовања знакова из области предмета од драгоцјених метала за које је правоснажно осуђен,

3) да произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала није Заводу подносио предмете на испитивање и жигосање дуже од годину дана,

4) да је произвођач, односно увозник престао да обавља дјелатност која се односи на производњу, односно увоз предмета од драгоцјених метала.

(2) Рјешење из става 1. овог члана коначно је и против њега се може покренути управни спор.

(3) Знак произвођача, односно знак увозника за који је донесено рјешење о укидању није дозвољено употребљавати, те се такав знак, без одгађања, доставља Заводу ради уништења.

(4) Рјешење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Завода.

Промјене код произвођача, односно увозника предмета
од драгоцјених метала

Члан 24.

(1) Произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала обавезан је да обавијести Завод о свим промјенама у вези са пословањем, сједиштем или испуњеношћу прописаних услова у року од 15 дана од дана настанка промјене или обуставе пословања.

(2) Директор Завода доноси рјешење о измјени или допуни рјешења о знаку произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала уколико произвођач, односно увозник и даље испуњава прописане услове за обављање послова произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала.

(3) Рјешење из става 2. овог члана коначно је и против њега се може покренути управни спор.

(4) Рјешење из става 2. овог члана објављује се на интернет страници Завода.

Израда жигова и матрице знака произвођача,
односно увозника
Члан 25.

(1) Произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала израђује жиг са знаком произвођача, односно увозника који му је Завод додијелио рјешењем о знаку произвођача, односно увозника.

(2) Произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала дужан је прије почетка пословања, у складу са рјешењем из става 1. овог члана, да достави Заводу додијелени знак произвођача, односно увозника, ради узимања отиска и матрицу додијеленог знака произвођача, односно увозника.

(3) Матрице знакова произвођача, односно увозника и отисци жигова чувају се у Заводу.

ГЛАВА V

ИСПИТИВАЊЕ И ЖИГОСАЊЕ ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЈЕНИХ МЕТАЛА

Мјесто испитивања и жигосања
Члан 26.

(1) Испитивањем и жигосањем предмета од драгоцјених метала републичким жигом Завод утврђује и гарантује степен финоће предмета и ознаке на њему у складу са овим законом.

(2) Испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала обавља Завод, по правилу, у службеним просторијама Завода.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, Завод на захтјев произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала обавља испитивање и жигосање у њиховим радним просторијама ако произвођач, односно увозник испуњава прописане услове за то.

Рјешење о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала у радним просторијама произвођача, односно увозника
Члан 27.

(1) Директор Завода доноси рјешење о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала у радним просторијама произвођача, односно увозника на захтјев произвођача, односно увозника који испуњава прописане услове у вези са простором, опремом и особљем.

(2) Рјешење из става 1. овог члана издаје се на период од пет година, коначно је и против њега се може покренути управни спор.

(3) Захтјев за обнављање важења рјешења из става 1. овог члана подноси се најкасније 45 дана прије истека периода на који је рјешење издато.

(4) Завод води регистар о произвођачима, односно увозницима који посједују рјешење о испитивању и жигосању предмета у радним просторијама произвођача, односно увозника.

(5) Рјешење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Завода.

(6) Када се испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала обавља код произвођача, односно увозника, произвођач, односно увозник је обавезан, без накнаде, ставити на располагање Заводу потребно особље, опрему и материјал.

(7) Директор Завода, уз сагласност министра, доноси правилник којим се прописују услови, поступак и начин испитивања и жигосања предмета од драгоцјених метала у радним просторијама произвођача, односно увозника, те садржај и образац захтјева за утврђивање услова за испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала.

Укидање рјешења о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала у радним просторијама произвођача, односно увозника
Члан 28.

(1) Директор Завода доноси рјешење о укидању рјешења о испитивању и жигосању предмета у радним просторијама произвођача, односно увозника, ако:

1) је укинута рјешење о знаку произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала,

2) се утврди да радне просторије и опрема произвођача, односно увозника предмета више не испуњавају прописане услове,

3) се утврди да произвођач, односно увозник, односно одговорно лице код произвођача, односно увозника, извршило кривично дјело за које је правоснажно осуђено,

4) произвођач, односно увозник предмета престане да обавља дјелатност која се односи на производњу, односно увоз предмета од драгоцјених метала,

5) произвођач, односно увозник који посједује рјешење о испитивању и жигосању предмета у радним просторијама произвођача, односно увозника није ставио на располагање Заводу потребно особље, опрему и материјал.

(2) Рјешење из става 1. овог члана коначно је и против њега се може покренути управни спор.

(3) Рјешење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Завода.

Промјене код произвођача, односно увозника у чијим радним просторијама се обавља испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала
Члан 29.

(1) Произвођач, односно увозник који посједује рјешење о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала у радним просторијама обавезан је да обавијести Завод о свим промјенама у вези са пословањем, сједиштем или испуњеношћу прописаних услова у року од 15 дана од дана настанка промјене или обуставе пословања.

(2) Директор Завода доноси рјешење о измјени или допуни рјешења о испитивању и жигосању предмета у радним просторијама произвођача, односно увозника уколико произвођач, односно увозник и даље испуњава прописане услове.

(3) Рјешење из става 2. овог члана коначно је и против њега се може покренути управни спор.

(4) Рјешење из става 2. овог члана објављује се на интернет страници Завода.

Захтјев за испитивање и жигосање
Члан 30.

(1) Захтјев за испитивање и жигосање Заводу подноси произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала који посједује рјешење о знаку произвођача, односно рјешење о знаку увозника предмета од драгоцјених метала.

(2) Предмети од драгоцјених метала који се достављају на испитивање и жигосање обавезно су означени припадајућим знаком финоће и додијеленим знаком произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала подносиоца захтјева.

(3) Захтјев из става 1. овог члана садржи податке о врсти, броју комада, маси, легури драгоцјеног метала од којег је израђен и финоћи сваког предмета од драгоцјених метала који се доставља на испитивање и жигосање, као и податке о лицима која су донијела предмете у Завод.

(4) Увозник, уз захтјев за испитивање и жигосање предмета из увоза, обавезно доставља Заводу и царинску де-

кларацију предмета која се односи на царински поступак пуштања робе на слободно тржиште.

(5) Трошкове испитивања и жигосања сноси произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала у складу са прописом којим се уређују висина и начин плаћања накнада за послове у области драгоцјених метала.

Испитивање предмета од драгоцјених метала Члан 31.

(1) Испитивање предмета од драгоцјених метала подразумева идентификацију, визуелни преглед стања предмета и прописаних ознака на њему, мјерење масе и утврђивање састава и степена финоће прописаним методама и опремом за испитивање.

(2) Утврђивање састава и степена финоће током испитивања предмета од драгоцјених метала Завод обавља квалитативним методама или квантитативном хемијском анализом.

(3) Ако Завод није у могућности извршити испитивање потребном методом у својим просторијама, испитивање обавља у испитној лабораторији институција надлежних за драгоцјене метале у земљи и иностранству.

(4) О обављеном прегледу, испитивању и жигосању издаје се извјештај о прегледу и испитивању, који садржи податке о подносиоцу захтјева, прегледаним и испитаним предметима и резултатима њиховог испитивања, као и податке о лицима која су извршила испитивање и лицима која су преузела испитане предмете.

(5) Након обављеног испитивања предмета од драгоцјених метала који би се жигосањем могао оштетити или на који је из техничких разлога тешко утиснути републички жиг, Завод на посебан захтјев произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала, умјесто жигосања издаје увјерење о усаглашености предмета од драгоцјених метала.

(6) Директор Завода, уз сагласност министра, доноси правилник којим се прописују начин испитивања и жигосања предмета од драгоцјених метала и њихових легура, односно услови и опрема за испитивање и жигосање, методе испитивања, врсте предмета који се жигошу и мјеста на која се утискује републички жиг, образац захтјева, извјештаја о прегледу и испитивању и увјерења о усаглашености предмета од драгоцјених метала, као и друга питања у вези са испитивањем и жигосањем предмета од драгоцјених метала.

Жигосање предмета од драгоцјених метала Члан 32.

(1) Ако Завод испитивањем утврди да је предмет од драгоцјених метала усаглашен са прописаном финоћом и садржи прописане ознаке, извршиће жигосање републичким жигом.

(2) Уколико предмет од драгоцјених метала не садржи степен финоће наведен у захтјеву, није усаглашен са прописаним ознакама финоће или нема прописане ознаке, односно не испуњава друге прописане захтјеве, Завод неће извршити жигосање.

(3) Ако се не може са сигурношћу утврдити да ли предмет поднесен на испитивање и жигосање испуњава прописане захтјеве, испитаће се методом која може захтијевати његово оштећење, односно уништење, уз сагласност подносиоца захтјева.

(4) Уколико подносилац захтјева не да сагласност за испитивање које може довести до оштећења или уништења предмета, сматраће се да је одустао од захтјева за испитивање и жигосање.

(5) Трошкове испитивања сноси подносилац захтјева за испитивање и жигосање ако се испитивањем из става 3. овог члана утврди да предмет није у складу са степеном финоће наведеним у захтјеву, односно означеним знаком финоће.

(6) Завод води регистар о количини жигосаних предмета у Републици Српској и количини предмета који не

испуњавају прописане захтјеве и који нису жигосани републичким жигом.

(7) Директор Завода, уз сагласност министра, доноси правилник којим се прописују облици, садржај и димензије републичких жигова, те образац сертификата о потврђивању степена финоће.

Предмети који не подлијежу жигосању републичким жигом Члан 33.

(1) Жигосању републичким жигом не подлијежу:

- 1) полупроизводи од драгоцјених метала,
- 2) дијелови или некомплетни предмети,
- 3) предмети који су толико мали или крхки да није могуће извршити жигосање без оштећења,
- 4) предмети од драгоцјених метала из увоза који имају жиг признат у Републици Српској.

(2) Предмети од платине, злата и паладијума масе до 1 грама, предмети од сребра масе до 3 грама и дијелови, односно некомплетни предмети од драгоцјених метала, не подлијежу обавезном испитивању и жигосању.

(3) Предмети од платине, злата и паладијума масе до 0,5 грама и предмети од сребра масе до 1 грама, не подлијежу обавезном означавању степена финоће и знака произвођача, односно увозника.

(4) За предмете из става 1. тачка 3) овог члана степен финоће потврђује се увјерењем о усаглашености предмета од драгоцјених метала, а за предмете из става 1. тачка 4) овог члана издаје се сертификат о признавању жигова и ознака у складу са чланом 38. овог закона.

Посебан захтјев за испитивање Члан 34.

(1) На посебан захтјев произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала, привредног субјекта или физичког лица Завод обавља ванредно испитивање предмета, легура и полупроизвода од драгоцјених метала, о чему издаје извјештај.

(2) Ако Завод није у могућности извршити испитивање из става 1. овог члана у својим просторијама, тражено испитивање обавља у испитној лабораторији институција надлежних за драгоцјене метале у земљи и иностранству.

(3) Трошкове испитивања из става 1. овог члана сноси подносилац захтјева у складу са прописом којим се уређују висина и начин плаћања накнада за послове у области драгоцјених метала.

Забрана преношења ознака и републичког жига, дораде или прераде предмета од драгоцјених метала Члан 35.

(1) Није дозвољено преношење утиснутог републичког жига, ознаке финоће или ознаке произвођача, односно увозника, са једног предмета од драгоцјеног метала на други.

(2) На жигосаном предмету од драгоцјеног метала није дозвољено додавати дијелове од драгоцјених или других метала нити друге материјале који се не могу видјети или распознати.

(3) Ако се жигосани предмет од драгоцјеног метала доради или преради тако да му се промијени степен финоће, поново се подноси на испитивање и жигосање у складу са овим законом.

(4) Предметом из става 3. овог члана сматра се и предмет који је израђен прерадом употребљиваних предмета од драгоцјених метала.

Предмети од драгоцјених метала произвођача, односно увозника из Федерације БиХ Члан 36.

(1) Произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала са подручја Федерације БиХ може да поднесе Заводу захтјев за испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала.

(2) Субјект из става 1. овог члана обавезно је регистрован, односно посједује рјешење о додјели знака добављача надлежне институције за област предмета од драгоцјених метала у Федерацији БиХ.

(3) Уз захтјев за испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала из става 1. овог члана прилаже се и копија рјешења о додјели знака добављача из става 2. овог члана.

(4) Завод и надлежна институција за област предмета од драгоцјених метала у Федерацији БиХ могу закључити споразум о међусобном признавању ознака и жигова предмета од драгоцјених метала.

Експертиза предмета од драгоцјених метала Члан 37.

(1) Експертиза предмета од драгоцјених метала, у смислу овог закона, јесте службено испитивање предмета од драгоцјених метала које спроводи Завод и које служи као доказ при доношењу одлука у поступцима пред судом или другим органима управе.

(2) Испитивање предмета од драгоцјених метала у оквиру експертизе Завод спроводи на основу захтјева другог органа управе, судова или тужилаштва, а о томе издаје извјештај о испитивању који садржи податке о обављеном прегледу предмета експертизе, испитивању и околностима поступка.

(3) За потребе спровођења експертизе Завод користи сопствене капацитете или капацитете произвођача, односно увозника који посједује рјешење о испитивању и жигосању предмета у радним просторијама произвођача, односно увозника.

Инострани жиг и ознаке Члан 38.

(1) У Републици Српској важе инострани жигови и ознаке на предметима од драгоцјених метала који су у складу са међународним или билатералним споразумима чији је потписник Република Српска, односно БиХ.

(2) Завод може признати важење иностраног жига и ознака на предметима од драгоцјених метала ако су издати под условима који обезбјеђују испуњеност захтјева који су у Републици Српској прописани за те предмете, те издаје сертификат о признавању жига и ознака.

(3) Трошкове признавања иностраног жига и ознака сноси подносилац захтјева у складу са прописом којим се уређују висина и начин плаћања накнада за послове у области драгоцјених метала.

(4) Директор Завода, уз сагласност министра, доноси правилник којим се прописују начин и поступак признавања иностраних жигова и ознака на предметима од драгоцјених метала и образац сертификата о признавању жига и ознака.

Откуп употребљених предмета од драгоцјених метала Члан 39.

(1) Откуп употребљених предмета од драгоцјених метала у Републици Српској може обављати искључиво произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала који је у Заводу регистрован као откупљивач предмета од драгоцјених метала.

(2) Откупљивач је обавезан да приликом откупа предмета или њихових дијелова сачини и продавцу изда исправу о откупу предмета од драгоцјених метала, односно откупни лист, који садржи следеће податке:

1) пословно име произвођача, односно увозника који врши откуп употребљених предмета, адреса сједишта и ЈИБ,

2) име и презиме, пребивалиште, адреса и јединствен матични број грађанина или регистарски број из личне карте или пасоша лица које је продало предмет од драгоцјеног метала, односно пословни подаци привредног субјекта које је продало предмет од драгоцјеног метала,

3) визуелни опис предмета и постојећих ознака на предмету,

4) врста предмета од драгоцјеног метала,

5) врста и степен финоће драгоцјеног метала од којег је предмет израђен,

6) маса откупљеног предмета исказана у грамима,

7) плаћени износ за откупљени предмет,

8) датум откупа,

9) потпис лица које је продало предмет од драгоцјеног метала,

10) потпис запосленог лица које је обавило откуп предмета.

(3) Примјерак издатог откупног листа обавезно се чува заједно са издатим рачунима у складу са прописима о рачуноводству, како би био доступан надлежној инспекцији.

(4) Прије почетка откупа употребљених предмета од драгоцјених метала, откупљивач се обавезно уписује у регистар откупљивача предмета од драгоцјених метала у Републици Српској, који води Завод.

(5) Упис у регистар из става 4. овог члана врши се на захтјев откупљивача и Завод о томе издаје потврду о упису у регистар.

(6) Регистар из става 4. овог члана и образац захтјева из става 5. овог члана доступни су на интернет страници Завода.

(7) Откупљивач се брише из регистра доношењем рјешења о укидању рјешења о знаку произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала или услед престанка обављања дјелатности откупа.

(8) Откуп употребљених предмета од драгоцјених метала обавља се у службеном простору произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала, на мјесту које је обавезно видно обиљежено таблом или наљепницом и на којем се обавезно налази копија потврде о упису у регистар откупљивача.

ГЛАВА VI

НАКНАДЕ ИЗ ОБЛАСТИ ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЈЕНИХ МЕТАЛА

Накнаде Члан 40.

За спровођење поступака испитивања предмета од драгоцјених метала, жигосање, издавање извјештаја о испитивању, увјерења о усаглашености предмета од драгоцјених метала и сертификата о признавању жига и ознака, утврђивање испуњености услова за добијање знака произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала и услова за испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала у радним просторијама произвођача, односно увозника, експертизе предмета од драгоцјених метала, као и за друге послове у области предмета од драгоцјених метала које спроводи Завод плаћају се накнаде.

Висина и начин плаћања накнада Члан 41.

(1) Трошкове накнаде из члана 40. овог закона сноси подносиоци захтјева, а који могу бити произвођачи, односно увозници предмета од драгоцјених метала, привредни субјект или физичко лице који подноси захтјев у складу са овим законом.

(2) Влада доноси уредбу којом се прописују висина и начин плаћања накнада за послове у области драгоцјених метала.

ГЛАВА VII

НАДЗОР

Надзор над примјеном Закона Члан 42.

(1) Управни надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врше Министарство и Завод.

(2) Надзор над предметима од драгоцјених метала на тржишту и у употреби, а који подразумева непосредни инспекцијски преглед над спровођењем овог закона и подзаконских аката донесених на основу њега, врши Завод и Републичка управа за инспекцијске послове, посредством републичког тржишног инспектора и надлежног тржишног инспектора у јединицама локалне самоуправе (у даљем тексту: тржишна инспекција).

Предмет надзора

Члан 43.

(1) Завод обавља надзор над:

1) предметима који су стављени на тржиште, у смислу испуњавања прописаних захтјева,

2) испуњавањем прописаних услова код произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала који посједују рјешење о знаку произвођача, односно увозника,

3) испуњавањем прописаних услова у пословним просторијама код произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала који посједују рјешење о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала у њиховим радним просторијама,

4) испуњавањем прописаних услова у продајним просторијама код произвођача, увозника и трговца предметима од драгоцјених метала,

5) испуњавањем прописаних услова код откупа употребљених предмета од драгоцјених метала.

(2) Тржишна инспекција врши надзор над прометом предмета од драгоцјених метала и над откупом употребљених предмета од драгоцјених метала у складу са овим законом и прописима којима се уређују трговина и област инспекције.

Вршење надзора

Члан 44.

(1) Завод обавља надзор у складу са планом надзора, а посредством лица овлашћених за вршење надзора.

(2) Овлашћено лице из става 1. овог члана обавезно је да има службену легитимацију Завода, којом доказује својство овлашћеног лица, идентитет и овлашћење, а која се предочава субјекту надзора прије почетка надзора.

(3) Субјект надзора обавезан је да лицу овлашћеном за вршење надзора дозволи и омогући несметано вршење надзора, пружи потребне информације и стави на увид предмете, документе, односно податке који су потребни за вршење надзора, те обезбједи услове неопходне за несметан рад и утврђивање чињеничног стања.

(4) Директор Завода, уз сагласност министра, доноси правилник којим се прописују поступак и начин вршења надзора над предметима од драгоцјених метала, поступање са предметима надзора, образац записника о надзору и правилник којим се прописују садржај и облик службене легитимације и начин издавања, употребе и вођења евиденције издатих службених легитимација лица овлашћених за вршење надзора.

Права и дужности овлашћеног лица

Члан 45.

Овлашћено лице при вршењу надзора има право и дужност да:

1) провјерава испуњеност прописаних услова код произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала, у погледу опреме и радних просторија у којима се предмети производе, односно означавају,

2) провјерава испуњеност прописаних услова у погледу опреме и радних просторија код произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала, код ког Завод обавља испитивање и жигосање предмета од драгоцјених метала,

3) провјерава и прегледа да ли су предмети од драгоцјених метала који су стављени на тржиште, односно који се држе припремљени ради стављања на тржиште, означени и

жигосани у складу са овим законом и да ли имају пратећу документацију,

4) испитује предмете од драгоцјених метала који су стављени на тржиште, односно који се држе припремљени ради стављања на тржиште, у погледу састава и степена финоће,

5) провјерава и испитује мале предмете од драгоцјених метала који немају обавезу испитивања и жигосања, у погледу састава и степена финоће,

6) провјерава испуњеност услова прописаних чл. 11. и 12. овог закона, у погледу начина држања и продаје предмета од драгоцјених метала у продајним просторијама трговца, произвођача, односно увозника,

7) провјерава испуњеност услова прописаних чланом 39. овог закона у погледу откупа предмета од драгоцјених метала,

8) наложи да му се у одређеном року достави на увид документација од значаја за надзор, а коју није могао да прибави по службеној дужности или није била расположива током вршења надзора,

9) издвоји и повуче са тржишта предмете од драгоцјених метала који, у погледу састава и степена финоће, односно ознака и жигова, нису у складу са овим законом,

10) узима узорке предмета од драгоцјених метала и упућује их на испитивање ради утврђивања испуњености захтјева у погледу степена финоће,

11) узима писмене и усмене изјаве од одговорних и других лица у вези са подацима потребним у поступку вршења надзора,

12) сачини записник о утврђеном стању, а ако су надзором утврђене неправилности и недостаци, наложи њихово отклањање у прописаном року,

13) предузме друге мјере и радње за које је овим законом и другим прописом овлашћено.

Обавезе и овлашћења Завода

Члан 46.

Ако се током вршења надзора утврди да су прекршене одредбе овог закона или подзаконских аката донесених на основу њега, Завод има обавезу и овлашћење да:

1) укине додијелени знак произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала,

2) укине рјешење о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала код произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала,

3) забрани стављање на тржиште, односно на располагање на тржишту предмета од драгоцјених метала који нису означени, односно жигосани у складу са овим законом,

4) наложи да се предмети из тачке 3) овог члана поднесу на испитивање и жигосање прије поновног стављања на тржиште, односно у продају,

5) поднесе захтјев за покретање прекршајног поступка,

6) предузме друге мјере и радње за које је овлашћен овим законом и другим прописом.

Провјера испуњености прописаних услова код произвођача, односно увозника

Члан 47.

(1) Ако се у вршењу надзора из члана 45. т. 1), 2), 3) и 6) овог закона утврди да нису испуњени прописани услови у погледу опреме, радних просторија, ознака и жигова, овлашћено лице Завода записнички налаже отклањање утврђених неправилности и недостатака у року који не може бити дужи од 30 дана.

(2) Ако се утврђени недостаци не отклоне у року из става 1. овог члана, директор Завода доноси рјешење о укидању рјешења о знаку произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала и рјешења о испитивању и жигосању предмета од драгоцјених метала у радним просторијама произвођача, односно увозника.

(3) Рјешења из става 2. овог члана коначна су и против њих се може покренути управни спор.

Повлачење предмета са тржишта
Члан 48.

(1) Ако се током надзора из члана 45. т. 3) и 5) овог закона утврди да предмети од драгоценних метала стављени на тржиште или који се држе припремљени ради стављања на тржиште не испуњавају прописане захтјеве, овлашћено лице Завода записнички налаже отклањање утврђених неправилности и недостатака у року који не може бити дужи од 30 дана.

(2) Предмети од драгоценних метала из става 1. овог члана обавезно се одмах повлаче са тржишта, одвајају се, евидентирају, пакују и пломбирају на начин како је дефинисано подзаконским актом из члана 44. став 4. овог закона и одлажу до њиховог жигосања на безбједно мјесто код субјекта надзора.

(3) Произвођач, односно увозник предмета од драгоценних метала, предмете из става 2. овог члана доставља Заводу на испитивање и жигосање уз копију записника о обављеном надзору.

(4) Трговац предметима од драгоценних метала предмете из става 2. овог члана враћа произвођачу, односно увознику предмета од драгоценних метала од ког их је набавио, уз копију записника о обављеном надзору, да би били достављени Заводу на испитивање и жигосање у складу са овим законом.

(5) Ако се утврђени недостаци не отклоне у року из става 1. овог члана, директор Завода доноси рјешење о забрани стављања утврђених предмета на тржиште.

(6) Рјешење из става 5. овог члана коначно је и против њега се може покренути управни спор.

Лабораторијско испитивање предмета надзора
Члан 49.

(1) Ако овлашћено лице Завода током надзора над предметом од драгоценних метала не може са сигурношћу утврдити да предмет испуњава прописане захтјеве у погледу врсте и финоће, поступа у складу са чланом 48. став 2. овог закона и налаже произвођачу, увознику или трговцу да предмет достави Заводу на лабораторијско испитивање.

(2) Ако се лабораторијским испитивањем утврди да предмет од драгоценних метала нема ни најнижи степен финоће из члана 13. овог закона, односно има више од 200 хиљадитих дијелова драгоценног метала у легури, предмет се, на начин како је дефинисано подзаконским актом из члана 44. став 4. овог закона, чини неподобним за стављање на тржиште и враћа се власнику.

(3) Трошкове испитивања предмета из става 1. овог члана сноси произвођач, увозник или трговац које је ставио предмет на тржиште ако се утврди да предмет не испуњава прописане захтјеве.

Тржишна инспекција
Члан 50.

(1) Ако тржишна инспекција утврди да предмети од драгоценних метала који су на тржишту нису означени и жигосани према одредбама овог закона, доноси рјешење о забрани стављања на тржиште тих предмета.

(2) Примјерак рјешења из става 1. овог члана доставља се Заводу.

(3) Предмети од драгоценних метала за која се донесе рјешење из става 1. овог члана, прије поновног жигосања у складу са овим законом, повлаче се са тржишта на начин прописан у члану 48. став 2. овог закона.

(4) Жалба против рјешења из става 1. овог члана не одлаже извршење рјешења.

ГЛАВА VIII
КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Новчане казне за теже прекршаје
Члан 51.

(1) Новчаном казном у износу од 3.000 KM до 9.000 KM казниће се за прекршај правно лице ако:

1) стави на тржиште или држи припремљене ради стављања на тржиште или држи изложене као узорке предмете од драгоценних метала који нису на прописан начин означени, испитани и жигосани (чл. 8, 9. и 10),

2) не посједује вагу класе тачности II прописно верификовану (члан 12. став 1. тачка 3),

3) не посједује документацију за предмете од драгоценних метала (члан 12. став 2),

4) трговац врши откуп употребљених предмета од драгоценних метала и бави се поправком и преправком предмета од драгоценних метала (члан 12. став 3),

5) стави на тржиште или држи изложене као узорке предмете од драгоценних метала који не испуњавају услове у погледу састава и степена финоће (чл. 13, 14, 15, 16, 17. и 18),

6) дијелови од недрагоценних метала нису означени одговарајућом ознаком (члан 19),

7) произвођач предмета од драгоценних метала није означио предмет својим додијељеним знаком произвођача, односно предмет није означио припадајућом ознаком финоће (члан 20. став 1),

8) увозник није увезени предмет означио својим додијељеним знаком увозника (члан 20. став 2),

9) увозник није увезени предмет означио са стварно припадајућом ознаком финоће (члан 20. став 3),

10) ставља на тржиште предмете од драгоценних метала без додијељеног знака произвођача, односно увозника предмета од драгоценних метала (члан 22. став 2),

11) употребљава знак произвођача, односно увозника за који је донесено рјешење о укидању рјешења о знаку произвођача, односно увозника (члан 23. став 3),

12) је утиснути републички жиг пренесен на други предмет од драгоценног метала (члан 35. став 1),

13) су жигосаном предмету додани дијелови од драгоценних или других метала, или други материјали који се не могу видјети или распознати (члан 35. став 2),

14) прије стављања на тржиште не поднесе на поновно испитивање и жигосање предмете од драгоценних метала који су измијењени или прерађени (члан 35. ст. 3. и 4),

15) приликом откупа предмета од драгоценних метала или њихових дијелова није издао исправу, тј. откупни лист о откупу предмета од драгоценних метала, односно ако откупни лист не садржи све прописане податке (члан 39. став 2),

16) обавља откуп предмета од драгоценних метала, а није уписан у регистар откупљивача предмета од драгоценних метала у Републици Српској (члан 39. став 4),

17) је овлашћеном лицу онемогућено вршење надзора (члан 44. став 3),

18) се утврђени недостаци у погледу опреме, радних просторија, ознака и жигова не отклоне у одређеном року (члан 47. став 2),

19) стави на тржиште предмете од драгоценних метала који су повучени са тржишта и пломбирани, односно за које је донесено рјешење о забрани стављања на тржиште (члан 48. ст. 2. и 5. и члан 50. став 1).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 500 KM до 1.500 KM.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник, новчаном казном од 1.000 KM до 3.000 KM.

Новчане казне за лакше прекршаје
Члан 52.

(1) Новчаном казном у износу од 1.000 KM до 3.000 KM казниће се за прекршај правно лице ако:

1) у продајним просторијама предмете од драгоценних метала не држи посебно груписано од осталих предмета и тај дио простора није обиљежен натписом о прописаној врсти и степену финоће драгоценног метала (члан 11. ст. 1. и 2),

2) предмете израђене од других метала који се налазе у продајном простору не држи посебно груписане и тај дио продајног простора није обиљежен натписом да предмети нису од драгоцјеног метала (члан 11. став 3),

3) у продајним просторијама на видном месту не држи слике републичких жигова (члан 12. став 1. тачка 1),

4) не посједује лупу помоћу које могу да се увећају ознаке и жигови на предметима од драгоцјених метала (члан 12. став 1. тачка 2),

5) на видном мјесту не држи обавјештење да предмети од платине, злата и паладијума масе до 1 грама и предмети од сребра масе до 3 грама не морају бити жигосани већ само означени (члан 12. став 1. тачка 4),

6) на видном мјесту не држи обавјештење да предмети од платине, злата и паладијума масе до 0,5 грама и предмети од сребра масе до 1 грама, не морају бити ни жигосани ни означени (члан 12. став 1. тачка 5),

7) у продајном простору на видном мјесту не истакне рјешење о знаку произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала (члан 12. став 4),

8) употребљава знак произвођача, односно увозника за који је истекао период на који је издато рјешење и не достави га Заводу ради уништавања (члан 22. став 7),

9) произвођач, односно увозник не обавијести Завод о свим промјенама у вези са обављањем своје дјелатности (члан 24. став 1),

10) произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала не достави Заводу знак произвођача, односно увозника, ради узимања отиска и матрицу знака произвођача, односно увозника (члан 25. став 2),

11) произвођач, односно увозник предмета од драгоцјених метала који посједује рјешење да се испитивање и жигосање предмета може обављати у радним просторијама произвођача, односно увозника, не обавијести Завод о свим промјенама у вези са обављањем своје дјелатности (члан 29. став 1),

12) се примјерци издатих откупних листова о откупу предмета од драгоцјених метала и њихових дијелова не чувају у складу са прописима о рачуноводству (члан 39. став 3),

13) у службеном простору откупљивача није видно обиљежено мјесто откупа, односно на мјесту откупа не налази се копија потврде о упису у регистар откупљивача (члан 39. став 8).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 400 КМ до 1.200 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник, новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ.

ГЛАВА IX

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Раније издата рјешења и други документи

Члан 53.

Рјешења и други документи донесени до дана ступања на снагу овог закона остају на снази до истека рока на који су донесени.

Окончање раније започетих поступака

Члан 54.

Поступци покренути према одредбама раније важећег закона, а који нису окончани до дана ступања на снагу овог закона, довршиће се према одредбама тог закона.

Доношење подзаконских аката

Члан 55.

(1) Влада, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, доноси Уредбу о накнадама за обављање послова из области предмета од драгоцјених метала (члан 41. став 2).

(2) Директор Завода, уз сагласност министра, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона доноси сљедеће подзаконске акте:

1) Правилник о захтјевима у вези са израдом предмета од драгоцјених метала (члан 16. став 2),

2) Правилник о знаку произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала и ознаци финоће предмета од драгоцјених метала (члан 20. став 7),

3) Правилник о додјели знака произвођача, односно увозника предмета од драгоцјених метала (члан 21. став 3),

4) Правилник о условима за обављање испитивања и жигосања предмета од драгоцјених метала у радним просторијама произвођача, односно увозника (члан 27. став 7),

5) Правилник о начину испитивања и жигосања предмета од драгоцјених метала и њихових легура (члан 31. став 6),

6) Правилник о републичким жиговима за предмете од драгоцјених метала (члан 32. став 7),

7) Правилник о признавању иностраних жигова на предметима од драгоцјених метала (члан 38. став 4),

8) Правилник о начину поступања приликом вршења надзора над предметима од драгоцјених метала (члан 44. став 4),

9) Правилник о службеној легитимацији овлашћених лица о вршењу надзора (члан 44. став 4).

(3) До доношења подзаконских аката из ст. 1. и 2. овог члана примјењиваће се подзаконски акти који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису са њим у супротности.

Престанак важења ранијег Закона

Члан 56.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о контроли предмета од драгоцјених метала у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/02 и 100/11).

Ступање на снагу Закона

Члан 57.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-021-1361/25
6. новембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

2301

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске и Одлуке Народне скупштине Републике Српске о именовању вршиоца дужности предсједника Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 91/25), вршилац дужности предсједника Републике Српске доноси

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О КУЛТУРИ

Проглашавам Закон о измјенама и допуни Закона о култури, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Шеснаестој редовној сједници, одржаној 6. новембра 2025. године, а Вијеће народа 14. новембра 2025. године констатовало да се усвојени Закон о измјенама и допуни Закона о култури не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској, чиме су се испунили формално-правни услови за доношење указа.

Број: 01-020-3203/25
17. новембра 2025. године
Бањалука

Вршилац дужности
предсједника Републике,
Ана **Тришић Бабић**, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О КУЛТУРИ****Члан 1.**

У Закону о култури ("Службени гласник Републике Српске", број 66/18) члан 5. мијења се и гласи:

"Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), с циљем остваривања општег интереса у култури, доноси Стратегију развоја културе Републике Српске, на приједлог Министарства просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство)."

Члан 2.

Назив члана и члан 6. мијења се и гласи:

"Садржина Стратегије

Члан 6.

(1) Стратегија развоја културе Републике Српске је плански документ којим се утврђује анализа стања у култури, односно израђује стратешка платформа, утврђују дугорочни циљеви, приоритети и мјере развоја културе, идентификују кључни стратешки пројекти, утврђује унутрашња и међусобна усклађеност, израђује оквирни финансијски план за спровођење стратешког документа и оквир за спровођење, праћење, извјештавање и вредновање, а доноси се за одређени период.

(2) Стратегија развоја културе Републике Српске утврђује културну политику за период на који је донесена.

(3) На основу Стратегије развоја културе Републике Српске, Влада, на приједлог Министарства, доноси акциони план за спровођење стратешког документа, са приоритетима, надлежностима, носиоцима активности, очекиваним резултатима, индикаторима успјеха и роковима спровођења плана."

Члан 3.

Назив члана и члан 7. мијења се и гласи:

"Стратешки документи јединица локалне самоуправе и републичких установа културе

Члан 7.

У складу са Стратегијом развоја културе Републике Српске и Стратегијом развоја јединице локалне самоуправе:

1) јединица локалне самоуправе доноси стратегију развоја културе јединице локалне самоуправе,

2) републичка установа културе доноси стратегију развоја установе."

Члан 4.

Назив члана и члан 8. мијења се и гласи:

"Стручне комисије и савјетодавна тијела у култури

Члан 8.

(1) Министар просвјете и културе (у даљем тексту: министар), из реда умјетника и стручњака у култури, именује стручне комисије за процјену и вредновање стратешких програма и пројеката у култури.

(2) Министар може, из реда умјетника и стручњака у култури са доказаним резултатима у једној дјелатности или више културних дјелатности, формирати савјетодавно тијело ради давања мишљења и приједлога с циљем праћења и спровођења културне политике.

(3) Чланови комисија и чланови савјетодавног тијела имају право на накнаду за свој рад, а износ накнаде министар утврђује рјешењем.

(4) Висина накнаде за рад члановима комисије, односно члановима савјетодавног тијела не може бити мања од 50% просјечне плате, нити већа од једне просјечне плате у Републици исплаћене у претходној години."

Члан 5.

У члану 15. у ставу 2. бришу се ријечи: "просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство)".

Члан 6.

У члану 20. у ставу 7. бришу се ријечи: "просвјете и културе (у даљем тексту: министар)".

Члан 7.

У члану 32. у ставу 8. ријечи: "три године" замјењују се ријечима: "пет година".

Члан 8.

У члану 34. у ставу 9. ријечи: "три године" замјењују се ријечима: "пет година".

Члан 9.

Назив члана и члан 48. мијења се и гласи:

"Облици подршке

Члан 48.

(1) Културна политика се остварује кроз следеће облике подршке:

1) суфинансирање дјелатности из чл. 11. и 12. овог закона,

2) суфинансирање програма и пројеката субјеката у култури из члана 13. овог закона,

3) откуп књига, ликовних дјела, музејских предмета и других умјетничких дјела,

4) суфинансирање манифестација од републичког значаја,

5) суфинансирање пројеката културног стваралаштва националних мањина,

6) суфинансирање програмских активности удружења од јавног интереса.

(2) За облике подршке из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана министар рјешењем утврђује облик подршке и износ средстава за њихово суфинансирање из буџета Републике.

(3) Поступак из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана врши се путем јавног конкурса."

Члан 10.

Назив члана и члан 49. брише се.

Члан 11.

Члан 50. мијења се и гласи:

"(1) У зависности од облика подршке и категорије конкурса програми и пројекти пријављени на јавни конкурс вреднују се на основу следећих критеријума:

1) квалитет и иновативност пројекта,

2) капацитети (људски, технички, просторни) за реализацију пројекта,

3) финансијски план,

4) друштвени значај и утицај пројекта,

5) видљивост пројекта у заједници.

(2) Максималан број бодова које програм или пројекат може остварити на основу критеријума прописаних у ставу 1. овог члана је 100 бодова.

(3) Програми и пројекти који остваре мање од 70 бодова неће бити суфинансирани."

Члан 12.

Члан 51. мијења се и гласи:

"(1) Приликом пријављивања на јавни конкурс подносиоци програма и пројеката су дужни да доставе следећу документацију:

1) пријавни образац,

2) програм или пројектни образац (са детаљно разрађеним пројектом),

3) финансијски образац,

4) биланс стања и успјеха овјерен од Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ) за претходну годину,

5) биографије учесника, организатора, реализатора и партнера.

(2) Јавним конкурсом утврдиће се, појединачно за сваку област културе, додатна документација коју је потребно доставити уз документацију наведену у ставу 1. овог члана.

(3) Неблаговремене, недопуштене или непотпуне пријаве министар одбацује закључком.

(4) Против закључка из става 3. овог члана није дозвољена посебна жалба.”

Члан 13.

У члану 53. ст. 4. и 5. бришу се.

Члан 14.

Члан 54. мијења се и гласи:

“(1) Право учешћа на јавном конкурсима из члана 48. став 1. т. 1), 2) и 3) овог закона имају физичка и правна лица која имају пребивалиште, односно сједиште у Републици и која су регистрована на територији Републике за обављање културне дјелатности.

(2) Министарство, службеним путем, врши провјеру испуњености услова из става 1. овог члана за сваког подносиоца програма и пројекта.

(3) Установе културе чији оснивач је Република немају право учешћа на јавном конкурсима.

(4) Право учешћа на јавном конкурсима нема корисник средстава који се налази на листи субјеката који нису доставили уредан наративни и финансијски извјештај о утрошку средстава.”

Члан 15.

У члану 56. у ставу 1. ријеч: “Министарству” замјењује се ријечју: “министру”.

Ст. 2. и 3. мијењају се и гласе:

“(2) На основу утврђене ранг-листе из става 1. овог члана министар, у складу са расположивим средствима, доноси рјешење о суфинансирању програма и пројекта по конкурсима.

(3) Рјешење из става 2. овог члана са ранг-листом програма и пројекта објављује се на интернет страници Министарства.”

Члан 16.

Члан 59. мијења се и гласи:

“(1) Средства за остваривање општег интереса у култури обезбјеђују се у буџету Републике.

(2) Из буџета Републике обезбјеђују се средства за:

1) рад и функционисање јавних установа културе чији је оснивач Република,

2) суфинансирање инвестиционог улагања у установе културе чији је оснивач Република,

3) програмске активности јавних установа културе чији је оснивач Република,

4) суфинансирање установа културе чији је оснивач јединица локалне самоуправе по основу матичне дјелатности,

5) лична примања запослених у установама културе којима је утврђен статус матичности,

6) лична примања запослених у народним библиотекама чији је оснивач јединица локалне самоуправе,

7) право на накнаду прописану чланом 25. став 5. овог закона,

8) суфинансирање облика подршке у складу са чланом 48. овог закона.

(3) Износ средстава из става 2. т. 1) и 3) овог члана утврђује се на основу усвојеног буџета Министарства за текућу годину.

(4) Годишњи програм рада установа мора да дефинише и прати планиране активности, пројекте, програме и циљеве установе за текућу годину, са циљем да обухвати култур-

не, умјетничке, едукативне и друге активности у складу са мисијом и визијом установе, док финансијски план мора да предвиђа приходе и расходе установе и да прати усвојени годишњи програм рада.

(5) Начин расподјеле средстава из става 2. т. 1) и 3) овог члана прописује се правилником, којим се разрађују услови из става 4. овог члана.

(6) Министар доноси Правилник о поступку утврђивања испуњености услова и начину расподјеле средстава установама културе чији је оснивач Република.

(7) Додјела средстава субјектима у култури врши се у складу са правилима државне помоћи у Републици.”

Члан 17.

У члану 63. у тачки 2) ријеч: “отклањање” замјењује се ријечју: “усаглашавање”.

Члан 18.

Послије члана 66. додаје се нови члан 66а, који гласи:

“Доношење подзаконских аката

Члан 66а.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о поступку утврђивања испуњености услова и начину расподјеле средстава установама културе чији оснивач је Република (члан 59. став 6).”

Члан 19.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-1363/25
6. новембра 2025. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

2302

На основу члана 19. тачка в) Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21), члана 43. ст. 1. и 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08) и тачке IV Одлуке о дугорочном задуживању Републике Српске за 2025. годину (“Службени гласник Републике Српске”, број 110/24), Влада Републике Српске, на 11. сједници, одржаној 19.11.2025. године, доноси

ОДЛУКУ

О ОСАМДЕСЕТ ПРВОЈ ЕМИСИЈИ ОБВЕЗНИЦА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЈАВНОМ ПОНУДОМ

I

1) Република Српска емитује обвезнице јавном понудом ради обезбјеђивања средстава за намјене прописане чланом 14. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске.

2) Циљани номинални износ емисије је 40.000.000 КМ.

3) Коначан номинални износ емисије објављује се у Обавјештењу о резултатима емисије, у складу са временским распоредом емисије наведеним у јавном позиву, а који не може бити виши од циљаног износа емисије увећаног за вриједност 50% тог износа.

4) Изузетно, у случају уписа обвезница јавном понудом у вриједности вишој од износа утврђеног у подтачки 3) ове тачке, коначан номинални износ емисије утврђује министар финансија уз претходну сагласност Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

II

Основни елементи емисије су:

- пуни назив и адреса емитента: Република Српска, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука,

- ознака и регистарски број у Регистру емитената код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске: Република Српска емитује хартије од вриједности на основу посебног закона и није обавезана претходно да се упише у Регистар емитената код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске,

- орган који је донио Одлуку о дугорочном задуживању Републике Српске за 2025. годину: Народна скупштина Републике Српске,

- намјена прикупљених средстава: намјене прописане чланом 14. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске,

- врста емисије: обвезнице јавном понудом које гласе на име,

- редни број емисије, ознака врсте и класа хартија од вриједности: осамдесет прва емисија дугорочних обвезница јавном понудом,

- број, номинална вриједност хартија од вриједности и укупна вриједност емисије: циљани број 40.000 обвезница номиналне вриједности 1.000 КМ, укупна циљана вриједност емисије 40.000.000 КМ,

- доспијеће, висина камате, начин и рокови исплате главнице и камате: доспијеће емисије је пет година од дана регистрације емисије у Централном регистру хартија од вриједности а. д. Бања Лука (у даљем тексту: Централни регистар), номинална камата је 5,5% на годишњем нивоу, главница се исплаћује једнократно по доспијећу (по истеку рока од пет година од дана регистрације емисије), а камата се исплаћује једном годишње (по истеку сваке године од дана регистрације емисије),

- износ регистрованог основног капитала: емитент нема регистровани основни капитал,

- права и ограничења права: право на поврат главнице и на наплату припадајуће камате по доспијећу истих,

- без права прече куповине,

- продајна цијена: продајна цијена утврђује се у проценту од номиналне вриједности, у складу са ограничењима из Одлуке о дугорочном задуживању Републике Српске у 2025. години,

- критеријум успјешности емисије: емисија нема постављени критеријум успјешности,

- вријеме почетка уписа: најмање седам дана од дана објављивања јавног позива,

- вријеме завршетка: два дана од почетка уписа,

- мјесто уписа и уплате: упис се врши код овлашћених берзанских посредника, на Бањалучкој берзи хартија од вриједности а. д. Бања Лука (у даљем тексту: Бањалучка берза), обвезнице се продају на Бањалучкој берзи, уплата се врши у року и на рачун који буду одређени у јавном позиву,

- право на завршетак поступка јавне понуде хартија од вриједности: емитент задржава право завршетка понуде прије истека рока утврђеног за упис истих,

- прије крајњег доспијећа обвезнице власник обвезнице има право да поднесе захтјев за склапање споразума са Министарством финансија у вези са амортизацијом обвезнице са валутном клаузулом,

- у случају склапања споразума примјењује се валутна клаузула евро, а у случају промјене званичног курса конвертибилне марке према евра, који утврђује Централна банка БиХ (у даљем тексту: ЦББиХ), обвезнице које су предмет ове одлуке и склопљеног споразума прерачунаваће се и уплаћивати у противвриједности конвертибилне марке за евро, према средњем курсу у ЦББиХ који важи на дан аукције,

- у случају промјене званичног курса конвертибилне марке према евра, који утврђује ЦББиХ, обвезнице које су предмет ове одлуке и склопљеног споразума прерачунаваће се и исплаћивати у противвриједности конвертибилне марке за евро, према средњем курсу у ЦББиХ, који важи два дана прије рока доспијећа.

III

1) Бањалучка берза на крају јавне понуде обвезница сачињава извјештај у складу са прописима којим се уређује пословање Бањалучке берзе и доставља тај извјештај Централном регистру, члановима Бањалучке берзе и Министарству финансија.

2) Централни регистар, по захтјеву, доставља Министарству финансија обрађене податке који садрже идентификационе податке о купцима обвезница.

3) Министарство финансија, након провјере извршених уплата, доставља Централном регистру одлуку о емисији и захтјев за регистрацију обвезница, у складу са прописима којим се уређује регистрација хартија од вриједности.

4) На основу захтјева Министарства финансија, Централни регистар врши регистрацију обвезница и о регистрацији обавјештава Бањалучку берзу.

5) На основу извјештаја о регистрацији Централног регистра, Министарство финансија подноси захтјев Бањалучкој берзи за уврштење обвезнице на берзанско тржиште.

IV

1) Република Српска може у било које вријеме откупити обвезнице ове емисије, по било којој цијени на тржишту или на други начин, у складу са одлуком Владе, под условом да у случају куповине јавном понудом таква понуда буде једнако доступна свим власницима обвезница.

2) Власник обвезнице нема право да тражи пријевремено доспијеће обвезница, тј. прогласи било коју обвезницу доспјелом и плативом прије њеног доспијећа.

V

Средства за измирење обавеза по овој емисији обезбјеђују се из буџета Републике Српске.

VI

Камата, односно главница исплаћује се на дан доспијећа камате, односно доспијећа главнице, а најкасније у року од три дана од дана доспијећа, преносом средстава на рачун власника обвезница.

VII

У случају кашњења са исплатом камате, односно главнице из обвезница, власник има право на законску затезну камату обрачунату на исту, а која тече од истека рока из тачке VI ове одлуке до дана исплате.

VIII

1) Обвезнице представљају директну и безусловну обавезу Републике Српске и имају једнак статус са свим другим обавезама које чине дуг Републике Српске, у складу са Законом о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске.

2) Отплата дуга из подтачке 1) ове тачке (која чини дуг Републике Српске) представља приоритетну обавезу и измирује се из прихода Републике Српске.

IX

Ако емисија обвезница не буде реализована по прихватљивим условима за Републику Српску, емитент ће купцима обвезница вратити уплаћена средства.

X

Овлашћује се министар финансија за спровођење свих активности припреме, објаве и доношење потребних аката у вези са реализацијом емисије обвезница.

XI

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3823/25
19. новембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Др Саво Минић, с.р.

2303

На основу члана 43. ст. 1. и 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 11. сједници, одржаној 19.11.2025. године, д о н о с и

ОДЛУКУ**О ДАВАЊУ ГАРАНЦИЈЕ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ****I**

Даје се гаранција Владе Републике Српске за привремену боравак на територији Републике Српске господина генерала Ратка Младића из разлога присуствовања четрдесетодневном помену својој покојној сестри Милицы Аврам.

II

Саставни дио ове одлуке је гаранција Владе Републике Српске за господина генерала Ратка Младића.

III

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3824/25
19. новембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Др Саво Минић, с.р.

На основу члана 113. став 4. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 57/22 и 62/25), члана 18. Закона о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", бр. 68/07, 109/12 и 44/16) и члана 43. ст. 1. и 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 11. сједници, одржаној 19.11.2025. године, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О РАЗРЈЕШЕЊУ ДИРЕКТОРА ЈЗУ УНИВЕРЗИТЕТСКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

1. Владо Ђајић, др медицине, разрјешава се дужности директора ЈЗУ Универзитетски клинички центар Републике Српске.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3820/25
19. новембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Др Саво Минић, с.р.

На основу члана 113. став 4. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 57/22 и 62/25), члана 4. став 2. Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 25/03), члана 18. Закона о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", бр. 68/07, 109/12 и 44/16) и члана 43. ст. 1. и 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 11. сједници, одржаној 19.11.2025. године, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О ИМЕНОВАЊУ ВД ДИРЕКТОРА ЈЗУ УНИВЕРЗИТЕТСКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

1. Никола Шобот, др медицине, именује се за в. д. директора ЈЗУ Универзитетски клинички центар Републике Српске на период до два (2) мјесеца.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3821/25
19. новембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Др Саво Минић, с.р.

2304

На основу члана 49. став 3. Закона о ловству ("Службени гласник Републике Српске", број 63/24) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде д о н о с и

П РА В И Л Н И К**О КАТАСТРУ ЛОВИШТА****Члан 1.**

Овим правилником прописује се начин израде, вођења и достављања података катастра ловишта.

Члан 2.

(1) Катастар ловишта установљава и води корисник ловишта на основу података прикупљених непосредно на терену.

(2) Катастар ловишта установљава се и води за свако ловиште посебно.

Члан 3.

(1) Катастар ловишта садржи основне податке о ловишту, и то:

1) укупну површину ловишта, укључујући ловну и неловну површину,

2) структуру површина према CORINE класификацији, на основу програма за координацију информација о животној средини и природним ресурсима под називом CORINE (енгл. Coordination of Information on the Environment),

3) тип ловишта према надморској висини и намјени,

4) опис граница ловишта,

5) податке о основним врстама дивљачи у ловишту,

6) податке о ловно-узгојним и ловно-техничким објектима у ловишту.

(2) Катастар ловишта установљава се и води на образцу "Општи подаци катастра ловишта" и образцу "Праћење промјена катастра ловишта", који се налазе у прилозима 1. и 2. овог правилника и чине његов саставни дио.

Члан 4.

(1) Подаци који се уносе у образац "Општи подаци катастра ловишта" представљају почетно стање катастра ловишта установљено при изради нове ловне основе, на почетку уређајног периода.

(2) Подаци који се уносе у образац "Праћење промјена катастра ловишта" региструју промјене података из обрасца "Општи подаци катастра ловишта", а попуњавају се сваке године најкасније до 5. априла текуће године, за протеклу ловну годину.

Члан 5.

(1) Попуњен образац "Општи подаци катастра ловишта" доставља се једном, на почетку уређајног периода за који се доноси ловна основа, и то заједно са првим подацима по образцу "Праћење промјена катастра ловишта".

(2) Корисник ловишта до 30. априла доставља Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде образац "Праћење промјена катастра ловишта", у који су унесени подаци за протеклу ловну годину.

Члан 6.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину израде, вођењу и достављању података катастра ловишта ("Службени гласник Републике Српске", бр. 107/09 и 23/14).

Члан 7.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.06.1-332-1110/25
3. новембра 2025. године
Бања Лука

Министар,
Анђелка Кузмић, с.р.

ПРИЛОГ 1.

ОБРАЗАЦ “ОПШТИ ПОДАЦИ КАТАСТРА ЛОВИШТА”

1) Основни подаци о ловишту

- Назив ловишта:

- Општина/град на чијем подручју се налази ловиште:

- Назив органа који је установио ловиште:

- Број и датум акта о установљењу ловишта:

- Број и датум акта о предаји ловишта на коришћење:

- Назив корисника ловишта:

2) Површине:

- Укупна површина ловишта ha

Од укупне површине ловишта:

- Ловна површина..... ha

- Изграђена (неловна) површина ha

Структура површина ловишта према CORINE класификацији:

- Оранице (ненаводњене) ha

- Воћњаци..... ha

- Ливаде..... ha

- Комбинована пољопривредна производња (са становањем мале густине)..... ha

- Претежно пољопривредна земљишта са значајним учешћем природне вегетације..... ha

- Лишњарске шуме..... ha

- Четинарске шуме ha

- Мјешовите шуме..... ha

- Природни пашњаци и травњаци ha

- Вриштине и тресетишта..... ha

- Склерофилна вегетација ha

- Шикаре и шиљаци ha

- Ријечни спрудови ha

- Стијене..... ha

- Подручја са оскудном вегетацијом (планинске зоне)..... ha

- Пожаришта ha

- Мочваре ha

- Водотоци..... ha

- Језера..... ha

3) Надморска висина ловишта: од _____ до _____ метара

4) Намјена ловишта:

5) Опис граница ловишта (из акта о установљењу ловишта):

6) Основне врсте дивљачи у ловишту:

ВРСТА ДИВЉАЧИ	ЛОВНОПРОДУКТИВНА ПОВРШИНА	БОНИТЕТ ЛОВИШТА	КАПАЦИТЕТ ЛОВИШТА
1	2	3	4

(У табелу се уносе подаци за основне врсте дивљачи које се узгајају и користе у ловишту, а попуњава се на основу записника о утврђивању ловнопродуктивних површина, бонитета и капацитета ловишта.)

7) Објекти у ловишту:

- ловно-узгојни објекти (прихватилишта, хранилишта, солила и сл.)

- ловно-технички објекти (чеке, стазе, колибе и сл.)

ПРИЛОГ 2.

ОБРАЗАЦ ЗА “ПРАЋЕЊЕ ПРОМЈЕНА КАТАСТРА ЛОВИШТА”

ЗА ЛОВНУ 20__ / __ годину

1.	Назив ловишта	
2.	Општина на чијем је подручју	
3.	Корисник ловишта	

а) Стање дивљачи

ВРСТА ДИВЉАЧИ	КАПАЦИТЕТ ЛОВИШТА	ПРОЉЕЋНО БРОЈНО СТАЊЕ	ИЗЛОВЉЕНО	ГУБИЦИ (евидентирани и процијењени)	УКУПНО ИЗЛОВЉЕНО И ГУБИЦИ	ОСТАЈЕ ЗА НАРЕДНУ ЛОВНУ ГОДИНУ
1	2	3	4	5	6 (4 + 5)	7 (3 – 6)

(У табелу се уносе подаци за протеклу ловну годину за основне врсте дивљачи које се узгајају и користе у ловишту.)

б) Стање ловних објеката

ГРУПА	НАЗИВ	СТАЊЕ НА ПОЧЕТКУ ЛОВНЕ ГОДИНЕ	ОТПИСАНО У ТОКУ ЛОВНЕ ГОДИНЕ	ИЗГРАЂЕНО ИЛИ НАБАВЉЕНО У ТОКУ ЛОВНЕ ГОДИНЕ	СТАЊЕ НА КРАЈУ ЛОВНЕ ГОДИНЕ
1	2	3	4	5	6 (3 – 4 + 5)
Ловно-узгојни	Хранилишта за длакаву дивљач				
	Хранилишта за пернату дивљач				
	Солила				
	Појилишта				
Ловно-технички	Ловачке колибе				
	Ловачке куће				
	Домови				
	Затворене чеке				
Опрема					

(У табелу се уносе и проширени подаци из одговарајуће групе ловних објеката.)

Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове

На основу члана 68а. и члана 198. Закона о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23) и на основу члана 53. став 1. Правилника о дигиталном геодетском плану ("Службени гласник Републике Српске", број 43/04), директор Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О СТАВЉАЊУ БАЗА ПОДАТАКА ДИГИТАЛНОГ КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА У СЛУЖБЕНУ УПОТРЕБУ

1. Стављају се у службу употребу базе података дигиталног катастарског плана општине Фоча размјере 1 : 2500, и то за катастарске општине: Крна Јела, Мештревац, Викоч, Тврдаци и Тохولي.

2. Даном ступања на снагу база података дигиталног катастарског плана за катастарске општине наведене у тачки 1. Рјешења стављају се ван службе употребе катастарски планови израђени у аналогном облику.

3. Површине парцела преузимају се из катастарског оператива.

4. Ово рјешење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 21.03/952.1-949/25

10. новембра 2025. године
Бања Лука

Директор,
Мр Драган Станковић, с.р.

Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Републике Српске, на основу члана 115. став 1. Закона о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ПОТВРЂИВАЊУ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА ДИО КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ БАНЧИЋИ, ОПШТИНА ЉУБИЊЕ

1. Потврђује се да је катастар непокретности за дио катастарске општине Банчићи, општина Љубиње, површине 144 170 м², за парцеле означене као к.ч. бр. 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1342 и 1343, основан у складу са Законом о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23).

2. Даном ступања катастра непокретности за дио катастарске општине Банчићи, општина Љубиње, ставља се ван снаге и престаје да важи пописни катастар за парцеле означене као к.ч. бр. 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1342 и 1343, к.о. Банчићи.

3. Налаже се Подручној јединици Љубиње да даном ступања на снагу катастра непокретности за дио катастарске општине Банчићи, општина Љубиње, поступи у складу са тачком 2. овог рјешења.

4. Катастар непокретности за непокретности поближе описане у тачки 1. овог рјешења ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 21.08/951-3/25

14. новембра 2025. године
Бања Лука

Директор,
Мр Драган Станковић, с.р.

Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Републике Српске, на основу члана 115. став 1. Закона о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ПОТВРЂИВАЊУ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА ДИО КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ ГРАБОВИЦА, ОПШТИНА КОТОР ВАРОШ

1. Потврђује се да је катастар непокретности за дио катастарске општине Грабовица, општина Котор Варош, површине од 2 643 326 м², и то за парцеле означене бр. 1076/1, 1076/6, 1073, 1076/2, 1075, 1076/3, 671, 672, 627, 1185, 1186, 1187, 1067, 1068, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1188, 1189, 1181/1, 1182, 1183, 1184, 628, 629, 630, 631, 1181/2, 51, 52/1, 53, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 499, 500, 501, 546/1, 546/2, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 646, 647, 632, 633, 1125/2, 997, 998, 999, 1000, 1046, 206, 207, 209, 210/1, 990, 1005, 1006, 1007, 1008, 1017, 1048, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1125/5, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 239, 240, 123, 124, 138/1, 139, 140/1, 140/3, 173, 174, 178, 253, 1025, 1026, 122, 140/2, 144/2, 149, 150, 169, 170, 171, 172, 195, 255, 256, 148, 151, 152/1, 152/2, 189, 200, 202, 232, 233, 258, 265, 266, 1019, 1029, 1030, 1031, 1032, 82, 83, 84, 243, 248, 1036, 1042, 182, 183, 184, 185, 190, 191, 238, 244, 245, 246, 247, 264, 1034, 135, 136, 137, 144/1, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1037, 177, 241, 1033, 1035, 1545, 1274/3, 1416/2, 1417/2, 1429, 1430, 2569/2, 1441/1, 1441/2, 1442, 2569/1, 1274/4, 1433, 1434, 1435, 1436, 1451, 1452, 1241/1, 1242/1, 1413, 1358/2, 1397, 1398/2, 1399/2, 1407, 1408, 1412, 1414/2, 1415/2, 1415/3, 1447, 1448, 1449/2, 1449/3, 1450/2, 1462, 1425/2, 1426/1, 1437, 1438, 1439, 1440, 1332, 1333, 1400, 1401, 1402, 1409, 1410, 1418, 1419, 1421, 1443, 1444, 1445, 1446, 1472, 1537, 1538/1, 2602/1, 2621, 2622, 576, 577, 579, 580, 581, 583, 588, 589/1, 589/2, 592, 96, 97, 350, 276, 269, 275, 335, 336, 212, 213, 249, 250, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292/1, 292/2, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 332, 333, 525, 664, 665, 1227, 251, 252, 259, 260, 270, 271, 319, 328, 329, 337, 347, 348, 349, 156/1, 156/2, 156/3, 166, 167, 168, 196, 199, 316, 320, 345, 346, 1265, 1082, 1083, 1342, 154/1, 175, 322, 323, 356, 357, 358, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 176, 343, 344, 131/1, 131/2, 132/1, 132/2, 159, 160, 1070, 305, 352, 354, 355, 214, 215/4, 216/2, 219/2, 219/3, 220/3, 300, 314, 315/2, 273, 310, 311, 315/1, 331, 1260/1, 1261, 1262, 1263/3, 1270, 1346/1, 2255, 2256, 2266, 2267, 2268, 2240, 2201, 2242, 2245, 2247, 2248, 2249, 2250, 2241, 2246, 2261, 2262, 2253, 2254, 2193, 2194, 2195, 2271, 2272, 1486, 1487, 1518/1, 1519, 1520, 1521, 1527, 1536, 1560, 1563/1, 1939, 1940, 1481, 1549, 1924, 1925, 1926, 2525, 2534, 2535, 2536, 2537, 1484/1, 1523, 1916, 1917, 1918, 1950, 1951, 2526, 2545, 2554, 2533, 2559, 1282, 790, 791, 792, 793, 1584, 1585, 1586, 1587, 1580, 1572, 1573, 1577/1, 1577/2, 1578, 1582, 1878/1, 1575, 1576/1, 1576/2, 1579, 1581, 1285, 1286/2, 1266, 1275, 1280, 1281/1, 1251, 1252, 1286/1, 1297, 1298, 1301, 1547, 1548, 2528, 1525, 1271, 1281/2, 1336, 1337, 1338/1, 1350, 1351/1, 1367/1, 1387, 1388, 1389, 1390, 2517, 1910, 1943, 2406, 2407, 2529, 2553, 2555, 2564, 1191, 1192, 1193, 1196/6, 1254, 1531, 1568, 2552, 2565, 1514, 2561, 1583, 2205, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1528/1, 2548, 2551, 2583, 1127, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1243, 1938, 1284, 1130/2, 1131/2, 1488, 1491/1, 1517/1, 1517/3, 1562, 1563/4, 1930/2, 1493, 1494, 1505/2, 1506, 1515/1, 1515/3, 1516, 1529/1, 1530/1, 1563/5, 1930/3, 1931, 2547, 1500, 1501, 1502, 1524, 1550, 1551, 1552, 1592, 1593, 1594, 1942, 2546, 1328, 2196, 2243, 2252, 1453, 1454, 1458, 1459, 1455, 1456/2, 1456/3, 1457, 1460, 1461, 49/3, 54, 49/4, 50/2, 52/2, 61, 62, 63, 64, 65, 55, 49/1, 49/2, 50/1, 50/3, 66, 67, 68, 69, 70, 1427, 1428/1, 1431, 1432/2, 731, 809, 727, 1202, 1203, 1217/3, 1218/1, 1221, 1647, 822, 810, 680, 681, 682, 690/1, 690/2, 697, 702, 725, 746, 747, 751, 756, 776, 777, 788, 1649, 1650, 1651, 1652, 1678, 1679, 1680, 1698, 1622, 1623, 712, 713, 714, 732, 698, 699, 735, 771, 772, 778, 779, 780, 781, 1643, 1240, 1242/3, 89/1, 89/2, 753, 869, 1086, 1092/1, 1092/2, 1093, 1372, 1822, 1196/1, 1196/2, 1196/3, 1196/4, 1196/5, 197/1, 198, 1072/2, 93/5, 10/2, 1090/4, 1090/5, 1091/4, 1091/5, 91/2 и 1357/3, основан у складу са Законом о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23).

2. Даном ступања на снагу катастра непокретности за дио катастарске општине Грабовица, општина Котор Варош, стављају се ван снаге и престају да важе:

1) катастар земљишта за катастарску општину Грабовица, и то за парцеле означене бр. 1076/1, 1076/6, 1073, 1076/2, 1075, 1076/3, 671, 672, 627, 1185, 1186, 1187, 1067, 1068, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1188, 1189, 1181/1, 1182, 1183, 1184, 628, 629, 630, 631, 1181/2, 51, 52/1, 53, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 499, 500, 501, 546/1, 546/2, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 646, 647, 632, 633, 1125/2, 997, 998, 999, 1000, 1046, 206, 207, 209, 210/1, 990, 1005, 1006, 1007, 1008, 1017, 1048, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1125/5, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 239, 240, 123, 124, 138/1, 139, 140/1, 140/3, 173, 174, 178, 253, 1025, 1026, 122, 140/2, 144/2, 149, 150, 169, 170, 171, 172, 195, 255, 256, 148, 151, 152/1, 152/2, 189, 200, 202, 232, 233, 258, 265, 266, 1019, 1029, 1030, 1031, 1032, 82, 83, 84, 243, 248, 1036, 1042, 182, 183, 184, 185, 190, 191, 238, 244, 245, 246, 247, 264, 1034, 135, 136, 137, 144/1, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1037, 177, 241, 1033, 1035, 1545, 1274/3, 1416/2, 1417/2, 1429, 1430, 2569/2, 1441/1, 1441/2, 1442, 2569/1, 1274/4, 1433, 1434, 1435, 1436, 1451, 1452, 1241/1, 1242/1, 1413, 1358/2, 1397, 1398/2, 1399/2, 1407, 1408, 1412, 1414/2, 1415/2, 1415/3, 1447, 1448, 1449/2, 1449/3, 1450/2, 1462, 1425/2, 1426/1, 1437, 1438, 1439, 1440, 1332, 1333, 1400, 1401, 1402, 1409, 1410, 1418, 1419, 1421, 1443, 1444, 1445, 1446, 1472, 1537, 1538/1, 2602/1, 2621, 2622, 576, 577, 579, 580, 581, 583, 588, 589/1, 589/2, 592, 96, 97, 350, 276, 269, 275, 335, 336, 212, 213, 249, 250, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292/1, 292/2, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 332, 333, 525, 664, 665, 1227, 251, 252, 259, 260, 270, 271, 319, 328, 329, 337, 347, 348, 349, 156/1, 156/2, 156/3, 166, 167, 168, 196, 199, 316, 320, 345, 346, 1265, 1082, 1083, 1342, 154/1, 175, 322, 323, 356, 357, 358, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 176, 343, 344, 131/1, 131/2, 132/1, 132/2, 159, 160, 1070, 305, 352, 354, 355, 214, 215/4, 216/2, 219/2, 219/3, 220/3, 300, 314, 315/2, 273, 310, 311, 315/1, 331, 1260/1, 1261, 1262, 1263/3, 1270, 1346/1, 2255, 2256, 2266, 2267, 2268, 2240, 2201, 2242, 2245, 2247, 2248, 2249, 2250, 2241, 2246, 2261, 2262, 2253, 2254, 2193, 2194, 2195, 2271, 2272, 1486, 1487, 1518/1, 1519, 1520, 1521, 1527, 1536, 1560, 1563/1, 1939, 1940, 1481, 1549, 1924, 1925, 1926, 2525, 2534, 2535, 2536, 2537, 1484/1, 1523, 1916, 1917, 1918, 1950, 1951, 2526, 2545, 2554, 2533, 2559, 1282, 790, 791, 792, 793, 1584, 1585, 1586, 1587, 1580, 1572, 1573, 1577/1, 1577/2, 1578, 1582, 1878/1, 1575, 1576/1, 1576/2, 1579, 1581, 1285, 1286/2, 1266, 1275, 1280, 1281/1, 1251, 1252, 1286/1, 1297, 1298, 1301, 1547, 1548, 2528, 1525, 1271, 1281/2, 1336, 1337, 1338/1, 1350, 1351/1, 1367/1, 1387, 1388, 1389, 1390, 2517, 1910, 1943, 2406, 2407, 2529, 2553, 2555, 2564, 1191, 1192, 1193, 1196/6, 1254, 1531, 1568, 2552, 2565, 1514, 2561, 1583, 2205, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1528/1, 2548, 2551, 2583, 1127, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1243, 1938, 1284, 1130/2, 1131/2, 1488, 1491/1, 1517/1, 1517/3, 1562, 1563/4, 1930/2, 1493, 1494, 1505/2, 1506, 1515/1, 1515/3, 1516, 1529/1, 1530/1, 1563/5, 1930/3, 1931, 2547, 1500, 1501, 1502, 1524, 1550, 1551, 1552, 1592, 1593, 1594, 1942, 2546, 1328, 2196, 2243, 2252, 1453, 1454, 1458, 1459, 1455, 1456/2, 1456/3, 1457, 1460, 1461, 49/3, 54, 49/4, 50/2, 52/2, 61, 62, 63, 64, 65, 55, 49/1, 49/2, 50/1, 50/3, 66, 67, 68, 69, 70, 1427, 1428/1, 1431, 1432/2, 731, 809, 727, 1202, 1203, 1217/3, 1218/1, 1221, 1647, 822, 810, 680, 681, 682, 690/1, 690/2, 697, 702, 725, 746, 747, 751, 756, 776, 777, 788, 1649, 1650, 1651, 1652, 1678, 1679, 1680, 1698, 1622, 1623, 712, 713, 714, 732, 698, 699, 735, 771, 772, 778, 779, 780, 781, 1643, 1240, 1242/3, 89/1, 89/2, 753, 869, 1086, 1092/1, 1092/2, 1093, 1372, 1822, 1196/1, 1196/2, 1196/3, 1196/4, 1196/5, 197/1, 198, 1072/2, 93/5, 10/2, 1090/4, 1090/5, 1091/4, 1091/5, 91/2 и 1357/3,

2) земљишна књига за катастарску општину Грабовица, и то за парцеле означене бр. 1196/2, 1196/3, 1196/4, 1196/5, 197/1, 198 и 1196/1.

3. Налаже се Подручној јединици Котор Варош да даном ступања на снагу катастра непокретности за дио катастарске општине Грабовица, општина Котор Варош, поступи у складу са тачком 2. овог рјешења.

4. Катастар непокретности за непокретности поближе описане у тачки 1. овог рјешења ступа на снагу осмог дана

од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 21.08/951-13/25

14. новембра 2025. године
Бања Лука

Директор,
Мр Драган Станковић, с.р.

Јавна здравствена установа Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске

На основу члана 119. став 1. Закона о здравственој заштити (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 57/22 и 62/25) и члана 17. став 1. тачка 1) Закона о систему јавних служби (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 68/07, 109/12 и 44/16), Управни одбор Јавне здравствене установе Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске, на Првој редовној сједници, одржаној 23. октобра 2025. године, д о н о с и

СТАТУТ

ЈАВНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ ЗАВОД ЗА ДИЈАЛИЗУ И ТРАНСПЛАНТАЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим статутом уређују се назив оснивача, назив и сједиште, дјелатност, унутрашња организација, органи и стручна тијела, услови за именовање и разрешење директора и Управног одбора, као и друга питања од значаја за рад Јавне здравствене установе Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске (у даљем тексту: Завод).

Члан 2.

Оснивач Завода у име Републике Српске је Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

ГЛАВА II НАЗИВ И СЈЕДИШТЕ ЗАВОДА

Члан 3.

(1) Пуни назив Завода је Јавна здравствена установа Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске, а скраћени назив је ЈЗУ Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске.

(2) Сједиште Завода је у Бањој Луци, Видовданска улица број 8.

Члан 4.

(1) Завод може промијенити назив и сједиште.
(2) О промјенама назива и сједишта одлучује Управни одбор Завода, уз сагласност Владе.

ГЛАВА III ДЈЕЛАТНОСТИ ЗАВОДА

Члан 5.

Дјелатности Завода су:

- 1) 86.10 - Дјелатност болница,
- 2) 86.22 - Дјелатност специјалистичке медицинске праксе,
- 3) 86.90 - Остале дјелатности здравствене заштите,
- 4) 49.39 - Остали копнени превоз путника (за властите потребе).

Члан 6.

(1) Завод обавља здравствену дјелатност на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите из области дијализе и трансплантације, у складу са Законом о здравственој заштити.

(2) Завод пружа здравствене услуге хемодијализе и перитонеумске дијализе за пацијенте са дијагнозом реналне инсуфицијенције, као и услуге хемоперфузије и хемадсорп-

ције и здравствене услуге из области трансплантацијске медицине за пацијенте са дијагнозом реналне инсуфицијенције, и то предтрансплантациону обраду и посттрансплантационо праћење пацијената.

(3) Завод води медицинску документацију и доставља индивидуалне, збирне и периодичне извјештаје у складу са прописима којим се уређује област здравствене документације и евиденција у области здравства.

(4) У Заводу се воде пословне књиге у складу са прописима којим се уређује област рачуноводства и прописаним стандардима.

(5) Резултати пословања Завода исказују се кроз полу-годишњи и годишњи обрачун.

ГЛАВА IV УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАВОДА

Члан 7.

Унутрашња организација Завода уређује се у складу са дјелокругом рада с циљем обезбјеђења благовремене и ефикасне здравствене заштите, рационалног обављања послова и ефикасног руковођења организационим јединицама.

Члан 8.

Дјелатности из члана 5. овог статута Завод ће обављати преко основних и унутрашњих организационих јединица.

Члан 9.

Основне организационе јединице у Заводу су:

- 1) службе и
- 2) центри за дијализу.

Члан 10.

Службе се организују као основне организационе јединице за обављање послова из здравствене дјелатности, и то: дијализе и трансплантације, као и за обављање послова из немедицинске дјелатности, као што су: правни, кадровски, финансијско-рачуноводствени, плански, аналитичко-информативни, општи и технички послови.

Члан 11.

Центри за дијализу су основне организационе јединице Завода у којима се обављају здравствене услуге из области дијализе за пацијенте са дијагнозом реналне инсуфицијенције, те се формирају за одређено подручје Републике Српске, и то:

- 1) Центар за дијализу Бања Лука,
- 2) Центар за дијализу Лакташи,
- 3) Центар за дијализу Градишка,
- 4) Центар за дијализу Приједор,
- 5) Центар за дијализу Добој,
- 6) Центар за дијализу Шамац,
- 7) Центар за дијализу Бијељина,
- 8) Центар за дијализу Зворник,
- 9) Центар за дијализу Источно Сарајево,
- 10) Центар за дијализу Требиње,
- 11) Центар за дијализу Фоча.

Члан 12.

Унутрашње организационе јединице Завода су:

- 1) одсједи,
- 2) амбуланте.

Члан 13.

Унутрашња организација Завода детаљније се утврђује Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Члан 14.

Статусне промјене Завода (подјела, спајање или припајање), као и усаглашавање, промјена, односно проши-

рење дјелатности, могу се вршити на начин и по поступку утврђеним законом.

ГЛАВА V ПОСЛОВНА И ПРОФЕСИОНАЛНА ТАЈНА И ЈАВНОСТ РАДА ЗАВОДА

Члан 15.

Под пословном тајном у смислу овог статута сматрају се:

- 1) подаци који се односе на процјену имовине,
- 2) план физичко-техничког обезбјеђења Завода,
- 3) подаци које надлежни орган одреди као повјерљиве,
- 4) подаци који садрже понуде на конкурс или јавно надметање до објављивања резултата конкурса, односно јавног надметања,
- 5) други подаци који су као повјерљиви утврђени законом или другим прописима.

Члан 16.

(1) Податке који представљају пословну тајну, трећим лицима у закону одређеном поступку, може саопштити директор Завода или лице које он овласти, под условом да саопштавање тих података не наноси штету општем интересу Завода или трећим лицима.

(2) Повредом пословне тајне не сматра се саопштавање података члановима Управног одбора Завода ако је саопштење неопходно ради остваривања његове функције.

(3) Лице које на сједницама Управног одбора саопштава податке који представљају пословну тајну дужно је да присутне упозори да су дужни да податке чувају као пословну тајну и да се то записнички констатује.

Члан 17.

(1) Здравствени радник и здравствени сарадник запослен у Заводу обавезан је да чува као професионалну тајну све чињенице и податке о здравственом стању грађанина у складу са Законом о здравственој заштити.

(2) Повреда чувања професионалне тајне представља тежу повреду радне обавезе здравственог радника и здравственог сарадника у складу са Законом о здравственој заштити и прописима којима је уређена област рада.

Члан 18.

(1) На захтјев надлежних правосудних органа, Завод даје податке, као и копије извода медицинске документације пацијената, а изузетно, може дати и cjелокупну медицинску документацију на увид док траје поступак пред надлежним правосудним органом.

(2) Податке из медицинске документације, као и копије медицинске документације, Завод може дати и органу старељства.

Члан 19.

(1) Информисање јавности о раду Завода врши директор, односно радник ког он за то овласти.

(2) О раду Управног одбора Завода јавност може информисати директор и председник Управног одбора.

ГЛАВА VI ПЕЧАТ И ШТАМБИЉ ЗАВОДА

Члан 20.

Завод има печат и штамбиљ.

Члан 21.

(1) Печат Завода је округлог облика, пречника 35 милиметара, а текст печата испишује се на начин да се у спољном кругу печата испишује "Република Српска", а у сљедећем унутрашњем кругу испишује се "ЈЗУ Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске".

(2) Текст печата из става 1. овог члана пише се ћириличким и латиничким писмом, а сам печат се означава редним бројем.

(3) Центри за дијализу могу имати печат, а текст печата испишује се на начин да се у спољном кругу печата испишује “ЈЗУ Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске”, а у сљедећем унутрашњем кругу испишује се “Центар за дијализу”, а у средини печата назив општине, односно града у којој се налази центар за дијализу.

(4) Текст печата из става 3. овог члана пише се ћириличким и латиничким писмом, а сам печат се означава редним бројем.

Члан 22.

Штамбил Завода је правоугаоног облика, димензија 70 мм · 35 мм, у чијем горњем дијелу је водоравно исписан текст: “ЈЗУ Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске”, а испод наведеног текста исписан је број и датум на који се уписује број протокола, односно дјеловодни број и датум када је акт примљен.

Члан 23.

(1) Директор Завода рјешењем утврђује број примјерака и именује лице задужено за употребу, чување и вођење евиденције о печатима.

(2) Радник који рукује печатом задужује се уз потпис и лично је одговоран за његову правилну употребу и чување у складу са рјешењем из става 1. овог члана.

ГЛАВА VII ПРАВНИ ПРОМЕТ, ЗАСТУПАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ ЗАВОДА

Члан 24.

(1) У правном промету са трећим лицима Завод иступа у своје име и за свој рачун, а за обавезе одговара без ограничења свим својим средствима.

(2) Влада за обавезе Завода одговара у правном промету до висине оснивачког улога.

(3) Директор руководи Заводом, представља и заступа Завод и одговоран је за законитост његовог рада.

(4) Директор руководи Заводом, представља и заступа Завод и одговоран је за законитост његовог рада.

Члан 25.

За обављање платног промета Завод има отворене жиро рачуне код пословних банака.

Члан 26.

(1) Директор Завода може генералном или специјалном пуномоћи пренијети овлашћења за заступање Завода на послена лица у Заводу или на друго лице.

(2) Пуномоћ из става 1. овог члана се издаје у писменом облику.

(3) Издата пуномоћ може се увијек опозвати.

Члан 27.

Завод у одсутности директора заступа и представља лице које овласти директор Завода.

ГЛАВА VIII СТРУЧНА ТИЈЕЛА ЗАВОДА

Члан 28.

Стручна тијела у Заводу су Колегијум и Етички одбор.

Члан 29.

Колегијум је стручно тијело које разматра рјешења суштинских питања која се намећу у примјени доктринарних ставова из дјелатности Завода у складу са Законом о здравственој заштити.

Члан 30.

(1) Колегијум Завода именује и разрјешава директор Завода на период од четири године.

(2) Чланови Колегијума су запослени у Заводу.

(3) Чланови Колегијума могу бити руководиоци организационих јединица.

(4) На сједнице Колегијума се могу позвати и трећа лица.

Члан 31.

Колегијум Завода предлаже директору Завода:

1) појединачно или групно стручно усавршавање здравствених радника и здравствених сарадника,

2) увођење медицинских и дијагностичких метода у складу са новим токовима развоја функционалне и класичне дијагностике,

3) обавља и друге послове по налогу директора Завода.

Члан 32.

(1) Сједнице Колегијума сазива и њима руководи директор Завода.

(2) Колегијум доноси Пословник о раду.

Члан 33.

Етички одбор је стручно тијело Завода које прати пружање и спровођење здравствене заштите на начелима професионалне етике и деонтологије у складу са Законом о здравственој заштити.

Члан 34.

(1) Етички одбор именује и разрјешава директор Завода на приједлог Колегијума, на период од четири године.

(2) Чланови Етичког одбора именују се из реда запослених здравствених радника у Заводу и грађана који живе или раде на територији за коју је Завод основан.

(3) Етички одбор има три члана, од којих је један из реда запослених у Заводу, а два из реда грађана који живе или раде на територији за коју је Завод основан.

(4) За члана Етичког одбора може бити именовано лице са завршеним интегрисаним академским студијама из области медицине (360 ECTS бодова) или еквивалентом, из реда запослених у Заводу или лице са високом школском спремом из реда грађана који живе или раде на територији за коју је Завод основан.

Члан 35.

(1) Мандат чланова Етичког одбора престаје истеком периода на који су именовани, као и у случају смрти или губитка пословне способности и разрјешења.

(2) Члан Етичког одбора може бити разријешен дужности и прије истека периода на који је именован, у сљедећим случајевима:

1) ако занемарује своје дужности у Етичком одбору,

2) ако се накнадно докаже да није испуњавао услове да буде именован за члана Етичког одбора,

3) у другим оправданим случајевима.

Члан 36.

(1) Задачи Етичког одбора у складу са Законом о здравственој заштити су да:

1) прати примјену начела професионалне етике и деонтологије у обављању здравствене дјелатности,

2) даје сагласност за спровођење научних истраживања, клиничких испитивања лијекова и медицинских средстава у Заводу која се сматрају претходним поступком у оквиру одобравања тих испитивања,

3) разматра стручна питања и даје мишљења у вези са узимањем дијелова људског тијела у медицинске и научно-наставне сврхе,

4) прати и анализира етичност односа између здравствених радника и пацијената, посебно у области давања сагласности пацијената за предложени медицински третман,

5) прати, анализира и даје мишљења о примјени начела професионалне етике у превенцији, дијагностици, лијечењу, рехабилитацији, истраживању, као и увођењу нових здравствених технологија,

6) разматра и друга етичка питања у обављању дјелатности Завода.

(2) Етички одбор је дужан да даје мишљење о питањима из своје надлежности директору Завода самостално или на његов захтјев.

(3) Етички одбор је дужан да подноси годишњи извјештај о раду Етичком комитету Министарства здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: Министарство).

(4) Етички одбор доноси Пословник о раду.

ГЛАВА IX ОРГАНИ ЗАВОДА

Члан 37.

Органи Завода су:

- 1) Управни одбор,
- 2) директор.

Члан 38.

(1) Управни одбор именује и разрјешава Влада, на приједлог Министарства, након спроведеног поступка јавне конкуренције, у складу са прописом који уређује систем јавних служби, на период од четири године.

(2) Управни одбор Завода има три члана.

(3) Члан Управног одбора не може бити лице запослено у Заводу.

(4) Предсједник Управног одбора се бира из редова чланова Управног одбора у складу са Пословником о раду Управног одбора.

Члан 39.

За чланове Управног одбора могу бити именована лица која испуњавају опште и посебне услове:

1) општи услови:

1. да је држављанин Републике Српске или Босне и Херцеговине,

2. да је старији од 18 година,

3. да није отпуштен из државне службе на основу дисциплинске мјере на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини или ентитетима у периоду од три године прије дана објављивања конкурса,

4. да није осуђиван за кривично дјело злоупотребе службеног положаја или за било које кривично дјело на безусловну казну затвора у трајању дужем од три мјесеца или да му није изречена мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности,

5. да се против њега не води кривични поступак,

6. да се на њега не односи члан IX став 1. Устава БиХ и

7. познавање проблематике у области здравства, познавање садржаја и начина рада Управног одбора;

2) посебни услови:

1. завршене интегрисане академске студије из области медицине, стоматологије или фармације - ВСС (VII-1 степен) или интегрисане студије - 360 ECTS бодова, први циклус академског или струковног студија са 240 ECTS бодова економског или правног факултета или еквивалент економског или правног факултета.

Члан 40.

(1) Мандат чланова Управног одбора траје четири године, а након истека мандата могу бити поново именовани на ту функцију.

(2) Дужност чланова Управног одбора престаје разрјешењем, и то:

- 1) истеком мандата на који је именован или
- 2) прије истека мандата.

(3) Влада, на приједлог Министарства, разрјешава компетан Управни одбор Завода и прије истека периода на који је именован ако:

1) не извршава своје обавезе у складу са законом и овим статутом,

2) Влада не усвоји извјештај о пословању и годишњи обрачун, уз образложење разлога због којих нису усвојени,

3) у финансијском пословању Завода у току мандата Управног одбора настане неоправдани нето губитак у годишњем обрачунском периоду.

(4) Влада, на приједлог Министарства, разрјешава појединог члана Управног одбора Завода и прије истека периода на који је именован:

1) на лични захтјев, подношењем оставке у писаној форми,

2) ако је приликом именовања прећутао или дао нетачне податке који су били значајни за именовање,

3) ако у току трајања мандата буде правоснажно осуђен за кривично дјело злоупотребе службеног положаја или за било које кривично дјело на безусловну казну затвора у трајању дужем од три мјесеца, или ако му буде изречена мјера забране вршења позива, дјелатности и дужности,

4) ако настане сукоб интереса, у складу са прописима којима се уређује спречавање сукоба интереса,

5) у случају потпуног губитка радне способности,

6) када члан Управног одбора заснује радни однос у Заводу,

7) из других разлога утврђених законом или овим статутом.

Члан 41.

Управни одбор врши сљедеће послове:

1) доноси статут Завода уз сагласност Владе,

2) вреднује успјешност пословања Завода у складу са Правилником о показатељима за оцјену успјешности финансијског пословања,

3) одлучује у другом степену о жалбама на одлуке директора у складу са законом,

4) одлучује о пословању Завода,

5) на приједлог директора разматра и усваја извјештај о пословању и годишњи обрачун уз сагласност Министарства,

6) на приједлог директора доноси програм рада и финансијски план Завода уз сагласност оснивача,

7) одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом и Статутом Завода,

8) на приједлог директора Завода доноси Правилник о раду,

9) на приједлог директора Завода доноси Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности,

10) на приједлог директора Завода доноси Правилник о поступку заштите од узнемиравања код послодавца,

11) на приједлог директора Завода доноси Правилник о јавним набавкама и поступку директног споразума,

12) на приједлог директора Завода доноси Правилник о заштити на раду,

13) на приједлог директора Завода доноси Правилник о заштити од пожара,

14) на приједлог директора Завода доноси Правилник о кућном реду,

15) на приједлог директора Завода доноси Правилник о канцеларијском и архивском пословању,

16) на приједлог директора Завода доноси Правилник о унутрашњем надзору,

17) на приједлог директора Завода доноси правилнике о коришћењу средстава Завода,

18) доноси и друге опште акте на приједлог директора Завода,

19) врши друге послове утврђене актом о оснивању и Статутом Завода.

Члан 42.

(1) Управни одбор је одговоран Влади за рад и пословање Завода, као и за штету која настане због незаконитог доношења, односно извршења одлука, у складу са законом.

(2) Управни одбор је дужан да Влади поднесе извјештај о раду једном годишње, а по захтјеву Владе и чешће.

Члан 43.

Управни одбор одлучује ако је присутно више од половине чланова Управног одбора и доноси одлуке већином гласова.

Члан 44.

Рад Управног одбора детаљније се прописује Пословником о раду Управног одбора.

Члан 45.

(1) Директор руководи Заводом, представља и заступа Завод и одговоран је за законитост рада Завода.

(2) Поред послова из става 1. овог члана утврђених прописом којим се уређује систем јавних служби и овим статутом, директор Завода:

- 1) одговара за финансијско пословање Завода,
 - 2) одговара за примјену одговарајућих технологија у пружању здравствене заштите,
 - 3) одговара за сигурност и квалитет услуга које Завод пружа,
 - 4) доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста уз сагласност Министарства.
- (3) Директор Завода најмање једном годишње подноси Управном одбору извјештај, у писаној форми, о пословању Завода и годишњи обрачун.
- (4) Извјештај из става 3. овог члана, након разматрања и усвајања од Управног одбора, директор Завода подноси Министарству до 31. марта текуће године за претходну годину.

Члан 46.

За директора Завода може бити именовано лице које испуњава сљедеће услове:

- 1) општи услови:
 1. да је држављанин Републике Српске или Босне и Херцеговине,
 2. да је старији од 18 година,
 3. завршене интегрисане академске студије из области медицине, стоматологије или фармације, први циклус академског или струковног студија из области медицине са 240 ECTS бодова, први циклус академског или струковног студија са 240 ECTS бодова економског или правног факултета,
 4. да није отпуштен из државне службе на основу дисциплинске мјере на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини или ентитетима у периоду од три године прије дана објављивања конкурса,
 5. да није осуђиван за кривично дјело злоупотребе службеног положаја или за било које кривично дјело на безусловну казну затвора у трајању дужем од три мјесеца или да му није изречена мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности,
 6. да се против њега не води кривични поступак,
 7. да се на њега не односи члан IX став 1. Устава БиХ;
- 2) посебни услови:
 1. завршена специјализација из области нефрологије,
 2. најмање пет година радног искуства на руководном радном мјесту,
 3. познавање рада области здравственог менаџмента који ће се као услов у процесу избора директора Завода тра-

жити по истеку пет година од дана ступања на снагу Закона о здравственој заштити,

4. познавање енглеског језика,

5. посједовање руководних и организационих способности, доказани резултати и успјех при обављању ранијих послова,

6. завршена додатна едукација из области трансплантације.

Члан 47.

(1) Директора именује и разрјешава Влада, на приједлог Министарства, након спроведеног поступка јавне конкуренције, у складу са прописима којим је уређен систем јавних служби.

(2) Директор Завода се именује на период од четири године, без ограничења броја мандата.

(3) Прије истека мандата, у року од шездесет дана, оба вјештава се Влада путем Министарства о потреби спровођења поступка избора директора у складу са законом.

Члан 48.

(1) Дужност директора Завода престаје разрјешењем, и то:

- 1) истеком мандата на који је именован или
 - 2) прије истека мандата.
- (2) Влада, на приједлог Министарства, разрјешава директора Завода прије истека мандата:
- 1) на лични захтјев, подношењем оставке у писаној форми,
 - 2) ако је приликом именовања прећутао или дао нетачне податке који су били значајни за именовање,
 - 3) ако у току трајања мандата буде правоснажно осуђен за кривично дјело злоупотребе службеног положаја или за било које кривично дјело на безусловну казну затвора у трајању дужем од три мјесеца, или ако му буде изречена мјера забране вршења позива, дјелатности и дужности,
 - 4) ако Управни одбор утврди да је пропуштањем радње, на коју је био обавезан законом, другим прописом или актом Владе, проузроковао материјалну штету или веће сметње у раду Завода,
 - 5) ако Управни одбор или Влада не усвоји извјештај о пословању и годишњи обрачун из члана 115. став 3. Закона о здравственој заштити, уз образложење разлога због којих нису усвојени,
 - 6) ако у финансијском пословању Завода, у току мандата директора, настане неоправдан нето губитак у годишњем обрачунском периоду,
 - 7) ако свјесно крши или не примјењује опште или појединачне акте Владе из дјелокруга рада Завода,
 - 8) ако настане сукоб интереса у складу са прописима којима се уређује спречавање сукоба интереса,
 - 9) у случају потпуног губитка радне способности,
 - 10) испуњењем законом прописаних услова за пензионисање,
 - 11) из других разлога утврђених законом.

Члан 49.

(1) Директор за свој рад одговара Влади и Управном одбору.

(2) Директор сноси материјалну одговорност за одлуке које је донио, а којима је нанесена материјална штета у Заводу.

(3) Утврђивање материјалне одговорности и накнаде штете врши се у складу са законом и подзаконским актима.

Члан 50.

Поред права и дужности које врши у складу са овим статутом и законом, директор:

- 1) организује и руководи процесом рада у Заводу,

2) организује унутрашњи надзор ради утврђивања чињеница и околности предмета надзора,

3) доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста уз сагласност Министарства,

4) доноси план људских ресурса у Заводу на период од пет година, уз обавезу ревизије плана након двије године примјене, а по потреби и чешће,

5) извршава одлуке Управног одбора,

6) одлучује о заснивању и престанку радног односа и о распоређивању радника на радна мјеста, као и о свим другим правима и обавезама из радног односа у складу са законом и општим актима,

7) одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима радника на раду и у вези са радом,

8) именује и разрешава раднике са посебним овлашћењима и одговорностима,

9) доноси план стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника,

10) одговоран је за успостављање унутрашњег система континуираног унапређења квалитета и сигурности здравствене заштите у Заводу,

11) врши и друге послове у складу са законом, другим прописима, овим статутом и општим актима Завода.

ГЛАВА X ФИНАНСИРАЊЕ И СРЕДСТВА ЗА РАД ЗАВОДА

Члан 51.

Средства потребна за финансирање рада Завода обезбеђују се из средстава:

- 1) Фонда здравственог осигурања,
- 2) буџета Републике Српске,
- 3) буџета јединица локалне самоуправе,
- 4) корисника здравствене заштите,
- 5) донација,
- 6) осигуравајућих организација,
- 7) међународних фондова,
- 8) прихода од обављања научноистраживачке дјелатности и других извора у складу са законом.

Члан 52.

(1) Средства рада и пословања Завода чине ствари, новчана средства и материјална права.

(2) Завод у погледу коришћења, управљања и располагања средствима има обавезе и одговорност утврђене законом.

(3) Завод има право и обавезу да средства користи у складу са њиховом намјеном.

(4) Завод је обавезан да средства осигура код осигуравајуће организације.

(5) Завод може дати у закуп простор и опрему и друга средства неопходна за обављање здравствене дјелатности уз мишљење Владе, а на претходну сагласност Управног одбора.

ГЛАВА XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Овај статут се објављује у “Службеном гласнику Републике Српске” након ступања на снагу Одлуке Владе Републике Српске о давању сагласности на Статут Јавне здравствене установе Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске.

Члан 54.

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01/2025
23. октобра 2025. године
Бањалука

В. д. председника
Управног одбора,
Небојша Боројевић, с.р.

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине

На основу члана 3.14 Изборног закона Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), а у вези са чланом 19. и 20. Правилника о употреби и изради извода из Централног бирачког списка (“Службени гласник БиХ”, број 31/24), и Одлуке о расписивању и одржавању пријевремених избора за председника Републике Српске (“Службени гласник БиХ”, број 52/25), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 61. сједници, одржаној 13.11.2025. године, д о н и ј е л а

ОДЛУКУ

О УТВРЂИВАЊУ ИЗВОДА ИЗ ЦЕНТРАЛНОГ БИРАЧКОГ СПИСКА ЗА БИРАЧЕ КОЈИ ЋЕ ГЛАСАТИ ПУТЕМ МОБИЛНОГ ТИМА ЗА ПРИЈЕВРЕМЕНЕ ИЗБОРЕ ЗА ПРЕДСЈЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.
(Предмет)

Утврђује се да ће се на изводу из Централног бирачког списка за бираче који ће гласати путем мобилног тима за пријевремене изборе за председника Републике Српске наћи укупно 4.767 бирача, распоређена у 139 мобилних тимова.

Члан 2.
(Саставни дио Одлуке)

Саставни дио ове одлуке су изводи из Централног бирачког списка у електронском облику, за бираче који ће гласати путем мобилног тима, по општинама и мобилним тимовима, који се неће објавити у службеним гласилима.

Члан 3.
(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у “Службеном гласнику БиХ”, “Службеним новинама ФБиХ”, “Службеном гласнику Републике Српске”, “Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ” и на интернет страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број: 06-1-07-2-748-8/25
13. новембра 2025. године
Сарајево

Председник,
Јован Калаба, с.р.

На основу члана 14.3 став (5) и (6), а у вези са чланом 3.1, 3.6 став (7) тачка и 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 52/22, 67/22 и 24/24), члана 28. Упутства о процедурама за провођење пријевремених избора за председника Републике Српске (“Службени гласник БиХ”, број 52/25) и Одлуке о расписивању и одржавању пријевремених избора за председника Републике Српске (“Службени гласник БиХ”, број 52/25), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 60. сједници, одржаној 5.11.2025. године, д о н и ј е л а

ОДЛУКУ

О ЗАКЉУЧИВАЊУ, ПОТВРЂИВАЊУ И ОБЈАВИ БРОЈА БИРАЧА УПИСАНИХ У ЦЕНТРАЛНИ БИРАЧКИ СПИСАК ЗА ПРИЈЕВРЕМЕНЕ ИЗБОРЕ ЗА ПРЕДСЈЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.
(Предмет)

Овом одлуком утврђује се број бирача уписаних у Централни бирачки списак за потребе провођења пријевремених избора за председника Републике Српске.

Члан 2.

(Датум закључења и број бирача)

У Централни бирачки списак, закључно с подацима на дан 3.11.2025. године, у 24.00 часа, за пријевремене изборе за предсједника Републике Српске уписано је укупно 1.264.364 бирача.

Члан 3.

(Саставни дио Одлуке)

Саставни дио ове одлуке је Централни бирачки списак у електронском облику, закључен са стањем на дан 3.11.2025. године, у 24.00 часа, који се неће објавити у службеним гласилима.

Члан 4.

(Ступање на снагу и објава)

Ова одлука ступа на снагу даном објаве у “Службеном гласнику БиХ”, а објавиће се и у “Службеним новинама ФБиХ”, “Службеном гласнику Републике Српске”, “Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ” и на интернет страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број: 06-1-07-2-748-6/25

5. новембра 2025. године
СарајевоПредсједник,
Јован Калаба, с.р.**Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине**

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12, 14, 16. и 18. Закона о конкуренцији (“Службени гласник БиХ”, бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта FL Turkey Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi, Maslak Mah. Bilim Sk. Sun Plaza No:5A İç Kapi No:40 Sariyer/Istanbul, Република Турска, поднесеној путем опуномоћеника адвоката Златана Балте, фра Анђела Звиздовића 1, 71 000 Сарајево, запримљеној 9.5.2025. године под бројем: УП-02-26-1-11-1/25, Конкуренијски савјет, на 33. (тридесет трећој) сједници, одржаној 27.8.2025. године, д о н и о ј е

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на пружање услуга потпомогнуте оплодње у Босни и Херцеговини која ће настати стицањем заједничке контроле од стране привредних субјеката CVC Capital Partners plc, Hartenberg Holding, s.r.o. и Породице Бахџеси над циљним друштвима Бахџеси Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi и Бахџеси Kadın Sağlığı Tip Merkezleri Anonim Şirketi.

2. Обавезује се Подносилац пријаве, привредни субјекат FL Turkey Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi, да уплати административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ (пет хиљада конвертибилних марака) у корист буџета институција Босне и Херцеговине.

3. Ово рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.

4. Ово рјешење је коначно и биће објављено у “Службеном гласнику БиХ”, службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је 9.5.2025. године под бројем: УП-02-26-1-11-1/25 запримио Пријаву концентрације од стране привредног субјекта FL Turkey Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi, Maslak Mah. Bilim Sk. Sun Plaza No:5A İç Kapi No:40 Sariyer/Istanbul, Република Турска (даље у тексту: FL Turkey или Подносилац пријаве), путем опуномоћеника адвоката Златана Балте, фра Анђела Звиздовића 1, 71 000 Сарајево, којом привредни субјекти CVC Capital Partners plc (CVC Capital Partners plc и Clear Vision Capital Fund SICAV-FIS S.A., укључујући сва њихова повезана друштва и друштва кћерке), Level 1, IFC 1, Esplanade St Helier, Jersey, JE2 3BX (даље у тексту: CVC) и Hartenberg Holding, s.r.o., На Прикопе 22, 110 00 Праг, Чешка Република (даље у тексту: НТВ), намјеравају да стекну, индиректно путем Подносиоца Пријаве, и заједно са Породицом Бахџеси, Република Турска, заједничку контролу над циљним друштвима Balked Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi, Barbaras Mah. Begonya sk. Nidakule Kuzey Atasehir no:3 İç Kapi No:67, Atasehir/Istanbul, Република Турска (даље у тексту: BSH), и Бахџеси Kadın Sağlığı Tip Merkezleri Anonim Şirketi, Altunizade Mah. Mahir Iz Cad. No:31 Kapi No:5, Üsküdar/Istanbul, Република Турска (даље у тексту: BKS; BSH и BKS у наставку заједнички: Циљна Друштва), а што укључује и индиректно стицање заједничке контроле над привред-

ним субјектом у Босни и Херцеговини PZU Bahçeci Health Services БХ Сарајево, Ул. Хамдије Крешевљаковића 57, 71 000 Сарајево, у смислу члана 12. став (1) тачка б) под 1) Закона о конкуренцији (“Службени гласник БиХ”, бр. 48/05, 76/07 и 80/09), (даље у тексту: Закон).

Подносилац пријаве је предметну пријаву допунио поднеском број: УП-02-26-1-11-2/25 од 14.5.2025. године, поднеском број: УП-02-26-1-11-4/25 од 23.5.2025. године, поднеском број: УП-02-26-1-11-5/25 од 17.6.2025. године и поднеском број: УП-02-26-1-11-7/25 од 7.7.2025. године.

По пријему документације, Конкуренијски савјет је утврдио Пријаву комплетном и издао Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве, у складу са чланом 30. став (3) Закона о конкуренцији, 27.8.2025. године, под бројем: УП-02-26-1-11-8/25.

Конкуренијски савјет је, у складу са чланом 16. став (4) Закона, издао Обавјештење о достављеној Пријави, број: УП-02-26-1-11-8/25, од дана 5.8.2025. године, које је у дневној штампи објављено 7.8.2025. године, и позвао све заинтересоване стране на достављање писаних коментара о намјерованој концентрацији. На предметно Обавјештење нису достављени коментари заинтересованих страна.

Подносилац пријаве је у складу са чланом 30. став (2) Закона у истој навео да је Пријаву концентрације поднио овлашћеним тијелима за оцјену концентрације изван територије Босне и Херцеговине, и то овлашћеном тијелу у Републици Турској чије је коначно рјешење Подносилац пријаве доставио Конкуренијском савјету.

Увидом у поднесу Пријаву, Конкуренијски савјет је утврдио да је иста поднесена у смислу члана 16. став (2) Закона.

Увидом у достављену документацију утврђено је следеће:

1. Учесници концентрације

Учесници предметне концентрације су привредни субјекти:

- FL Turkey, друштво основано с циљем преузимања Циљних друштава предметне концентрације;

- CVC Capital Partners plc (CVC Capital Partners plc и Clear Vision Capital Fund SICAV-FIS S.A., укључујући сва њихова повезана друштва и друштва кћерке дефинисани као CVC), као стичалац индиректне заједничке контроле (путем FutureLife и Подносиоца Пријаве);

- Hartenberg Holding, s.r.o. (НТВ), као стичалац индиректне заједничке контроле (путем FutureLife и Подносиоца Пријаве);

- Породица Бахџеси, коју сачињавају (за сврхе ове пријаве): (..)*1 као стичалац заједничке контроле (МБ, АХБ и ХСО у овој пријави заједнички означени као “Породица Бахџеси”);

- Бахџеси Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi (BSH) и Бахџеси Kadın Sağlığı Tip Merkezleri Anonim Şirketi (BKS), као Циљна Друштва.

1.1. Подносилац пријаве - привредни субјект FL Turkey

Привредни субјект FL Turkey Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi, Maslak Mah. Bilim Sk. Sun Plaza No:5A İç Kapi No:40 Sariyer/Istanbul, Република Турска, је новоосновано друштво посебне намене, које је основано у Републици Турској под бројем регистрације: 1076863, за сврхе стицања директне контроле над Циљним Друштвима.

Подносилац Пријаве је у 100% власништву друштва FutureLife a.s., са сједиштем у Na Prikope 859/22, New Town, 110 00 Праг 1, Чешка Република, број регистрације 026 25 067 (даље у тексту: FutureLife).

FutureLife је пружалац услуга in-vitro фертилизације (“ИВФ”) и повезаних генетских услуга, са присуством у више европских држава. Поред ИВФ, FutureLife пружа додатке на ИВФ услуге и лабораторијске услуге, као и више биолошких и хируршких третмана (ове додатне активности се углавном пружају само у Чешкој Републици). (..)*2

Глобално, основна дјелатност и операције FutureLife-a су: лијечење неплодности (ИВФ) и сродни гинеколошки поступци, генетички и биохемијски лабораториј (углавном у Чешкој), здравствене услуге - амбулантне/болничке (само у Чешкој) те дистрибуција лијекова и апотеке.

FutureLife (а тиме и Подносилац Пријаве) је под заједничком контролом фондова или инструмената којима управљају ентитети повезани са CVC (CVC Фондови), индиректно путем друштва Vita HoldCo Lux S.a r.l., и Hartenberg Holding, s.r.o. (НТВ).

(..)*

Заједничку контролу над FutureLife-ом врше само CVC Фондови и НТВ, како је такође утврђено у одлуци Европске комисије у предмету М. 10635.

Дакле, привредни субјекти CVC и НТВ (путем FutureLife и Подносиоца Пријаве), заједно са Породицом Бахџеси, су стичаоци

крајње заједничке контроле над Циљним Друштвима у предметној намјерованој концентрацији.

1.2. Привредни субјекат CVC Capital Partners plc

CVC Мрежа је глобални алтернативни инвестицијски менаџер, фокусиран на приватни капитал, зајмове и секундарно тржиште (енгл. private equity, credit and secondaries), који се састоји од CVC Capital Partners plc и свих његових друштава кћерки и повезаних ентитета с времена на вријеме. У вези са активностима CVC Мреже у вези приватног капитала (енгл. private equity), CVC Capital Partners plc, и одређена његова друштва кћерке и повезани ентитети са времена на вријеме, пружају инвестицијске савјете и/или управљају инвестицијама за рачун одређених фондова и инвестицијских инструмената ("CVC Фондови Приватног Капитала" или "CVC Фондови").

CVC Фондови имају учешћа у низу предузећа у различитим индустријама, укључујући хемикалије, комуналне услуге, производњу, малопродају и дистрибуцију, првенствено у Европи, Сједињеним Америчким Државама и Азијско-Пацифичкој регији (портфолио друштва која су под контролом CVC Фонда у наставку: "Портфолио Друштва под Контролом CVC Мреже"). Једно од Портфолио Друштава под Контролом CVC Мреже, Mehilainen Konserni Oy, Finska ("Mehilainen"), пружа услуге потпомогнуте оплодње у клиникама у Финској. Mehilainen је такође уговорио да купи водеће здравствене установе Regina Maria у Румунији и MediGroup у Србији (подложно уобичајеним регулаторним одобрењима и одобрењима инвеститора), које такође пружају услуге потпомогнуте оплодње у овим јурисдикцијама (међу осталим здравственим услугама које пружају).

Дионице CVC-а су уврштене на амстердамску Euronext берзу. CVC-ова дионичарска структура је врло распршена и CVC није у коначници под контролом било којег појединачног лица.

Према подацима из Пријаве повезана друштва привредног субјекта CVC Capital Partners plc у Босни и Херцеговини су:

(..)*³

1.3. Привредни субјекат Hartenberg Holding, s.r.o. (HTB)

Привредни субјекат Hartenberg Holding, s.r.o., Na Příkopě 22, 110 00 Праг, Чешка Република, регистровано је у Републици Чешкој под бројем регистрације: 018 01 261 и фокусирано је на улагања у имовину у регији Централне Европе, првенствено у Чешкој, Словачкој и Пољској. (..)* HTB је дио корпоративне групе са чешким компанијама SynBiol a.s. и Agrofert a.s. и њиховим повезаним друштвима.

(..)*

Повезано друштво привредног субјекта HTB у Босни и Херцеговини је друштво (..)*

1.4. Породица Бахџеси

За потребе ове пријаве, Породица Бахџеси се састоји (..)*

(..)*

1.5. Привредни субјекат Bahçeci Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi (BSH)

Циљно Друштво BSH, са сједиштем на адреси: Barbaras Mah. Begonya sk. Nidakule Kuzey Ataschir no:3 İç Kapi No:67, Ataşehir/İstanbul, Република Турска, је дио Bahçeci Health Group, која је специјализирана за репродуктивно здравље и третмане плодности, посебно in-vitro оплодњу (ИВФ). Bahçeci Health Group управља са шест центара у Турској (Истанбул (2), Анкара, Измир, Diyarbakir, Бурса) и међународно четири центра у четири јурисдикције (Сарајево - БиХ, Софија - Бугарска, Приштина - Косово, Багдад - Ирак).

BSH је турско дионичко друштво које има пет друштава кћерки које су у директном или индиректном потпуном власништву. BSH има пет подружница - подружница у Altunizade, подружница у Анкари, подружница у Üsküdar-у и подружница Медицинског центра Fulya, које су основане у сврху управљања независном клиником за умјетну оплодњу. Огранак подружница служи као депо. Подружница Altunizade 2 управља позивним центром.

У Босни и Херцеговини, Bahçeci Health Group управља привредним субјектом PZU Bahçeci Health Services BH, са сједиштем на адреси: Хамдије Крешевљаковића 57, 71 000 Сарајево, БиХ, ЈИБ 4201761990004. PZU Bahçeci Health Services BH Сарајево је у 100% власништву компаније Bahçeci Uluslararası Sağlık Yatırımları ve Turizm Anonim Şirketi (BUSYT), која је даље у 100% власништву BSH.

1.6. Привредни субјекат Bahçeci Kadın Sağlığı Tip Merkezleri Anonim Şirketi (BKS)

Циљно Друштво BKS, са сједиштем на адреси: Altunizade Mah. Mahir İz Cad. No:31 Kapi No:5, Üsküdar/İstanbul, Република Турска, циљно је друштво које је дио Bahçeci Health Group, која је специјализирана за репродуктивно здравље и третмане плодности, посебно in-vitro оплодњу (ИВФ). Bahçeci Health Group управља са шест

центара у Турској (Истанбул (2), Анкара, Измир, Diyarbakir, Бурса) и међународно четири центра у четири јурисдикције (Сарајево - БиХ, Софија - Бугарска, Приштина - Косово, Багдад - Ирак).

Привредни субјекат BKS је основан као резултат раздвајања BSH-а 2024. године, што је укључивало капитални допринос подружнице Fulya Branch Centre и подружнице Diyarbakir из BSH-а у BKS. BKS је тако основан 26. априла 2024. године и има три подружнице: подружница Diyarbakir, подружница Fulya Branch Centre и подружница у Измиру. Ови огранци су основани у сврху рада независне ИВФ клинике.

Привредни субјекат BKS нема друштава кћери у Босни и Херцеговини. Једино повезано друштво BKS-а у Босни и Херцеговини је ПЗУ Bahçeci Health Services БХ Сарајево, које је у 100% власништву BSH-а.

2. Правни основ и правни облик концентрације

Као правни основ ове концентрације Подносилац пријаве је доставио Уговор о куповини акција од дана (..)*⁴ године на основу којег ће Подносилац пријаве купити акције, као и Акционарски уговор којим је регулисан начин управљања Циљним друштвима.

FutureLife је власник 100% акција Подносиоца пријаве (FL Turkey), који је друштво посебне намене основано од стране FutureLife-а у сврху стицања акција у Циљним Друштвима BSH и BKS. Тренутно, власник 100% акција у BSH-а и BKS је МБ те искључиво контролу над BSH и BKS држе МБ и/или Породица Бахџеси. Након имплементације трансакције CVC Фондови, HTB и Породица Бахџеси ће имати заједничку контролу над Циљним Друштвима (..)*

(..)*

Дакле, након имплементације трансакције, CVC Фондови и HTB би, индиректно преко FL Turkey, заједно са Породицом Бахџеси, имали заједничку контролу над Циљним Друштвима - BSH и BKS, а тиме и заједничку контролу над ПЗУ Bahçeci Health Services БХ.

У складу са напријед наведеним, а на основу члана 12. став (1) тачка б) под 1. Закона о конкуренцији, правни облик концентрације је стицање контроле више привредних субјеката над више других привредних субјеката у складу са одредбама Закона о конкуренцији.

3. Правни оквир оцјене концентрације/трансакције

Конкуренијски савјет је у поступку оцјене концентрације примјенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријума за оцјену концентрација привредних субјекта.

Конкуренијски савјет, на основу члана 43. став (7) Закона, може користити судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критеријуме и стандарде из Обавјештења Европске комисије о израчуна укупног прихода у складу с Уредбом Савјета (ЕЕЗ), број: 4064/89, о контроли концентрације привредних субјекта.

4. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације привредних субјекта, у смислу члана 14. став (1) т. а) и б) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварени продајом робе и/или услуга на свјетском тржишту износе 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, и да укупан приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом робе и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000,00 КМ или ако је заједничко тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту веће од 40,0%.

Укупни остварени годишњи приходи привредних субјеката учесника предметне концентрације на дан 31.12.2024. године износили су:

Табела 1.

Привредни субјекат	CVC	HTB	BSH и BKS (Циљна Друштва)
	милиони КМ	милиони КМ	милиони КМ
БиХ	>8*	>8*	(..)* ⁵
Свијет	> 100*	> 100*	(..)*

Извор: Подаци из Пријаве.

* У Пријави се наводи да ревидирани приходи о приходу за CVC и HTB за 2024. годину, а који обухватају приход њихових портфолио друштава, још увијек нису доступни (све релевантне портфолио групе и њихова друштва нису ревидирале и финализирале своје финансијске извјештаје за 2024. годину), те Подносилац пријаве наводи да са сигурношћу може навести како је њихов приход у свијету за 2024. годину премашио 100 милиона КМ за 2024.

годину, а да је локални приход њихових контролисаних улагања са активностима у Босни и Херцеговини премашио 8 милиона КМ за 2024. годину.

Предметна трансакција може се квалификовати као концентрација која подлијеже обавези пријаве намјераване концентрације прописане чланом 14. став (1) т. а) и б) Закона о конкуренцији.

5. Релевантно тржиште концентрације

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу, релевантно тржиште обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјенивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата целокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Подносилац Пријаве сматра да је географско тржиште у овој пријави и концентрацији националног опсега, односно цијела територија БиХ јер се релевантне услуге пружају особама са цијеле територије БиХ и такве услуге претежно плаћају сами пацијенти, који тада могу или не морају остварити рефундацију за такве услуге. Стога, за обављање ових услуга, надокнада или плаћање услуга од стране фондова здравственог осигурања генерално није пресудно, те Подносилац Пријаве сматра да се цијела територија БиХ треба сматрати релевантним географским тржиштем производа.

Циљна Друштва пружају услуге потпомогнуте оплодње (третмани плодности) паровима којима је потребна помоћ при зачећу дјетета. Постоји неколико различитих третмана за пружање услуга потпомогнуте оплодње, са различитом сложености и уопштено укључују следеће третмане: - Интраутерина инсеминација, - In vitro оплодња; - Донорска In vitro оплодња; - Трансфер замрзнутих ембриона; - Трансфер ембриона донора.

Међутим, релевантно тржиште производа у предметној концентрацији требало би обухватити све услуге потпомогнуте оплодње с обзиром на то да већина пружалаца услуга у овој области нуди свеобухватне пакете третмана за неплодност. Већина, ако не и све клинике, нуде различите услуге/третмане за неплодност и стога их треба сматрати да припадају истом тржишту производа.

Помоћне/комплементарне услуге које се обично пружају пацијентима који примају третмане за неплодност су следеће: Тестирање плодности; Гинеколошке услуге повезане са третманима за неплодност; Вађење и очување јајних ћелија, ембриона, сперме и ткива јајника; Генетско тестирање; Друге помоћне медицинске услуге.

С обзиром на изнад наведено, релевантно тржиште утврђено је као тржиште за пружање услуга потпомогнуте оплодње.

Слиједом наведеног, под релевантним тржиштем предметне концентрације сматраће се тржиште за пружање услуга потпомогнуте оплодње у Босни и Херцеговини.

5.1. Анализа релевантног тржишта концентрације

Према информацијама добијеним од Циљних Друштава, тржишно учешће Циљних Друштава (остварено кроз привредни субјекат ПЗУ Bahcesci Health Services БХ) на тржишту пружања услуга потпомогнуте оплодње у БиХ износи приближно (...)%.⁶⁰

Од Портфолио Друштава под контролом CVC Мреже, само FutureLife и Mehilainen пружају исту врсту услуга (услуге потпомогнуте оплодње), као и Циљна Друштва, (...)*. Mehilainen је такође купио водеће здравствене установе Regina Maria у Румунији и MediGroup у Србији (подложно регулаторним и уобичајеним одобрењима инвеститора), који такође пружају услуге асистиране оплодње у овим јурисдикцијама.

Из НТВ-овог портфолија нема компанија које исте или сличне услуге пружају на територији Босне и Херцеговине.

Анализирајући наведене податке, Конкурenciјски савјет је утврдио да не постоји хоризонтално преклапање између активности CVC-а и НТВ-а (преко FutureLife-а или других контролисаних портфолио компанија) и Циљних друштава на тржишту за пружање услуга потпомогнуте оплодње у Босни и Херцеговини. То такође значи да CVC и НТВ (преко FutureLife-а или других контролисаних портфолио компанија) немају никакво тржишно учешће (0%) на тржишту за пружање услуга потпомогнуте оплодње у Босни и Херцеговини те ће тржишно учешће повезаног друштва у Босни Херцеговини остати непромијењено, односно износиће и

даље (...)%, те спровођењем предметне концентрације неће доћи до структуралних промјена на релевантном тржишту.

6. Оцјена концентрације

Конкурenciјски савјет је, након процјене и анализе података и утврђених чињеница у поступку доношења предметног Рјешења, оцијенио да спровођење предметне концентрације не води хоризонталном преклапању учесника концентрације с обзиром на то да привредни субјекат CVC и НТВ (преко FutureLife-а или других контролисаних портфолио компанија) не дјелују на тржишту Босне и Херцеговине, те да ће тржишна учешћа привредног субјекта ПЗУ Bahcesci Health Services БН који је и присутан на домаћем тржишту остати непромијењена, односно неће произвести промјену тржишних позиција на релевантном тржишту.

FutureLife је један од највећих и најбрже растућих пружаоца технологије потпомогнуте оплодње на свијету. Од када је FutureLife група основана 2014. године, наставља расти сваке године. Данас има 43 клинике у 8 европских држава, које води више од 1.000 квалификованих чланова тима и 450 љекара. FutureLife клинике нуде свеобухватан третман стерилности, укључујући генетске, имунолошке и друге накнадне тестове. Главни циљ FutureLife-а је пружити квалитетну његу и учинковите третмане за стварање здравих беба и сретних породица. FutureLife континуисано улаже у своје клинике, истраживања и обуку. То му помаже да понуди стручност, финансијску стабилност, добре радне услове и конкурентне плаће за своје тимове.

Подносилац Пријаве вјерује да ће потрошачи у Босни и Херцеговини имати користи од аквизиције ПЗУ Bahcesci Health Services БХ у FutureLife групу, јер вјерује да ће то довести до побољшане стручности љекара, веће стопе успјешности лијечења и квалитетније његе за пацијенте.

Конкурenciјски савјет је закључио да предметна концентрација не спречава, ограничава нити нарушава тржишну конкуренцију на релевантном тржишту пружање услуга потпомогнуте оплодње у Босни и Херцеговини, те је одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

7. Административна такса

Подносилац Пријаве на ово рјешење у складу са чланом 2. Тарифни број 107. став (1) тачка д) алинеја 1) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурenciјским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18) дужан је платити административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ у корист буџета институција Босне и Херцеговине.

8. Поука о правном лијеку

Против овог рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог рјешења.

¹ (...) * Подаци представљају пословну тајну.

² (...) * Подаци представљају пословну тајну.

³ (...) * Подаци представљају пословну тајну.

⁴ (...) * Подаци представљају пословну тајну.

⁵ (...) * Подаци представљају пословну тајну.

⁶ (...) * Подаци представљају пословну тајну.

Број: УП-02-26-1-11-10/25

27. августа 2025. године
Сарајево

Предсједница,
Нинела Салихбашић, с.р.

Конкурenciјски савјет Босне и Херцеговине на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12, 14, 16. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредних субјеката Multiply Group PJSC, PO Box 34491, Abu Dabi, Уједињени Арапски Емирати, PAI Partners S.à.r.l., 53 Boulevard Royal, 2449 Луксембург, Велико Војводство Луксембург и Llano Holdings S.à.r.l., 29 Avenue de la Porte - Neuve, L - 2227 Луксембург, Велико Војводство Луксембург, поднесеној дана 11.3.2025. године, под бројем: УП-04-26-1-009-1/25, на 32. (тридесет другој) сједници, одржаној 4.8.2025. године, д о н и о ј е

Р Ј Е Ш Е Њ Е * 1

1. Оцјењује се допуштеном концентрацијом на тржишту мало-продаје одјеће и обуће у Босни и Херцеговини, која ће настати стицањем заједничке контроле привредних субјеката Multiply Group PJSC, PO Box 34491, Abu Dabi, Уједињени Арапски Емирати, PAI Partners S.à.r.l., 53 Boulevard Royal, 2449 Луксембург, Велико Војводство Луксембург и Llano Holdings S.à.r.l., 29 Avenue de la Porte - Neuve, L - 2227 Луксембург, Велико Војводство Луксембург, куповином 67,9141% учешћа у привредном субјекту Castellano

Investments S.a.r.l., 29 avenue de la Porte - Neuve, L - 2227 Луксембург, Велико Војводство Луксембург.

2. Обавезују се привредни субјекти Multiply Group PJSC, PO Box 34491, Abu Dabi, Уједињени Арапски Емирати, PAI Partners S.à.r.l., 53 Boulevard Royal, 2449 Луксембург, Велико Војводство Луксембург и Llano Holdings S.à.r.l., 29 Avenue de la Porte - Neuve, L - 2227 Луксембург, Велико Војводство Луксембург да уплате административну таксу у износу од 5.000,00 КМ (пет хиљада конвертибилних марака) у корист Буџета институција Босне и Херцеговине, коју су дужни платити прије или приликом преузимања овог рјешења.

3. Ово рјешење о концентрацији се уписује у регистар концентрација.

4. Ово рјешење ће бити објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Учесници концентрације су привредни субјекти Multiply Group PJSC, PO Box 34491, Abu Dabi, Уједињени Арапски Емирати, као купац у предметној трансакцији и привредни субјекти PAI Partners S.à.r.l., 53 Boulevard Royal, 2449 Луксембург, Велико Војводство Луксембург и Llano Holdings S.à.r.l., 29 Avenue de la Porte-Neuve, L-2227 Луксембург, Велико Војводство Луксембург, као продавици у предметној трансакцији.

Циљно друштво предметне трансакције је привредни субјекат Castellano Investments S.à.r.l., 29, avenue de la Porte-Neuve, L-2227, Луксембург, Велико Војводство Луксембург, који надаље посједује 100% власничког учешћа у Тендам групацији, присутној у Босни и Херцеговини.

Multiply Group PJSC, PO Box 34491, Abu Dabi, Уједињени Арапски Емирати (скраћени назив: Multiply), матични број: ЦН - 1052188, инвестиционо је холдинг друштво Multiply групе, листирано на главном тржишту Берзе у Абу Дабију (ADX), које улаже у трансформативна пословања.

Multiply група улаже преко своја два огранка: 1) Multiply, који послује и врши улагања у дугорочне стратешке секторе, тренутно енергија и комуналне услуге, мобилност, љепота и wellness, трговина на мало и одјећа, медији и комуникација и 2) Multiply+, као флексибилни, секторски независан и опортунистички инвестициони огранак који се придржава дисциплинованих инвестиционих пракси.

(..)*2.

Привредни субјекат Multiply нема повезаних друштава, огранака или представништава у Босни и Херцеговини, те самим тим не остварује приход у Босни и Херцеговини.

PAI Partners S.à.r.l., 53 Boulevard Royal, 2449 Луксембург, Велико Војводство Луксембург (скраћени назив: PAI), матични број: Б136689, представља европско независно друштво за улагање у приватни капитал, те се налази у већинском власништву својих партнера, управља намјенским фондовима за улагање у приватни капитал који надаље имају већинска учешћа у друштвима који послују у сљедећим секторима: пословне услуге, прехранбена потрошачка индустрија, општа индустрија и здравство.

(..).

Привредни субјекат Arcadian Investments S.à.r.l., приватно друштво са ограниченом одговорношћу, са сједиштем на адреси 53, Boulevard Royal, L - 2449 Луксембург, регистрован у Трговачком регистру и регистру трговачких друштава под бројем: Б214989, повезано је друштво привредног субјекта PAI, са 100% посредног учешћа.

Учесник концентрације, привредни субјекат PAI закључује Уговор о улагању дана 25.02.2025. године, као правни основ предметне концентрације, управо путем привредног субјекта Arcadian Investments S.à.r.l.

Прије спровођења предметне трансакције, PAI посједује посједује 45,6% власништва у Циљном друштву.

PAI портфолио друштва која остварују приход у Босни и Херцеговини су привредни субјекти Новатасте, друштво са сједиштем у Аустрији, добављач прехранбених састојака и Pasubio, друштво са сједиштем у Италији, добављач коже за аутомобилски сектор, а који немају своја сједишта у Босни и Херцеговини.

Привредни субјекат PAI нема повезаних друштава са сједиштем у Босни и Херцеговини.

Привредни субјекат Llano Holdings S.à.r.l., 29 Avenue de la Porte - Neuve, L - 2227 Луксембург Луксембург, Велико Војводство Луксембург (скраћени назив: Llano Holdings) регистрован је у луксембуршком Трговачком регистру и регистру трговачких друштава под матичним бројем: Б214989.

Привредни субјекат Llano Holdings је инвестиционо друштво основано за потребе посједовања власничких учешћа CVC фондова у друштво које је обухваћено предметном трансакцијом, па самим тим и индиректно и под контролом CVC Capital Partners plc (даље у тексту: CVC). CVC је јавно друштво са ограниченом одговорношћу чије су акције листиране и уврштене на Euronext амстердамској берзи. CVC и поједина његова зависна друштва, како се истиче у Пријави, пружају инвестиционе савјете и/или управљају инвестицијама у име појединих фондова и инвестиционих друштава - тзв. CVC фондови.

CVC фондови имају власничка учешћа у низу друштава која послују у различитим привредним гранама, укључујући хемикалије, комуналне услуге, производњу, трговину на мало и дистрибуцију, претежно у Европи, Сједињеним Америчким Државама и азијско - пацифичком региону.

Прије спровођења предметне трансакције, привредни субјекат Llano посједује 45,6% власништва у Циљном друштву.

(..).

Привредни субјекат STOCK ВН д.о.о., Цемала Биједића бр. 185, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, регистрован је у Општинском суду у Сарајеву под матичним бројем: 65-01-1134-09, са уписаном основном дјелатношћу: трговина на велико пићима.

Привредни субјекат STOCK ВН је у искључивом (100%) власништву привредног субјекта Sunray Investments Luxembourg S.à.r.l., Avenue Monterey бр. 20, 2163 Луксембург, Велико Војводство Луксембург.

Привредни субјекат Castellano Investments S.à.r.l., 29 avenue de la Porte-Neuve, L-2227, Луксембург, Велико Војводство Луксембург, матични број: Б216667, у луксембуршком Трговачком регистру и регистру трговачких друштава.

Циљно друштво, односно привредни субјекат Castellano Investments S.à.r.l., holding је друштво Тендам групе која се бави дизајнирањем, добављањем, прометом, продајом и дистрибуцијом премијум одјеће за масовно тржиште за мушкарце и жене преко продавница којима директно управља, online продаје преко своје глобалне дигиталне платформе, и интернационалних франшиза.

Четири најзначајније робне марке Тендам групе су: Cortefiel, Springfield, Pedro del Hiero и Women's Secret, а поред њих Тендам група има и сљедеће робне марке: Hoss, Intropia, Slowlove, High Spirits, Dsah and Stars, Ooto, Hi&Bye и Fifty.

Циљно друштво је под заједничком контролом Подносиоца пријаве, привредних субјеката PAI и Llanom, који имају по 45,6% основног капитала Циљног друштва, док остали чланови Циљног друштва су мањински неконтролисани чланови друштва.

Тендам група има повезано друштво у искључивом власништву у Босни и Херцеговини, и то привредни субјекат Cortix д.о.о. Сарајево, Трг дјецe Сарајева бр.1, 71000 Сарајево.

Привредни субјекат Cortix д.о.о. Сарајево регистрован је под матичним бројем: 65-01-0214-11 у Општинском суду у Сарајеву, са уписаном основном дјелатношћу трговине на мало одјећом у специјализираним продавницама и дистрибуција одјеће.

Привредни субјекат Cortix д.о.о. Сарајево је у искључивом власништву (100%) привредног субјекта Tendarm Retail S.A.

Привредни субјекат Cortix д.о.о. Сарајево има сопствено зависно друштво у искључивом власништву (100% власништва), и то привредни субјект Cortix BL д.о.о., Трг дјецe Сарајева бр. 1, 7100 Сарајево.

Привредни субјекат Cortix BL д.о.о. регистрован је под матичним бројем: 65-01-0611-11 у Општинском суду у Сарајеву, са уписаном основном дјелатношћу дистрибуције одјеће робних марки.

Тендам групација у Босни и Херцеговини је присутна са 14 малопродајних објеката, како слиједи:

- Cortefiel са једним малопродајним објектом у Сарајеву;

- Women's Secret са укупно 5 (пет) малопродајних објеката, од којих су по два објекта у Сарајеву и Бања Луци, те један у Тузли;

- Springfield, са укупно 8 (осам) малопродајних објеката, од којих су по два објекта у Сарајеву, Тузли и Бања Луци, те по један у Зеници и Мостару.

Као правни основ ове концентрације Подносиоци пријаве су, у смислу члана 30. став (1) тачка а) Закона и члана 9. тачка ф) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката, доставили Уговор о улагању (у даљем тексту: Уговор), закључен дана 25.02.2025. године између привредних субјеката MG Ventures Holding LLC, PO Box 34491, Abu Dabi, Уједињени Арапски Емирати, зависног друштва привредног субјекта Multiply који је директни стизалац у трансакцији, као купца и привредних субјеката Arcadian Investments S.à.r.l., приватног друштва са ограниченом одговорношћу, 53, Boulevard Royal, L - 2449 Луксембург, у којем PAI има посредно учешће од 100%, повезаног друштва привредног субјекта PAI и привредног субјекта Llano Holdings, као продаваца.

У достављеном Уговору се наводи да је исти склопљен у присуству представника Циљног друштва, привредног субјекта Castellano Investments S.à.r.l, са сједиштем у 29, avenue de la Porte . Neuve, L-2227, Луксембург, Велико Војводство Луксембург, у којем привредни субјекат Multiply, као инвеститор, намјерава стећи 67,9141% учешћа.

Трансакција се односи на посредно стицање од стране привредног субјекта Multiplay, а преко напријед наведеног зависног друштва MG Ventures Holding LLC, и то већинског учешћа од 67,9141% у Циљном друштву, и посредно у његовом зависном друштву у искључивом власништву Tendam Brands S.A.U, као и његовим осталим, шпанским и иностраним, директним и индиректним зависним друштвима, од актуелних чланова Циљног друштва који врше заједничку контролу, привредних субјеката PAI и Llano Holdings.

Трансакција ће бити спроведена путем комбинације уписа новиздатих акција и стицања постојећих акција од актуелних акционара Циљног друштва, а као резултат трансакције, CVC фондови и PAI ће бити мањи акционари, са по 16% основног капитала друштва и задржати контролу у Циљном друштву, на начин да ће вршити тзв. негативну контролу, односно имаће право вета над пословним планом Циљног друштва. Наведени привредни субјекти ће имати право да ставе вето на одређене одлуке које се могу сматрати суштинским за стратешко комерцијално понашање Тендам групе, јер се односе на стратешке одлуке о пословној политици групе.

Прије провођења трансакције, привредни субјекти CVC и PAI имају по 45,6% учешћа у Циљном друштву.

У смислу напријед наведеног, привредни субјекти CVC и PAI ће вршити заједничку контролу над Циљним друштвом, заједно са привредним субјектом Multiply, односно након спровођења трансакције привредни субјекат Multiply ће, преко свог зависног друштва MG Ventures Holding LLC имати 67,9141% учешћа у Циљном друштву, док ће CVC фондови, преко привредног субјекта Llano Holdings, и привредни субјект PAI, преко привредног субјекта Arcadian Investments S.à.r.l, имати по 16% учешћа у власништву.

Правни облик концентрације, у смислу члана 12. став (1) тачка б) под 1), је стицање контроле или доминантног утицаја једног привредног субјекта, односно више привредних субјеката над другим, стицањем куповином већине акција или учешћа основног капитала.

Обавеза пријаве концентрације привредних субјеката, у смислу члана 14. став (1) тачке а) и б) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту износе 100.000.000,00 KM, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, и да укупан приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000,00 KM, или ако је заједничко тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту већи од 40,0%.

У складу са чланом 2. став (1) тачка а) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцену концентрација привредних субјеката, учесници концентрације са сједиштем и пребивалиштем у иностранству обавезни су пријавити намјеравану концентрацију у колико су испуњени услови из члана 14. став (1) тачка а) и б) Закона.

Укупни годишњи приходи привредних субјеката, учесника концентрације, изражени у конвертибилним маркама, на дан 31.12.2024. године су слједећи:

Табела бр. 1

Привредни субјекат	Multiply Група	PAI	CVC	Castellano Investments/ Тендам група (Циљно друштво)
	милиони KM	милиони KM	милиони KM	милиони KM
БиХ	(..)	(..)**	(..)**	(..)
Свијет	(..)	(..)	(..)	(..)

Извор: Подаци из Пријаве

*(..)

** Приход остварен путем портфолио друштава која немају сједиште у Босни и Херцеговини.

Према наведеним подацима (Табела 1.) привредни субјекти учесници концентрације испуњавају услове укупног годишњег прихода, прописане чланом 14. став (1) тач. а) и б) Закона.

Узимајући у обзир да се релевантно тржиште производа предметне концентрације може дефинисати у складу са пословним

активностима Циљног друштва на основу којих исти остварује приход у Босни и Херцеговини, као релевантно тржиште предметне концентрације производа, утврђено је тржиште за малопродају одјеће и обуће.

У односу на географску димензију релевантног тржишта, утврђена је територија Босне и Херцеговине, с обзиром на доступност производа Циљног друштва на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног, релевантно тржиште предметне концентрације је тржиште малопродаје одјеће и обуће у Босни и Херцеговини.

Процјена тржишног учешћа учесника концентрације и њихових главних конкурената на релевантном тржишту малопродаје одјеће и обуће у 2024. години, представљена је у Табели бр. 2:

Табела бр. 2

Тржиште малопродаје одјеће и обуће у Босни и Херцеговини			
Редни бр.	Учесник на тржишту	Процијенена вриједност продаје (у милионима KM)	Тржишно учешће (%)
1.	Тендам група	(..)	(..)
2.	Multiply (IHC)	(..)	(..)
3.	CVC*	(..)	(..)
4.	PAI*	(..)	(..)
5.	(..)	(..)	(..)
6.	(..)	(..)	(..)
7.	(..)	(..)	(..)
8.	(..)	(..)	(..)
9.	Остали	(..)	(..)
Укупно (1+2+3+4)		(..)	(..)
Укупно (1-9)		1.502	100,0

Извор: Подаци из Пријаве

*Не укључујући Циљно друштво

Анализом достављених података и процјеном намјераване концентрације, у смислу члана 17. Закона, оцјењује се да, реализацијом намјераване трансакције и провођењем концентрације, неће доћи до промјене досадашње структуре релевантног тржишта, односно да иста неће имати ефекта на тржишту Босне и Херцеговине, у смислу јачања тржишне позиције одређених учесника.

Реализацијом предметне трансакције доћи ће до промјене власничке структуре Циљног друштва, на начин да ће се посредно вршити заједничка контрола над Циљним друштвом од стране привредних субјеката Multiply, CVC и PAI.

Као што је наведено у тачки 3. овог Рјешења, прије провођења предметне трансакције, привредни субјекти CVC и PAI имају по 45,6% учешћа у Циљном друштву, а након спровођења планирање трансакције, привредни субјекти CVC и PAI ће вршити заједничку контролу над Циљним друштвом, заједно са привредним субјектом Multiply, односно након спровођења трансакције привредни субјекат Multiply ће, преко свог зависног друштва MG Ventures Holding LLC имати 67,9141% учешћа у Циљном друштву, док ће CVC фондови, преко привредног субјекта Llano Holdings, и привредни субјекат PAI, преко привредног субјекта Arcadian Investments S.à.r.l, имати по 16% учешћа у власништву.

Конкурентски савјет је оцјењујући да предметна концентрација неће нарушити тржишну конкуренцију на релевантном тржишту, узела у обзир да један од подносилаца Пријаве, односно привредни субјекат Multiply није активан на релевантном тржишту, а да су преостала два подносиоца Пријаве, привредни субјекти PAI и Llano (CVC), присутни на релевантном тржишту само преко Циљног друштва, које има мало тржишно учешће на истом.

У складу са наведеним, Конкурентски савјет је утврдио да предметна концентрација не спречава, ограничава, нити нарушава тржишну конкуренцију на релевантном тржишту, те је донијело одлуку као у диспозитиву овог Рјешења, у смислу члана 18. став (2) тачка а) Закона.

Подносилац пријаве на ово Рјешење, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкурентским савјетом ("Службени гласник БиХ", број 30/06, 18/11 и 75/18), је дужан платити административну таксу у укупном износу од 5.000,00 KM у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

6. Поука о правном лијеку

Против овог рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овог рјешења.

^{1*} - скраћена верзија рјешења у складу са чланом 44 став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/058, 76/07 и 80/09)

² (..) Податак представља пословну тајну.

Број: УП-04-26-1-009- 20/25

4. августа 2025. године

Сарајево

Предсједница,
Нинела Салихбашић, с.р.

Након сравњавања изворног текста Одлуке о висини и начину наплате образаца и услуга ("Службени гласник Републике Српске", број 98/25), Управа за правне и кадровске послове Министарства унутрашњих послова Републике Српске утврдила је да се објављени текст Одлуке не слаже са изворним текстом у т. 3. и 13. Одлуке и на основу члана 77. став 1. Правила за израду закона и

других прописа Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 24/14), да је с е

ИСПРАВКА

Одлуке о висини и начину наплате образаца и услуга

1. У тачки 3. подтачка 8. брише се досадашње подт. 9, 10. и 11. постају подт. 8, 9. и 10.

2. У тачки 3. у досадашњој подтачки 11. број: "6,40" замјењује се бројем: "6,60".

3. У тачки 13. подтачка 1. ријечи: "Комерцијалне банке" замјењују се ријечима: "Банке Поштанска штедионица а.д. Бања Лука".

4. У тачки 13. подт. 4, 6. и 7. бришу се досадашња подтачка 5. постаје подтачка 4.

5. Ова исправка објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске"

Број: 08/2-1-020-210/25

17. новембра 2025. године

Бања Лука

Начелник

Управе,

Немања Пиповић, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

2299 Закон о заштити потрошача у Републици Српској... 1

2300 Закон о предметима од драгоцених метала у Републици Српској 28

2301 Закон о измјенама и допуни Закона о култури..... 38

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

2302 Одлука о осамдесет првој емисији обвезница Републике Српске јавном понудом 40

2303 Одлука о давању гаранције Владе Републике Српске, број: 04/1-012-2-3824/25 42

Рјешење о разрјешењу директора ЈЗУ Универзитетски клинички центар Републике Српске 42

Рјешење о именовању в.д. директора ЈЗУ Универзитетски клинички центар Републике Српске 42

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

2304 Правилник о катастру ловишта 42

РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

Рјешење о стављању база података дигиталног катастарског плана у службену употребу, број: 21.03/952.1-949/25 44

Рјешење о потврђивању катастра непокретности за дио катастарске општине Банчићи, општина Љубиње, број: 21.08/951-3/25 44

Рјешење о потврђивању катастра непокретности за дио катастарске општине Грабовица, општина Котор Варош, број: 21.08/951-13/25 44

ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ЗАВОД ЗА ДИЈАЛИЗУ И ТРАНСПЛАНТАЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Статут Јавне здравствене установе Завод за дијализу и трансплантацију Републике Српске 45

ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА БиХ

Одлука о утврђивању извода из Централног бирачког списка за бираче који ће гласати путем мобилног тима за пријевремене изборе за предсједника Републике Српске 50

Одлука о закључивању, потврђивању и објави броја бирача уписаних у Централни бирачки списак за пријевремене изборе за предсједника Републике Српске 50

КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ БиХ

Рјешење по Пријави концентрације привредног субјекта FL Turkey Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi, Република Турска..... 51

Рјешење по Пријави концентрације привредних субјеката Multiply Group PJSC, PO Box 34491, Abu Dabi, Уједињени Арапски Емирати, PAI Partners S.à.r.l., 53 Boulevard Royal, 2449 Луксембург, Велико Војводство Луксембург, и Llano Holdings S.à.r.l., 29 Avenue de la Porte - Neuve, L - 2227 Луксембург, Велико Војводство Луксембург - Скраћена верзија 53

Исправка Одлуке о висини и начину наплате образаца и услуга..... 56

